विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८१

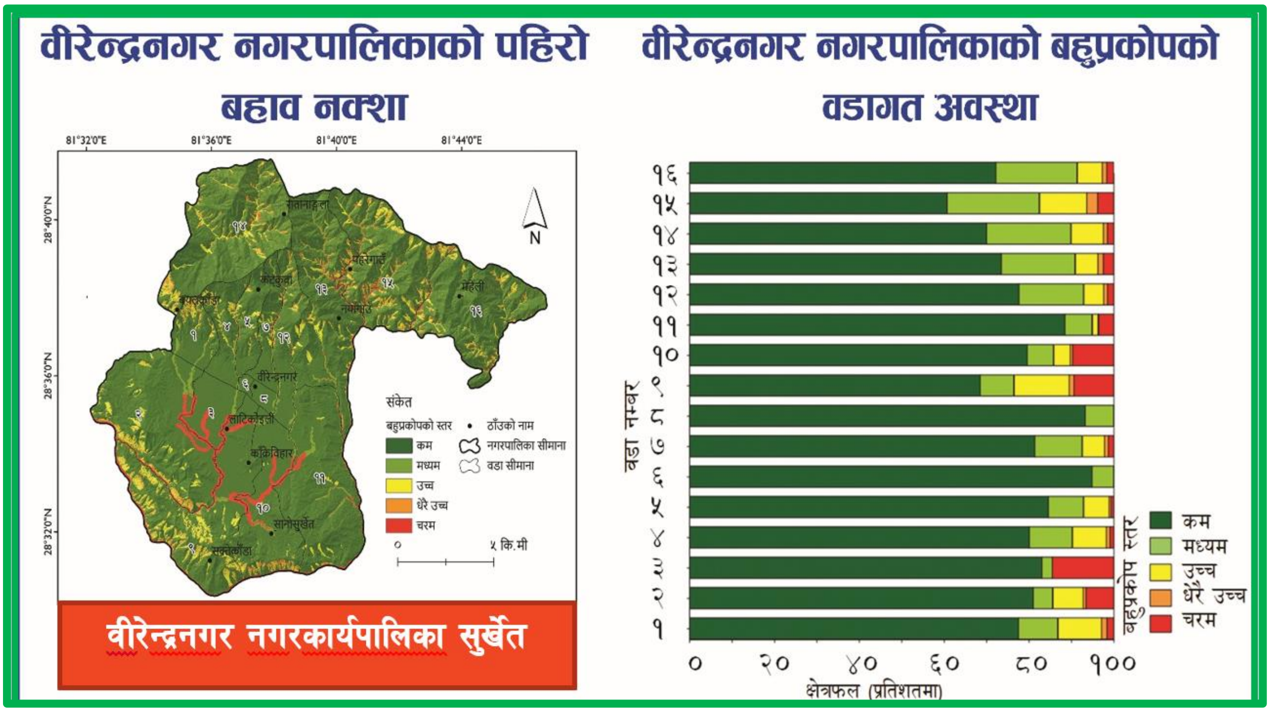

वीरेन्द्रनगर नगरकार्यपालिका

कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

तेश्रो संस्करण २०८०/२०८१

वीरेन्द्रनगर नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, सुर्खेत

मन्तव्य

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत जिल्ला तथा संघीय संरचना सँगै कर्णाली प्रदेशको राजधानीको रुपमा रहेको अत्यन्त रमणीय र पर्यटकीय दृष्टिले मनोरम, सुन्दर उपत्यका हो । भौगोलिक हिसाबले कमजोर भूभाग र मध्यम खालको जलाधारीय अवस्थाले गर्दा यस वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा वर्षेनी बाढी, पहिरो, डुवान जस्ता विपद् हुने गरेको छन् भने अर्को तर्फ कर्णाली प्रदेशकै राजधानी भएका कारण बढ्दो जनसंख्याले निम्त्याएको अव्यवस्थित शहरीकरणका कारण भूकम्पबाट समेत अति जोखिम शहरका रुपमा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाका बस्तीहरु रहेका कुरा विधितै छ । त्यसै गरी दिनहुँ जसो घट्ने सडक दुर्घटनाका घटनाहरुबाट समेत ठूलो जनधनको क्षति हुने गरेको यथार्थ लाई नजर अन्दाज गर्न सकिँदैन । पटक पटक भईरहने विपद्का घटनाको जोखिम तथा क्षति न्यूनिरकण गर्न वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले विभिन्न पहल गरिरहेकै छ । यसै गरी बदलिदो समय अनुसार जलवायु परीवर्तनले पनि नगरपालिकाको विभिन्न क्षेत्रमा असर गरी रहेको छ । यद्यपी बाढी, डुवान, पहिरो, महामारी रोग तथा कोभिड-१९ लगायतका विपद्का समस्याहरू र कारण पहिल्याएर समाधानको लागि एक निकायलाई मात्र जिम्मेवार नठानी सम्बद्ध सबै निकायहरूले समन्वय र साझेदारी गरेर मात्र विपद्सँग सामना गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वासका साथ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ र विरेन्द्रनगर नगर कार्यपालिकाको नगर विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ को अधिकारभित्र रहेर २०७७ मा नगर विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन आएको थियो । साथै सो योजनालाई नियमित अध्यावधि गरी कार्यन्वयन गर्नको लागी यस योजनाले नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र हुनसक्ने विपद्को जोखिम तथा क्षति न्यूनिकरणका लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिलाई एकिकृत गरी मुलधारमा ल्याउन दिशानिर्देश हुने कुरामा विश्वस्त छु ।

यो योजना निर्माणमा सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु, विभिन्न विषयगत क्षेत्रका पदाधिकारीहरु लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक खिमलाल देवकोटा,सदस्यहरु दिनेश खत्रि,सरिता चौधरी साथै सदस्य सचिव प्रकाश पौडेल, आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र प्रमुख यामलाल गिरी लगाएत सम्पुर्ण सदस्यहरु तथा प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न भई प्राविधिक सहयोगका लामो समय नगरपालिकामा रहेर सहयोग पुरयाउने स्थानिय वडा न ३ निवासि श्री राजेश शोनी लाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरुपमा सहयोग र सहकार्य गर्ने सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरुको सहयोगलाई आत्मसाथ गर्दै योजना कार्यान्वयनमा सर्म्पूण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी सरोकारवाला संघसंस्था तथा निजि क्षेत्रको साथ सहयोग रहने कुरामा विश्वस्त छु र योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाहा गर्न प्रतिवद्ध छु ।

नगर प्रमुख

विषय सुचि

विषय बस्तुहरु	पृष्ठ सख्या
परिच्छेद १ : पृष्ठभूमि	**१**
१.१.१. वीरेन्द्रनगरको सामान्य जानकारी तथा पृष्ठभूमि	१
१.१.२. विपद्बारे संक्षिप्त जानकारी	२
१.१.२. ऐतिहांसिक पृष्ठभूमि	२
परिच्छेद २ : परीचय	**३**
२.१.१ नगरको भौगोलिक बनावट सम्बन्धी सामान्य परीचय	३
२.१.२.भू-उपयोग विश्लेषण	३
२.१.३. नगरपालिकाको बहुप्रकोपिय जोखिम क्षेत्र,भूउपयोग क्षेत्र, आपतकालिन संञ्चार र संरचना	४
२.१.४. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको सुचना प्रवाह तथा विपद् व्यवस्थापन संयन्त्र	५
२.१.५ वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको जन सांख्यिक बनावट	६
२.१.६. वडागत घरपरिवार संख्या तथा लिगको आधारमा जनसंख्याको विवरण	६
२.१.७. शारीरिक असक्तता	७
२.१.८. प्रकोप जन्य विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या विवरण	८
२.२.प्रकोपको जोखिम विश्लेषण	९
२.२.१ विगतमा विपद्को प्रभाव (ऐतिहासिक समय रेखा विश्लेषण)	९
२.२.२ वीरेन्द्रगर नगरपालिकामा २०८०/२०८१ मा भएका विपद्का घटनाहरुको विवरण	१०
२.२.३. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा गरीएको प्रकोप स्तरीकरण	१०
२.२.४. उच्च जोखीममा क्रमस : भूकम्प, आगलगी, बाढी डुवान, महामारी, सडक दुर्घटना	१०
२.२.५ वीरेन्द्रनगरका मुख्य भूउपयोग क्षेत्रमा बहुप्रकोपिय जोखिमको सम्भावना र पुर्व सुचना प्रणालि भएका स्थानहरु	११
२.३. विपद्को अनुमानित अवस्था तथा प्रभावहरु	११
२.३.१ मानवीय प्रभाव	११
२.३.२.आर्थिक प्रभाव	१२
२.३.३. सामाजिक प्रभाव	१२
२.३.४ भौतिक प्रभाव	१२
२.३.५ वातावरणीय प्रभाव	१२
२.३.६.वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा विपद् आईपर्दा सुरक्षित स्थानहरु पहिचान तथा विवरण	१३
२.४.विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	१४
२.४.१.विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया :	१३
२.४.२ .सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	१३
२.४.३.नगरस्थित सरोकारवाला निकायहरुको स्रोत तथा क्षमता विश्लेषण	१३
२.४.४.बाह्य सहायताका लागि नगरको पहुँचको अवस्था	१६
२.४.५.योजनाको अपेक्षित प्रतिफल	१६
२.५.योजनाको उद्देश्यहरु	१६
२.५.३ विषयगत क्षेत्र/समिति सम्बन्धी अवधारणा (Cluster Concept)	१७
२.५.४. विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्थाको विवरण	१७
२.६.२ नगर विपद् व्यवस्थापन समिति विषयगत क्षेत्र र क्षेत्रगत अगुवाहरुको विवरण	१७
परीच्छेद ३ नगर समन्वय, खोज तथा उद्दार समिति	**१९**
३.१ विषय क्षेत्रको परिचय : नगर समन्वय, खोज तथा उद्धार उपसमिति	१९
३.२ विपद्ले पुऱ्याउन सक्ने असरको अवस्था :	१९
३.३ विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	१९
३.४ मानवीय सहयोगका मापदण्ड	२०
३.५ अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु	२०
३.६ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण	२०

३.७ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	२१
३.८ विपद् पुर्व तयारी योजना	२१
परीच्छेद ४ : नगर खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमिति	**२२**
४.१ विषय क्षेत्रको परिचय : नगरस्तरीय खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमिति	२२
४.२ विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	२२
४.३ युनतम मापदण्ड तथा कार्यहरु :	२२
४.४ खाद्यान्न परिमाण निम्न बमोजिम हुनेछ,	२३
४.५ अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु	२३
४.६ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण :	२३
४.७ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	२३
४.८ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण :	२३
४.९ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	२४
४.१०. विपद् पुर्वतयारी योजना	२४
परीच्छेद ५ : नगर गैर खाद्य, अस्थायी आश्रयस्थल तथा राहात व्यवस्थापन उपसमिति	**२५**
५.१ विषयगत अगुवा क्षेत्रः गैर खाद्य, अस्थायी आश्रयस्थल तथा राहात व्यवस्थापन उपसमिति	२५
५.२ विपद्बाट संभावित मानवीय असरहरू यस प्रकार रहने छन्	२५
५.३. विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	२५
५.४.न्युनतम मापदण्ड तथा कार्यहरु	२५
५.५ अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु :	२६
५.६ राहत व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य	२७
५.६.क ढुवानी तथा वितरण :	२७
५.६.ख. राहत	२७
५.७. विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरणः	२७
५.८ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	२८
५.९. .विपद् पूर्वतयारी योजना	२८
परिच्छेद-६ : नगर सुचना संकलन तथा व्यवस्थापन उपसमिति	**२९**
६.१.विषय क्षेत्रको परिचय :	२९
६.२ समितिका मुख्य क्रियाकलापहरु :	२९
६.३ समन्वय	२९
६.४.स्रोतका आधारहरु	२९
६.५. टोली	२९
६.६. सुचना संकलन तथा व्यवस्थापन उपसमितिका पदाधिकारीहरु :	३०
६.७ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	३०
६.८. विपद् पुर्वतयारी योजना	३०
परिच्छेद-७ : नगर खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	३१
७.१.अनुमानित अवस्था	३१
७.२. विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	३१
७.३. खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमा मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड	३१
७.४ विषयगत क्षेत्रका सदस्य कार्यालय/संस्थाहरूको सम्पर्क विवरणः	३२
७.५. गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	३२
७.६.विपद् पुर्वतयारी योजना	३२
परिच्छेद ८ : नगर स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति	**३४**
८.१ स्वास्थ्य तथा पोषण, अनुमानित अवस्था :	३४
८.२. विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	३४
८.३.स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति अन्तरगतका सरोकारवाला निकायहरुको सम्पर्क ठेगाना	३५
८.४. गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	३५
८.५ विपद् पुर्वतयारी योजना	३५

परिच्छेद ९:नगर आपत्कालीन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति	**३६**
९.१ परिचय	३६
९.२ विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य	३६
९.३ शिक्षामा मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड :	३७
९.४. अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु	३८
९.५.विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण	३८
९.६ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु	३९
९.७. विपद् पुर्वतयारी योजना	३९
परिच्छेद १० : नगर भौतिक पुर्वाधार तथा पुननिर्माण उपसमिति	**४०**
१०.१ अनुमानित अवस्था :	४०
१०.२ उद्देश्य	४०
१०.३.अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु :	४०
१०.६ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण :	४१
१०.७ विपद् पुर्वतयारी योजना गतवर्षको समिक्षा	४१
१०.८ विपद् पुर्वतयारी योजना	४१
परिच्छेद ११ : वीरेन्द्रनगर नगरपालिका विपद् प्रतिकार्य कार्ययोजना,सवै उपसमितिहरुको विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य कार्ययोजना	**४२**
परीच्छेद १२ :योजना कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनिति	**४२**
१२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधि क्रियाशील हुने :	४७
१२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन रणनिति :	४७
१२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा तथा अद्यावधि	४७
१२.४ सहयोग र समन्वय :	४७
परीच्छेद : १३ :प्रतिवेदन तथा अभिलेखन	४७
१३.१ प्रतिवेदन तथा सञ्चार	४७
१३.२ संस्थागत व्यवस्था	४७
१३.३ अभिलेखिकरण :	४७
१३.४ अनुमोदन प्रक्रिया :	४७
अनुसुचिहरु १ देखि १७	**४८–७१**
विपद् पुर्वतयारी सम्वन्धि सम्वन्धि जानकारीमुलक सन्देश	७२
सन्दर्भ सामाग्री पुनरावलोकन तथा साभार	७३

परिच्छेद-१
पृष्ठभूमि

१.१.१. वीरेन्द्रनगरको सामान्य जानकारी तथा पृष्ठभूमि

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका सुर्खेत जिल्ला, कर्णाली प्रदेशको राजधानीका रुपमा अवस्थित नेपालको पर्यटकिय नगर मध्य एक हो । यस नगरपालिको अक्षांशः २८०३०'२२" देखि २८०४०'४५" देशान्तरः ८१०३२'५"देखि ८१०४०'४५" रहेको छ । वि.सं. २०७८ सालमा सम्पन्न नेपालको राष्टिय जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजा अनुसार ३१८४७ घरपरिवारमा कुल १५४८८६ जनसख्या यस नगरपालिकामा बसोबास गर्दछन् । यस नगरपालिकाको स्थापना वि.स. २०३३ सालमा सुर्खेत उपत्यका भित्र पर्ने कटकुवा, गोठीकाडा र जर्बुटा गाँउ पञ्चायत भित्र पर्ने केही भागलाई मिलाएर वीरेन्द्रनगर नगरपञ्चायतका रुपमा भएकोमा नेपाल सरकारको मिति २०७१।०१।२५ गतेको निर्णय बमोजिम साविकका छिमेकी उत्तरगंगा र लाटिकोइली गा.वि.स. तथा मिति २०७१।०८।१६ गतेको निर्णय अनुसार साविकको जर्वुटा गा.वि.स. गाभ्नुका साथै मिति २०७२।०३।१५ गतेको निर्णय बमोजिम एक वटा वडा थप गरी जम्मा वडा संख्या २५ कायम भएकोमा हाल १६ वडामा विभाजन गरिएको छ । नेपालको राजधानी काठमाण्डौं देखि लगभग ६०० कि.मि. उत्तर पश्चिममा तथा समुन्द्री सतहबाट लगभग ३६४ देखि २२८० मी. मा अवस्थित यो नगरपालिकाको उत्तरमा महाभारत पर्वतको रानीमत्ता, रातानाङ्ला र दक्षिणमा चुरे पहाडको हर्रे देउरालीका मनोरम पहाडद्वारा घेरिएको कचौरा आकारमा दक्षिणतर्फ ढल्किएको सानो, न धेरै जाडो हुने न धेरै गर्मी हुने सुन्दर उपत्यका हो ।

्नगरपालिकाको विस्तार अघि ३६ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल ओगटेकोमा हाल न.पा.को कूल क्षेत्रफल २४५.०६ वर्ग कि.मि. रहेको छ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकमा बसोबासको प्रारम्भ २०२३ सालबाट भएको पाइन्छ । यस भन्दा अगाडि नगरपालिकाको मैदानी भाग (उपत्यका क्षेत्रमा) औलो लाग्ने हुदा जिल्ला सदरमुकाम गढी गा.वि.स. मा रहेको र उपत्यकामा फाटफुट रुपमा थारु र राजी समुदायको बसोबास रहेको थियो । औलो उन्मुलन भए पश्चात् उपत्यकामा बसोबास गर्न थालियो र सबै सरकारी कार्यालयहरुलाई स्थानान्तरण गरी सदरमुकाम तोकियो । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा औलो उन्मुलन पश्चात् सुर्खेत जिल्लाका विकट पहाडी क्षेत्र लगायत दैलेख जिल्ला र कर्णाली अञ्चलका विभिन्न जिल्लाबाट बसाई सरी स्थायी बसोबास गर्दै आएका व्यक्तिहरुको बाहुल्यता पाइन्छ। ब्राहमण, क्षेत्री, मगर, थारु, कामी, सार्की, दमाई, दशनामी/सन्यासी आदि यहाँका प्रमुख जातिहरु हुन् । विभिन्न स्थानबाट बसाई सरी आएकाले यहाँको चालचलन रीतिथिति र संस्कृतिमा समेत विविधता पाईन्छ ।

कर्णाली प्रदेशका पहाडी र हिमाली जिल्लाहरुलाई जोड्ने कर्णाली राजमार्ग र भेरी राजमार्गको निर्माण भएसँगै यो नगर कर्णाली प्रदेशको प्रवेशद्धारको रुपमा विकास भएको छ र सुर्खेत उपत्यकामा अवस्थित यो नगरपालिका कर्णाली प्रदेशको राजधानी समेत रहेकोले तीब्र शहरीकरण भइरहेको नगर पनि हो । यस नगरमा २२.९२ प्रतिशत घरहरु कच्ची १७.१८ र प्रतिशत घरहरु अर्घपक्की छन् भने वस्ती विस्तारमा भूउपयोगलाई ख्याल गरिएको छैन । त्यसमाथि जलवायु परिवर्तनको असर, गरिवी, जनचेतनाको स्तर, सामाजिक बहिस्करण, बृद्धबृद्धा, बालबालिका तथा अपांगता भएका जनसंख्या जस्ता संवेदनशीलताले यस नगरमा विपद्को जोखिम बढाईरहेको छ ।

१.१.२. विपद्बारे संक्षिप्त जानकारी

नेपाल विपद्को दृष्टिले अति जोखिमपूर्ण देशहरुमध्ये एक हो । विश्वका १ सय ९८ मुलुकमध्य नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढीको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसावमा चौथो तथा एसियामा छैठौ जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ । प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रुपमा रहेको छ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रुपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो तथा महामारीजस्ता मौसमी विपदबाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढि परिवारहरु प्रभावित हुने गरके ा छन् । नेपालमा प्रतिबर्ष बिभिन्न विपद्हरुबाट सरदर औषतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरुको मृत्यु हुने गर्दछ । जसमध्ये बार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, जग्गाजमिन, वन क्षेत्र र बालीनाली, धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विपद्को कारण नेपालले हरके बर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । त्यसैगरी नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपदले् विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ । कमजोर भु-बनोट, जटिल भुगभीर्य संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक सरंचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ बैशाख १२ र २९ गते आएका भुकम्प यसैका उदाहरण हुन् । अझै पनि यस्तै प्रकृतिका भुकम्पहरु आउने अनुमान गरिदै छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सेण्डाई कार्यढाँचा सन् २०१५ – २०३० मा विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि निर्धारण गरेका विश्वव्यापी सातवटा लक्ष्ययहरुमा विश्वव्यापी रुपमा विपदबाट हुने मृत्युदर उल्लेख्य रुपमा कम गर्ने, विपद्बाट प्रभावित हुने

जनसंख्या उल्लेख्य रुपमा कम गर्ने, विपद्को कारणबाट हुने आर्थिक क्षति उल्लेख्य रुपमा घटाउने, विपद्बाट हुने संवेदनशील पूर्वाधारको नोक्शानी घटाउने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय तथा स्थानीय रणनीति भएका देशहरुको संख्या बढाउने र बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सम्बन्धीसूचनाको पहुँच र उपलब्धता बढाउने रहेका छन् । त्यस्तै दिगो विकाश लक्षा २०१५–२०३० ले उत्थानशील विकासका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका विषयलाई विकास लक्ष्यमा समावेश गरीएको छ । दिगो विकासका १७ लक्ष्यहरुमध्ये १० वटा र ६९ वटा प्रमुख सूचक मध्ये २५ वटा सूचकहरु विपद् जोखिम न्यूनीकरण र उत्थानशीलतासँग सम्बन्धित छन् । डिसेम्बर २०१५ मा फ्रान्सको पेरिसमा पक्ष राष्ट्रहरुको २१ औं सम्मेलन सम्पन्न गर जलवायु परिवर्तनको जोखिम तथा असरलाई उल्लेखनीय रुपमा घटाउने कुरालाई आत्मासात गरेको थियो । पेरिस सम्झौताले जलवायु परिवर्तनका कारण हुने क्षति तथा नोक्सानीलाई सम्बोधन गर्दै यसको न्यूनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली, आपत्कालीन प्रतिकार्य र जोखिम हिस्सेदारीमा सहकार्य गर्दै जलवायु जोखिम न्यूनीकरणका विषयवस्तुलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । (Leave no one behind) रहेका छन । यसले मानवीय सहायताका लागि काम गर्ने स्थानीय संस्था र प्रणालीलाई बलियो बनाउन जोड दिएको छ ।

नेपालले विपद् जोखिम न्यूनीकरण एवं समन्वय परिषदको गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अद्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रबिधि र अनुभवहरुलाई अनुसरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोषको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरुमा आफ्नो प्रतिबद्धता जाहेर गरके ो छ । साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरूलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response), तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्नेसमेत उल्लेख गरिएको छ । विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसंग मात्र सीमित छैन । आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, सास्कृतिक लगायतका हरेक बिषयहरुसँग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा धरातलीय उचाईको विविधताले गर्दा समतल उपत्यकादेखि पहाडी भू-भाग समेत रहेका छन् । तल्लो क्षेत्रहरू नगरपालिकाकै प्रमुख उत्पादन क्षेत्रहरू पनि यस वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा पर्दछन् । माटो पाँगो एवंम दोमट भएको हुँदा उत्पादन राम्रो हुन्छ । उच्च पहाडी क्षेत्रमा कडा खालको बलौटे र चुनढुङ्गा मिसिएको माटो भएकाले यस क्षेत्रमा भु-क्षय, पहिरो जाने संभावना बढी हुन्छ भने मध्य भाग समेत पत्रे चट्टानमा रातो माटो मिसिएको माटो बढी भएको हुँदा भु-क्षय र पहिरोको दृष्टिले बढी संवेदनशील मानिन्छ । भौगोलिक हिसाबले कमजोर भूभाग र मध्यम खालको जलाधारीय अवस्थाले गर्दा यस नगरपालिकामा पनि वर्षेनी भुक्षय, बाढी, पहिरो, नदी कटान हुनेगरको छ । यसरी वातावरणीय असन्तुलनका कारण हुने प्राकृतिक प्रकोपका कारण ठूलो जनधनका क्षति समेत हुने गरको छ । यस नगरमा विभिन्न प्रकोपहरु जस्तै भूकम्प, बाढी तथा डुबान, पहिरो, सडक दुर्घटना, आगलागी र महामारी ले प्रत्यक्ष प्रभाव पारिरहेको छन् । त्यस मध्ये हाल सम्म ठुलो क्षति २०७१ को बाढी रहेको छ । उक्त बाढी बाट ७ जनाको मृत्यु, १ जना बेपत्ता र ४३०४ जना मानिस प्रत्यक्ष प्रभावित भएका थिए भने ५६६ घरधुरी पुर्ण रुपमा क्षति र ३०१ घरधुरी आंशिक रुपमा क्षति भएका थिए । सार्वजनिक पुर्वाधारमा सडक, पुल, कल्भटर्क ा साथै अन्य सरंचनाहरुमा समेत ठूलो क्षति भई कुल रु. ९९,५००,०००। बरावरको नोक्सानी भएको थियो । उक्त घटनावाट प्रभावितका लागि राहात स्वरुप यस नगरपालिकाले ७८८ थान राहत सामाग्री वितरण गरेको थियो । थुप्रै स्थानका पूर्वाधारहरुको पुर्ननिर्माणमा लगानी गर्नका साथै घरवहार विहिनका लागि नगरपालिकाको सहजीकरणमा विभिन्न गैससहरुले घर पुर्ननिर्माणमा सहयोग गरको थिए । यस तितो यथार्थलाई मनन् गरी बाढी, डुबान, पहिरो लगाएत अन्य विपद्का समस्याहरू र कारण पहिल्याएर समाधानको लागि एक निकायलाई मात्र जिम्मेवार नठानी सम्बद्ध सबै निकायहरूले समन्वय र साझेदारी गरेर मात्र हुन सक्ने विपद् संग सामना गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वासका साथ स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ (न) मा तोकिए बमोजिमका विपद् व्यवस्थापन कार्य गर्न नगर विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ को दफा ५ को उपदफा (ख) को अधिकार प्रयोग गरी नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिले २०७७ सालमा विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यन्वयन गरीएको थियो उक्त योजनाको परीच्छेद ११.३ अन्तरगत विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समिक्षा गरी प्रतिवर्ष अद्यावधि गर्ने योजना अनुरुप यो विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना लाई समिक्षा सहित अद्यावधि गरीएको छ ।

१.१.३. ऐतिहासिक पृष्ठभूमी

पहिले चौहानचौर र २०२९ सालपछि वीरेन्द्रनगरको नामले परिचित यो नगरपालिका नेपालका गुरुयोजना भएका नगरपालिका मध्येको एक हो । यस नगरपालिकामा वि.सं. २०२२ मा विमानस्थल स्थापना भई नियमित उडान र वि.सं. २०३८ मा रत्नराजमार्ग सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भई नियमित रुपमा सडक यातायात सेवा शुरु भए पश्चात् वीरेन्द्रनगर कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरुको प्रवेशद्वारका रुपमा स्थापित भएको छ । कर्णाली प्रदेशमा उपभोग हुने सम्पूर्ण सामग्री वीरेन्द्रनगरबाट जाने हुँदा यो पश्चिम नेपाल कै प्रमुख व्यापारिक एवं शैक्षिक पर्यटकीय केन्द्रका रुपमा रहेको छ । सुर्खेत जिल्लाको पूर्वबाट भेरी नदी र पश्चिमबाट कर्णाली नदी वगेकोले वीरेन्द्रनगरमा र्‍याफ्टिङ् गरी आनन्द लिन आउने पर्यटकहरुका लागि समेत

यो आकर्षक स्थलको रुपमा परिचित छ । नगरपालिकाको उत्तरमा महाभारत पर्वतको रानीमत्ता, रातानाङ्ला र दक्षिणमा चुरे पहाडको हर्रे, देउरालीका मनोरम पहाडद्वारा घेरिएको कचौरा आकारमा दक्षिण तर्फ ढल्किएको सानो उपयुक्त मौसम भएको सुन्दर उपत्यका हो । पेरिस जस्तो सुन्दर शहरको रुपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिई बनाइएको वीरेन्द्रनगरको गुरुयोजनालाई मूर्तरुप दिन यस नगरका विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यक जग्गा अधिग्रहण गरिएको छ । यति खेर साविक वीरेन्द्रनगरका १ देखि १२ वडाको गुरुयोजना कार्यान्वयनमा आइरहेका छ । यस क्षेत्रमा प्रदेशको माग गर्दै भएको आन्दोलनको उपलब्धी र आन्दोलनमा शाहदत प्राप्त शहिदको सपनालाई वीरेन्द्रनगरको परिकल्पना (Vision) "शैक्षिक, प्रशासनिक, पर्यटकीय शहर, स्वच्छ, स्वस्थ, समुन्नत वीरेन्द्रनगर" साकार बनाउने दिशामा नगरपालिका जुटेको छ ।

परिच्छेद २
परीचय

२.१.१ नगरको भौगोलिक बनावट सम्बन्धी सामान्य परीचय

सिमाना

उत्तर : उत्तरतर्फ दैलखको गुँरास गाँउपालिका **दक्षिण :** भेरी गंगा नगरापालिका तथा भेरी नदि

पश्चिम : वराहताल गाँउपालिका तथा गिरीघाट **पूर्व :** लेकवेसी नगरपालिका तथा झुप्रा खोला

भू-धरातलिय स्वरुप तथा क्षेत्र

भू-आकृती

- उत्तरमा महाभारत पर्वतको रानीमत्ता, रातानाङ्ला र दक्षिणमा चुरेपर्वतको हर्रे, देउराली पहाडले घेरिएको उपत्यका
- झुप्रा खोला र भेरी नदीको किनारमा अवस्थित नगर ल उत्तरदेखि दक्षिण तिर हल्का झुकाव समुन्द्री सतह देखि ३६४ देखि २२८० मिटर सम्म उचाईर्म ा अवस्थित (श्रौत : वीरेन्द्र नगरको GIS अध्ययन प्रतिवदेन) ।
- उपत्यकाको सम्पुर्ण पानी लाटीकोइली स्थित निकास खोला भन्ने साँघुरो ठाउँबाट बगी भेरी नदीमा एकिकृत हुन पुग्दछ ।
- नेवारे, ईत्राम, खोर्के जस्ता खहरे खोला उपत्यकाको बीच भागमा बगिरहेका छन् ।

२.१.२. भू-उपयोग विश्लेषण

क्र. स.	जमिनको प्रयोग	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	प्रतिशत
१	खेतीयोग्य जमिन	७४.१९	३०.१८
२	वन जंगल	१२१.००	४९.२२
३	वागवानी बगैंचा	०.०२	०.०१
४	घाँसे जमिन	८.७४	३.५६
५	झाडी	३८.५८	१५.६९
६	वगर	२.३७	०.९६
७	बाँझो जमिन	०.१९	०.०८
८	खोला, नाला	०.६७	०.२७
९	तलाउ, पोखरी	०.०७	०.०३
१०	अन्य	०.०२	०.००
जम्मा		**२४५.०६**	**१००**

माथिको तालिकाले वीरेन्द्रनगर नगरपालिका भित्रका जमिनको वर्गिकरण जनाउँदछ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको विद्यमान भू-उपयोग हेर्दा कुल क्षेत्रफलको ४९.२२ प्रतिशत (१२१ वर्ग कि.मि.) वनजंगल क्षेत्रले ओगटेको छ भने ३०.१८ प्रतिशत (७४.१९ वर्ग कि.मि.) जग्गा कृषि क्षेत्रको रूपमा रहेको छ। नगरपालिकामा माटोको बनावट, खेतीयोग्य जमिन, संरक्षित क्षेत्र, बस्तीयोग्य क्षेत्र आदिको विस्तृत अध्ययनको आधारमा नगरपालिकाबासीहरूको आर्थिक हैसीयत बृद्धि गर्न र वातावरणमा प्रतिकुल असर पर्न नदिन के-कस्ता उत्पादन प्रणाली तथा नीतिहरू अवलम्बन गर्न सकिन्छ, यस विषयमा विस्तृत अध्ययन गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ । भू-उपयोगको विस्तृत विवरण माथिको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।
श्रोत : नगर प्रोफाइल २०७५

२.१.३. नगरपालिकाको बहुप्रकोपिय जोखिम क्षेत्र,भूउपयोग क्षेत्र, आपतकालिन संञ्चार र संरचना

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको बहुप्रकोपिय जोखिम क्षेत्र तथा भुउपयोग क्षेत्रको अवस्था

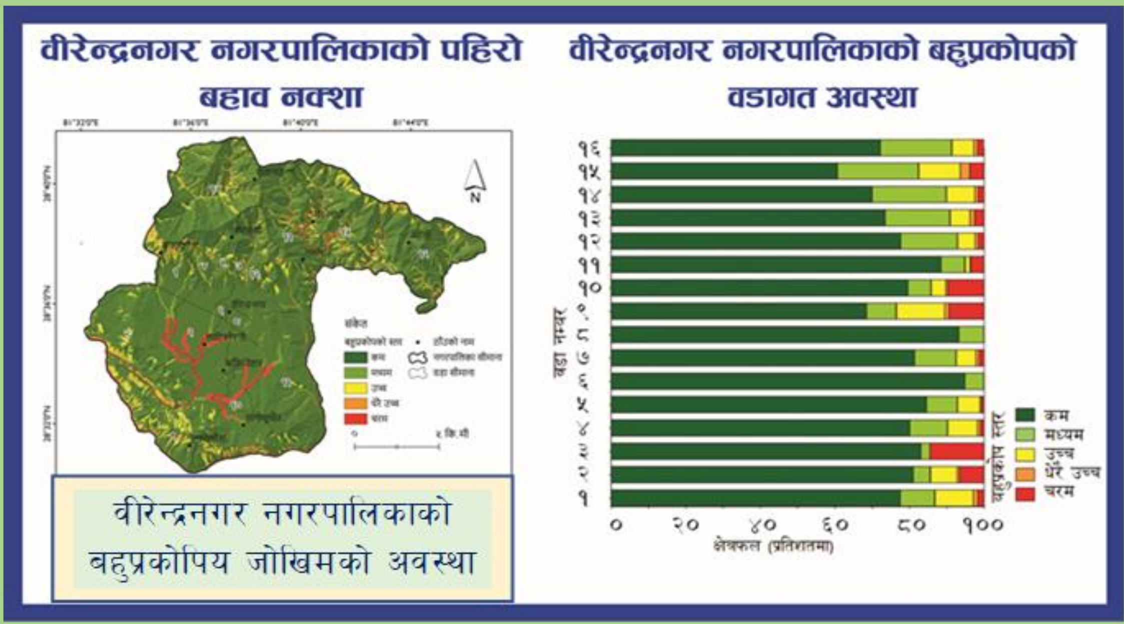

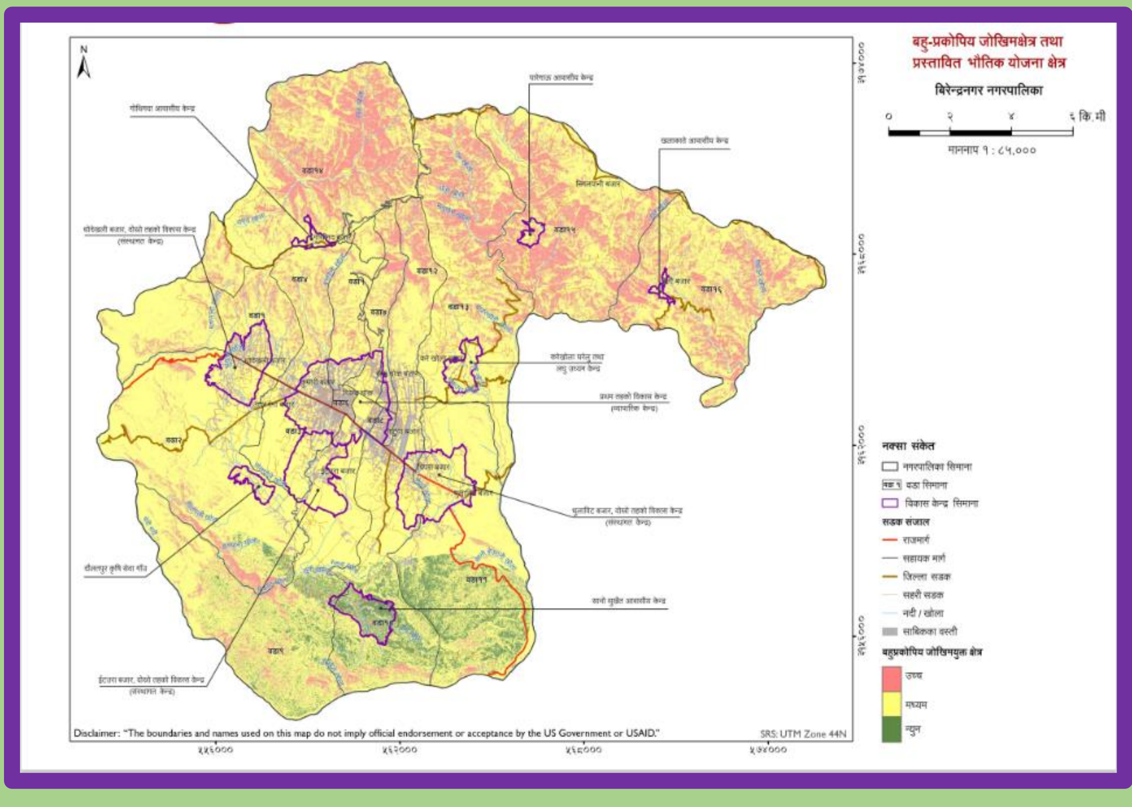

२.१.४. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको सुचना प्रवाह तथा विपद् व्यवस्थापन संयन्त्र

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको सुचना प्रवाह तथा विपद् व्यवस्थापन संयन्त्र अनुसार संचार प्रभाकारी रुपमा कार्यन्वयन गर्नको लागी भिएच एफ सेट, मोवाईल सेट र १०१ सक्रिय नंम्वरलाई प्रयोगमा ल्याईएको छ। साथै नगरपालिकाले पानिको बहाव बढेपछिँ खतराको पुर्व सुचना प्रणालिको व्यवस्थपापन जोखिम क्षेत्र पहिचान गरी नगरपालिकाको परीसर र जोखिम क्षेत्रमा पुर्व सुचना प्रणालि व्यवस्थापन गरीएको छ। विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनलाई मजबुद सुचना प्रणालिको सक्रिय व्यवस्थापनको लागी निम्नानुसारको संचार संयन्त्र बनाई कार्यन्वयन गरीरहेको छ। आपतकालिन अवस्थामा यहि संचार सयन्त्र अनरुप नगरपालिका विपद् जोखिम व्यवस्थापन गरी तयारी तथा प्रतिकार्य गर्ने छ।

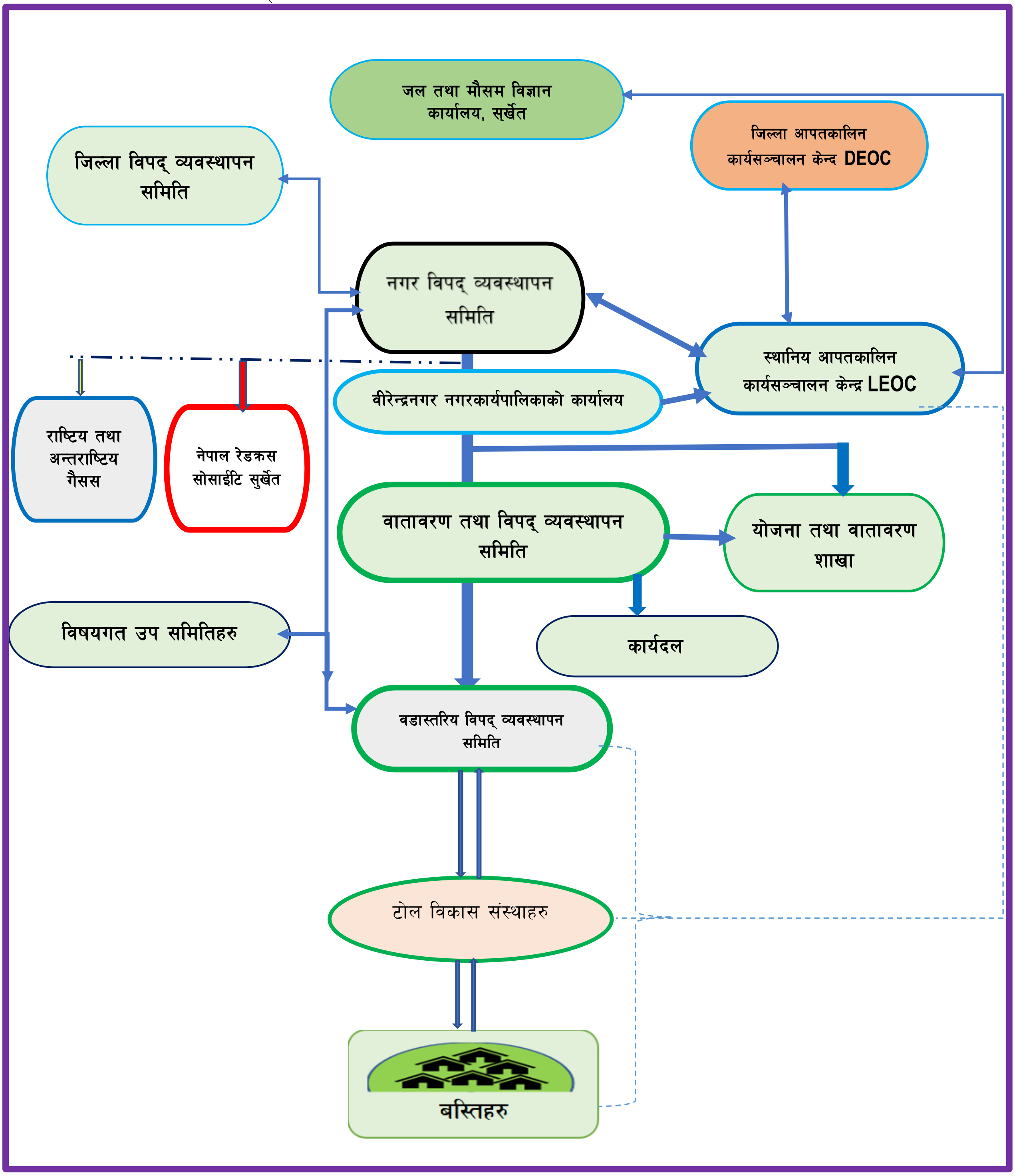

२.१.५ वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको जनसांख्यिक बनावट

२०७८ मा गरीएको राष्टिय जनगणना अनुसार वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको प्राप्त तथ्याङ्कअनुसार १६ वटा वडाको कुल २४५.८५ वर्ग कि.मी.३८३७७ घरपरिवार का एक लाख त्रिपन्न हजार आठ सय त्रिसठि मानिस बसोबास गर्दछन भने नगरपालिकामा ७५१२९ पुरुष र ७८७३४ महिलाहरु बसोबास गर्दछन गर्दछन । अर्कोतर्फ प्रति वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा ४५८ जनाको दरमा जनघनत्व रहेको देखिन्छ । जनसंख्या तथा घरधुरीको हिसाबले वडा नं. ३ सबै भन्दा ठुलो वडा हो भने सबै भन्दा सानो वडाको रुपमा वडा नं. १५ रहेको छ । त्यस्तै क्षेत्रफलका हिसाबले वडा नं. २ सबैभन्दा ठुलो क्षेत्रफल (२९.२ वर्ग कि.मी.) रहेको छ भने वडानं. ६ सबैभन्दा सानो क्षेत्रफल (०.६ वर्ग कि.मी.) रहेको वडा हो । साथै यस वडामा अरु वडाहरुको तुलनामा सबैभन्दा धेरै जनघनत्व अर्थात प्रति वर्ग किलोमिटरमा ७,१७८ संख्या रहेको छ । यस तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा दुई पक्षहरु स्पष्ट देख्न सकिन्छ । पहिलो जनघनत्व दोस्रो लैङ्गिक अनुपात । जनघनत्वको हिसाबले वडा नं. ६ सबैभन्दा बढी जनघनत्व भएको वडा हुनुका पछाडि अन्य वडाहरुको तुलनामा वडा नं. ६ मा रहेका विभिन्न मानवीय सुविधाहरु जस्तै : शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, आवास, सुरक्षा, व्यापार आदीको सघनता हो । तसर्थ योजना निर्माणमा जनघनत्व र त्यसलाई प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने तत्वहरुको अध्ययन गर्न अत्यन्त महत्वपुर्ण हुन्छ । अर्थात जनसंख्या वितरणलाई क्षेत्रगत हिसाबले सन्तुलनमा राख्न मानवीय सुविधाहरुको व्यवस्थापनमा केन्द्रीत हुनु पर्दछ । अर्कोतर्फ पुरुषको तुलनामा महिलाको जनसंख्या बढी हुनु समेत जनसांख्यिक विश्लेषणको महत्वपुर्ण पाटो हो ।

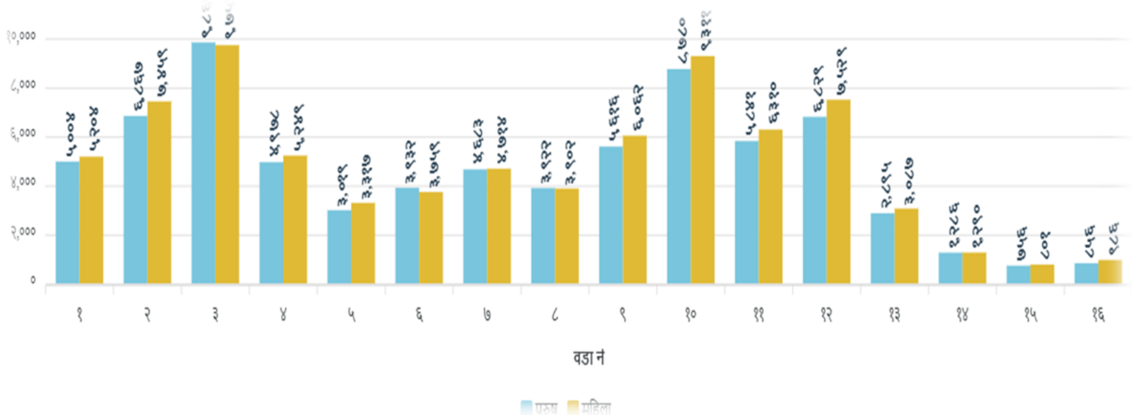

२.१.६. वडागत घरपरिवार संख्या तथा जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	बसोवास गर्ने जनसंख्या			औषत परीवार आकार	लैंगिक अनुपात	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि)	जनघनत्व(प्रति वर्ग कि.मि)
		पुरुष	महिला	जम्मा				
१	२३८८	५००४	५२०४	१०२०८	४.२७	९६.१६	६.१	१४२१
२	३३९४	६८६७	७४५९	१४३२६	४.२२	९२.०६	२९.२	३०६
३	४८११	९८६५	९७५४	१९६१९	४.०८	१०१.१४	६.६२	२११५
४	२६०८	४९७८	५२४९	१०२२७	३.९२	९८.८४	७.१	११४५
५	१५८२	३०१९	३३१७	६३३६	४.०१	९१.०२	५.८	८४७
६	१८९८	३९३२	३७५९	७६९०	४.०५	१०४.६०	०.६	१२४०८
७	२५५९	४६८३	४७१४	९३९७	३.६७	९९.३४	५.२	१०७८
८	२२०९	३९२२	३९०२	७८२४	३.५४	१००.५१	१.४	४२७३
९	२८३८	५६१६	६०६२	११६७८	४.११	९४.६४	२८.८२	३०१
१०	४६१०	८७८०	९३११	१८०९१	३.९२	९४.३०	१७	६६०
११	२९१४	५८४१	६३१०	१२१५१	४.१७	९२.५७	२६.७	३०७
१२	३७४१	६८२९	७५२९	१४३५८	३.८४	९०.७०	८.८२	१२९०
१३	१३७२	२८९५	३०८७	५९८२	४.३६	९३.७८	२५.९	२१६
१४	६३८	१२८६	१२९०	२५७६	४.०४	९९.६९	२८.९६	१००
१५	३७८	७५६	८०१	१५५७	४.१२	९४.३८	२४.६१	६९
१६	४३३	८५६	९८६	१८४२	४.२४	८६.८२	२२.२३	९३

जम्मा	३८३७७	७५१२९	७८७३४	१५३८६३	४.०१	९५.४२	२४५.०६	४७१

२.१.७. शारीरिक असक्तता

प्रकृतिक तथा गैर प्रकृतिक प्रकोपका कारण मानव जातिमा विभिन्न समयमा विपद् निम्त्याउने गर्दछ जसले समग्ररुपमा मानव जातीको जिवन चत्रमा असाधारण अवस्था ल्याई जिवन निर्बाह पद्धतिमा असहज परिस्थिती निर्माण गर्दछ र यस्ता विपद्ले मानव जगत सवैलाई असर पारेता पनि विशेष गरी अपागंता भएका व्याक्ति, बालबालिका , गर्भवती लगाएत का विषेश व्याक्तिहरुलाई बढि प्रभाव पर्ने गर्दछ । देहायको तालिका अनुसार वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कुल जनसंख्या **१५३८६३** रहेको छ जसमा शारीरिक अपांङ्गता भएका व्यक्ति हरुको घर परीवारको संख्या ३४६१ रहेको छ भने जम्मा ३९७५ जना विभिन्न अपांङ्गता भएका व्यक्तिहरुको वीरेन्द नगर नगरपालिकाका विभिन्न किसिमका अपांगता भएका व्याक्तिहरु रहेका छन् ।

वडा नं.	कुल जनसंख्या	अपांङ्गता नभएका	अपांङ्गता भएका	अपांङ्गताको पहिचान नभएका	अपांङ्गताको दर
१	१०२०८	९८९०	२९८	२०	२.९२
२	१४३२६	१३८८५	४४१	०	३.०८
३	१९६१९	१९१८८	३९०	४१	१.९९
४	१०२२७	१००२२	२०१	४	१.९७
५	६३३६	६२१५	१२०	१	१.८९
६	७६९०	७४६९	२२१	१	२.८७
७	९३९७	९१६१	२२४	१२	२.३८
८	७८२४	७६४५	१७१	८	२.१९
९	११६७८	११३१३	३५६	९	३.०५
१०	१८०९१	१७६६३	४१८	१०	२.३१
११	१२१५१	११६८७	४६४	०	३.८२
१२	१४३५८	१४०२५	३३२	१	२.३१
१३	५९८२	५७८३	१९७	२	३.२९
१४	२५७६	२४८५	६९	२२	२.६८
१५	१५५७	१५१९	३८	०	२.४४
१६	१८४२	१८०७	३५	०	१.९
	१५३८६३	**१४९७५७**	**३९७५**	**१३१**	**२.५८**

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा अपांङ्गताको संख्यालाई विश्लेषण गर्दा विभिन्न किसिमका अपांङ्गता भएका व्यक्तिहरु रहेका छन विपद्को समयमा यस्ता अपाँगता भएका व्यक्तिहरुको विशेष ध्यान दिनुपर्ने भएकोले पनि यस प्रकारका अपांङ्गता भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांकलाई व्यवस्थापन गरी नगरपालिकामा रहेका सवै किसिमका अपांङ्गता भएका व्यक्तिहरुको तथ्यांक यस प्रकार रहेको छ ।

अपांङ्गता भएका व्यत्तिःका जम्मा घर	शारिरिक अपाङ्गता	न्युन दृष्टि युक्त	दृष्टिबिहिन	बहिरोपन		न्यून श्रवण शक्ति	बहिरोपन दृष्टिविहिन	वोलाई	वौद्धिक अपांङ्गता	अनुर्बांसय रक्तश्राव	अटिजम	बहुअपांङ्गता	कुल अपांङ्गताको संख्या
३४६१	१८५०	६०३	१५८	२९६		३१५	३७	१९८	५२	१५	२७	२७१	३९७५

२.१.८. प्रकोप जन्य विपद्बाट प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या विवरण

भुकम्प,वाढि,पहिरो,आगलागी लगाएतका अन्य प्रकोपजन्य विपद्का कारण गर्दा नगरक्षेत्रका १६ वटै वडामा १० प्रतिसत जनसंख्यामा विपद्को प्रभाव पर्न सक्ने बहुप्रकोपिय नक्सांकनका आधारमा तयार गरीएको वडागत बहुप्रकोप अवस्थाका आधारमा अनुमान गरीएको छ । जस अनुसार ३८३७७ घरधुरी भएको यस नगरपालिकाको कुल २३९५ घरधुरीका कम्तिमा ११९७५ जनालाई प्रत्यक्ष एव आंसिक रुपमा प्रभावित पार्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । बाढि, डुवान, पहिरो लगाएतका प्रकोपका कारण तथा अव्यवसथित ढलहरुका कारण पानि अवरुध्ध भई नगरक्षेत्रमा बसोबास गर्ने ७४० बृद्ध बृद्धा,७८० गर्भवति,८२ जना अपांगता भएका व्यक्तिहरु पुर्ण एवं आंसिक रुपमा प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरीएको छ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको बर्षेनी हुने बाढी, पहिरो, तथा डुवान भुकम्पबाट प्रभावित हुन सक्ने लक्षित घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण यस प्रकार अनुमान गरीएको छ । कुल धरधुरीको २ प्रतिसत देखि १० प्रतिसत औसतमा ६ प्रतिसतमा नगरपालिकाको वडा अनुसारको कम्तिमा पनि प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या यसपकार रहेको अनुमान गरीएको छ

वडा	जम्मा घरधुरी	मनसुन बाट प्रभावित हुसक्ने वडागत घरधुरी र जनसंख्या						
		अनुमानित घरधुरी (५%)	अनुमानित जनसंख्या	महिला	पुरुष	बृद्ध,बृद्धा	गर्भवति	अपांगता भएका व्यत्ति
१	२३८८	११९	१०२०	५००	५२०	४०	३०	११९
२	३३९४	१६९	१४३२	६८६	७४५	१००	७५	१६९
३	४८११	२४०	१९६१	९८६	९७५	२००	२६०	२४०
४	२६०८	१३०	१०२२	४९७	५२४	७५	२५	१३०
५	१५८२	७९	६३३	३०१	३३१	३५	३०	७९
६	१८९८	९४	७६९	३९३	३७५	२०	३०	९४
७	२५५९	१२७	९३९	४६८	४७१	२०	२०	१२७
८	२२०९	११०	७८२	३९२	३९०	२०	२५	११०
९	२८३८	१४१	११६७	५६१	६०६	७५	११०	१४१
१०	४६१०	२३०	१८०९	८७८	९३१	८०	९०	२३०
११	२९१४	१४५	१२१५	५८४	६३१	७०	७५	१४५
१२	३७४१	१८७	१४३५	६८२	७५२	४०	१०	१८७
१३	१३७२	६८	५९८	२८९	३०८	२०	१०	६८
१४	६३८	३१	२५७	१२८	१२९	१५	५	३१
१५	३७८	१८	१५५	७५	८०	१५	५	१८
१६	४३३	२१	१८४	८५	९८	१५	५	२१
जम्मा	**३८३७७**	**१९१८**	**१५३८६**	**७५१२**	**७८७३**	**७४०**	**७८०**	**१९१८**

२.२.प्रकोपको जोखिम विश्लेषण

२.२.१ विगतमा विपद्को प्रभाव (ऐतिहासिक समय रेखा विश्लेषण)

क्र.सं.	मिति	विपद्	असर	सुचनाकोस्रोत
१	विगत् देखि हाल सम्म	भूकम्प	२०७२ साल बैसाख १२ गते, विभिन्न ठाँउमा घरहरु भत्किने र चर्कने र २०४५ सालमा घरहरु भत्केका	MHRA, नपा तथ्याक
२	२०२८- २०७८	बाढी	२०२८ सालमा खेति योग्य जमिन बगाएको र खोलाहरुको चौडाई बढेर खोलामा परिणत , पशु चौपायहरुको मृत्यु भएको २०७१ म मृत्यु ७ जना, ५६६ घरको पुर्ण क्षति तथा ३०१ घरधुरी आंशिक क्षति भएको, १० हेक्टर जंगल क्षति, वडा नं. १ देखि १६ सम्म कटान, डुबान, बत्तिको पोल नष्ट, खानेपानी योजना अवरुद्ध, पशु चौपाया क्षति, संचार अवरुद्ध खानेपानीका संरचनाहरुमा क्षति भई १५ दिनसम्म पानी बन्द भएको । २०७८ को असोजमा आएको आकस्मिक बेमौसमि बर्षाका झण्डै ३,४७,०३,२८४ बराबरको क्षति, ९ हेक्टर भन्दा बढि खेतबारीमा असर पुगेको र उक्त झरीले ३ हजार किसान किसानको धानहरु नस्ट भएको ।	MHRA, नपा तथ्याक
३	२०६४ - २०७१	पहिरो	विभिन्न स्थान वडा नं. १२, १३, १४, १५, १६, प्राकृतिक तथा भौतिक क्षति, पशु चौपाया को समेत क्षेति भएको	MHRA, नपा तथ्याक
४	२०५१ - २०७९	आगलागी	२०५१ सालतिर वीरेन्द्रचोक आगोलागी भै भिम प्रसाद सापकोटाको घर जली पुर्ण रुपमा क्षति भएको वीरेन्द्रनगर ६, वसपार्क नजिक तरकारी कपडा फेन्सी पसलमा असर परेको वीरेन्द्रनगर १० टायर रिसोलिङ्ग सेन्टर आगोलागि कम्तीमा हरेक वर्ष १० देखि १५ वटा आगलागीका घट्ना हुने गरेको साथै वीरेन्द्रनगर १, ४, ५, ७ को उत्तरी जलाधार क्षेत्र तथा उपत्यकाको दक्षिण क्षेत्रमा रहेको वन क्षेत्रमा समेत वर्षेनी आगलागी हुने गरेको । छ भने विरेन्द्रनगर मा हाल विधुतिय आगलागी पनि हुने गरेको छ । २०७७ र २०७८ सालमा आगलागीको कारण झण्डै १० वटा घरमा क्षति पुगेको र ३० वटा भन्दा बढि आगलागीका घटनाहरु भएको परालको टौवामा बढि आगो लाग्ने गरेको छ ।	MHRA, नपा तथ्याक
५	विगत् देखि हाल सम्म	चट्याङ्ग	वीरेन्द्रनगर १६ मा १ मानिस घाईते र पशु चौपायाको मृत्यु २०३५ सालमा, खजुरामा १ जनाको मृत्यु	MHRA, नपा तथ्याक
६	निरन्तर	सडक दुर्घटना	मृत्यु र घाईते मानवीय भौतिक क्षति पशु चौपाया	MHRA, नपा तथ्याक
७	निरन्तर, ०७७	महामारी	झाडा पखाला, डेङ्गो, COVID–19 बाट प्रभावित	नपा तथ्याक
८	निरन्तर	खडेरी	जलवायु परिवर्तनको असर, सिचांइको अभाव, खानेपाानीको मुहान सुकेर खानेपानिको अभाव, खेतिपाति नहुनु, अनिकाल हुने ।	MHRA, नपा तथ्याक
९	२०५८ २०७४ २०७६	असिना	वडा नं. १४, १५, १६, १३ मा बालीनालीमा क्षति, घरको टायलमा क्षति	MHRA, नपा तथ्याक
१०	निरन्तर	हावाहुरी	विद्यालय तथा घरका छाना उडाउने विद्युत अवरुद्ध हुने, टेलिकमको टावरमा क्षति, रुख ढल्ने, पशु वस्तु प्रभावित, मानवीय क्षति, १ जनाको मृत्यु । २०७८ सालमा आएको हावाहुरी बाट ६५ वटा घरको क्षति	MHRA, नपा तथ्याक

			पुगेको । २०७९ बैशाखमा आएको हावाहुरीबाट झण्डै ७९ लाख बरावरको क्षति र २८ धरधुरी घरको छाना उडाएको ।	

२.२.२ वीरेन्द्रगर नगरपालिकामा २०८०/२०८१ मा भएका विपद्का घटनाहरुको विवरण :

घटनाको विवरण	**घटना संख्या**	**मृत्यू**	**घाईते**	**वेपत्ता**
भुकम्प	०	०	०	०
आगलागी	६८	०	०	०
वर्षा	४६	०	०	०
चटयांङ्ग	१	०	०	०
महामारी	१	०	०	०
जंगलि जनवारको आक्रमण	१	०	०	०
जम्मा	**१४४**	०	०	०

२.२.३. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा गरीएको प्रकोप स्तरीकरण

विपदको ऐतिहासिक समयरेखा, वडा र बहुप्रकोपिय अध्ययनको आधारमा तथा विभिन्न छलफलबाट विश्लेषण गरी आएको तथ्यलाई आधार मानि तथा वडामा देखिएका विभिन्न प्रकारका प्रकोपहरु मध्ये सबै भन्दा बढी असर पारेको प्रकोप निर्धारण गर्न जोडा मिलाएर दाँज्ने विधीवाट प्रकोप प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ। यस विधिको प्रयोगबाट वीरेन्द्रन्गर नगरपालिकामा भूकम्प, बाढी, आगलगी, सडक दुर्घटना , महामारी हावाहुरी,असिना, चट्याङ, बालिमा लाग्ने रोगकिरा जस्ता मुख्य प्रकोपको जोखिम रहेको छ। नेपाल भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हुदा विपद समुह संग छलफल गरी प्रकोप स्तरीकरण गर्दा भूकम्पलाई तुलनामा नराखी पहिलो नम्बरको प्रकोपको प्राथमिकतामा राखी पूर्वतयारी तथा कार्ययोजना तयार गरिएको छ।

२.२.४. उच्च जोखीममा क्रमस : भूकम्प, आगलगी, बाढी डुवान, महामारी, सडक दुर्घटना

प्रकोप	**भूकम्प**	**बाढी, डुवान**	**आगलागी**	**हावाहुरी, असिना**	**पहिरो**	**सडक दुर्घटना**	**चट्याङ**	**महामारी**	**बालिमा लाग्ने रोगकिरा**	**पशुमा लाग्ने रोग**
भूकम्प	×	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प	भूकम्प
बाढी, डुवान	×	×	आगलागी	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान	बाढी, डुवान
आगलागी	×	×	×	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
हावाहुरी, असिना	×	×	×	×	पहिरो	सडक दुर्घटना	चट्याङ	महामारी	बालिमा लाग्ने रोगकिरा	पशुमा लाग्ने रोग
पहिरो	×	×	×	×	×	सडक दुर्घटना	पहिरो	महामारी	पहिरो	पहिरो
सडक दुर्घटना	×	×	×	×	×	×	सडक दुर्घटना	महामारी	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना
चट्याङ	×	×	×	×	×	×	×	महामारी	चट्याङ	चट्याङ
महामारी	×	×	×	×	×	×	×	×	महामारी	महामारी
बालिमा लाग्ने रोगकिरा	×	×	×	×	×	×	×	×	×	बालिमा लाग्ने रोगकिरा
पशुमा लाग्ने रोग	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
	×	×		×	×	×	×	×	×	×
अंकभार	१०	८	९	१	५	६	४	७	३	२
स्तर	१	३	२	१०	६	५	७	४	८	९

२.२.५. वीरेन्द्रनगरका मुख्य भूउपयोग क्षेत्रमा बहुप्रकोपिय जोखिमको सम्भावना र पुर्व सुचना प्रणालि भएका स्थानहरु

क्रस	केन्द्रको प्रकार	केन्द्रको नाम	ठेगाना	अवलोकन कर्ताको नाम	सम्पर्क
१	मौसम राडार	रातानाग्ला	रातानाग्ला	स्वचालित	९८६८१६६६२
२	बर्षामापन केन्द्र	इत्राम	इत्राम	मधु सलामि मगर	९८६५२१४०५९
३	जलमापन केन्द्र	लाटिकोईलि	निकास केन्द्र न २६९।७	कमल शाहि	९८६४९६७८७

बहुप्रकोपिय जोखिमको आधारमा वीरेन्द्रन्गार नगरपालिकाकाका विभिन्न बस्तिहरु जोखिममा रहेको देखिन्छ । बहुप्रकोपिय जोखिममा पर्ने बिभिन्न बस्ती तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडाहरु	जोखिमका पर्ने क्षेत्रहरु
वडा न १	आम्दाली, चनाबारी, धारापानी, ढोढेखली, सोलीघोप्टे गाँउ, तिनकुने
वडा न २	भुरेली, दौलतपुर, गुप्तीपुर, जयपुर, खोलीगाँउ, कोलडाँडा, कृष्णगंज, ठौरी, उत्तरगंगा
वडा न ३	गण्डकी टोल,ईटौरा,मसुरीखेत,मुलपानी,पटेनी,तातापानी,तिल्पुर
वडा न ४	दुनी गैरा,हिलेखाली,काला गाँउ,खार्के,खोक्रे
वडा न ५	भुते पोखरी,चिसापानी,गणेश चोक
वडा न ६	बीरेन्द्र चोक
वडा न ७	इत्राम,कालञ्चोक,कपासे, खजुरा,नौलापुर
वडा न ८	इत्राम खोला
वडा न ९	पातालगंगा, पुराने घुस्रा,सक्तेकंडा,तल्लो पर्सेनी
वडा न १०	अछामीडाँडा, बरराकुना,चारकुने, चौके ढुङ्गा,ढोलुङ्गा ,धुलाबिट पिपीरा,सुव्वाकुना,
वडा न ११	बस्तीपुर,भबर,चनौटे,खोरियान,नेवारे,पदमपुर
वडा न १२	बौदेल टोल, पिपलडाँडा,सलामी टोल, सुनारीटार
वडा न १३	दाहालडाँडा, दोविल्ला, गुप्तीपुर,ईन्द्रपुर, जरबुटा, करेखोला गाँउ, खापखेरा, मउमारे,नयाँ गाँउ
वडा न १४	गाढि,राम्रीकाडा
वडा न १५	जमिनडाँडा,लामीडाँडा
वडा न १६	खर्क,भित्रिखोला

२.३. विपद्को अनुमानित अवस्था तथा प्रभावहरु

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा आगामी दिनमा आइपर्नसक्ने विपद्हरुको उच्चतम जोखिमको अवस्थामा निम्नानुसारको अवस्था तथा प्रभावहरु हुन सक्ने आँकलन गरिएको छ ।

२.३.१ मानवीय प्रभाव

मुख्य विपद् (स्तरको क्रमानुसार)	प्रभावित घरधुरी/ जनसंख्या			अनुमानको आधार
	पुर्ण क्षती/संक्रमित	आंशिक क्षती/ प्रभावित	जम्मा	
भूकम्प	- १९२० - (७६९३ जनसंख्या)	- ९५९४ - (३८४६५ ज.	११५१४ ४६१५८	५ प्रतिशत घरधुरी, र जनसख्या पुर्णक्षति २५ प्रतिशत आशिंक क्षति
आगलागी	- ४०	- ७५	११५	नगरपालिकाको दमकल लगबुक रेकर्डको आधारमा आँकलन गरीएको
बाढी तथा डुवान	५९५	६७०	१२६५	२०७१ सालको बाढी प्रभावको आधारमा
माहामारी - डेङ्गो मंकिफक्स, अन्य	५०	७५	१२५	अस्पतालमा गरीएको प्रतिवर्षको रेकर्डको आधारमा ।

सडक दुर्घटना	१६ मृत्यु	१५ गम्भिर घाइते	३१	ट्राफिक प्रहरी कार्यालयको २०८०/२०८ वर्षको तथ्याङ्क
पहिरो	६०	११९	२७९	पहिरो जोखिम क्षेत्रको घरधुरी संख आधारमा पुर्ण क्षति ५%आंसिक क्षति १०

२.३.२.आर्थिक प्रभाव

विपद्ले आर्थिक क्षेत्रलाई कमजोर पार्नका साथै ठुलो धनजनको क्षति तथा अर्थतन्त्रलाई समेत तहस नहस बनाई समग्र मानविय जनजिवन नै अस्तव्यस्त बनाउँदछ। मानिसहरुको दैनिक जिवनीलाई विपद्ले कस्टकर बनाई आर्थिक क्षति पुर्‍याउने साथै धन, सम्पति, सुन चाँदी गर गहना, गाई बस्तु सवैलाई विपद्का कारण नस्ट हुने गर्दछ। जस्ले गर्दा आर्थक क्षेत्रमा नराम्रो प्रभाव पार्दछ। वित्तिय संघ सस्था तथा व्यापार व्यावसाय आम्दानिका सवै श्रोतहरु बन्द हुने र मानव जिवनलाई विपतले ठुलो क्षति पुरयाउन सक्छ।

२.३.३. सामाजिक प्रभाव

विपद्ले सामजिक क्षेत्रमा पनि नराम्रो असर पुरयाउँदछ। शिक्षा क्षेत्रमा विद्यालय कलेज तथा विभिन्न शैक्षिक र स्वास्थ क्षेत्र लाई प्रत्यक्ष रुपमा असर गर्दछ। विद्यालय मा बालबालिहरुको शैक्षणिक क्रियकलाप प्रत्यक्ष असर गर्नका साथै समग्र शैक्षिक गतिविधिहरुमा प्रत्यक्ष असर गर्दछ। स्वास्थ्यमा प्रदुषण ल्याउने, खानेपानिका मुहानहरुमा फोहर हुने बगाउने तथा घाईते भई मृत्यु हुने। गर्भवति सुत्केरि तथा रोगि र असक्त व्यत्तिलाई झनै विपतले असर गरीरहेको हुन्छ। प्रयाप्त स्वस्थ बर्धक खाध्यान्न बालि लगाएतलाई नस्ट हुने, स्वास्थ सेवाहरु प्रभावित हुने विरामिको चाप बढने, प्रयाप्त मात्रामा औषधि उपचार नपाउने जस्ता समस्याहरु आउछन। बढ्दो शैक्षिक असमानता, कमजोर स्वास्थ्य अवस्था,हिंसा,बालश्रम तथा बालविवाह जस्ता जोखिम बढ्ने सम्भावना देखिन्छ। बालिबालिकाले विद्यालयबाट अहिले सम्म हासिल गरेका सिकाई उपलब्धिहरु गुम्ने खतरा,शिक्षा सिकाईमा भएको क्रमभंगताका कारण विद्यार्थिमा मनोबैज्ञानिक असर परी तत्काल शिक्षण सिकार्यमा जिवन्त सहभागिताका लागी प्रेरित हुन सक्ने सम्भावना न्यून सम्भावना जस्ता नकारात्मक असर देखिन्छन।

२.३.४ भौतिक प्रभाव

विपद् ले मानविय क्षतिको साथमा भौतिक रुपमा पनि ठुलो क्षति पुरयाउने गर्दछ। विपतले जमिन घर बासस्थान भौतिक संरचनाहरुको पुर्ण रुपमा क्षतविक्षत पार्ने, मानविय विस्थापन हुने, धन सम्पति गाई बस्तु, बन जंगल, खोला नाला तथा पशु चौपायालाई समेत क्षति पुरयाउदछ। समग्रमा भन्दा विपतले कसैलाई पनि बाकि राखदैन। भैरहेको भौतिक सरचना, संस्कार, चालचलनलाई समेत उथल पुथल बनाउछ। विगतको विरेन्द्रनगरको विपतको कारणले विद्यालय,स्वास्थ्य चौकि बाटो सडक लगाएत, घर, छाना, बासस्थानमा समेत क्षति पुरयाएको छ। विरेन्द्र नगर पालिकाको घर धुरी संरक्षण २०७५ अनुसार २०३७ परिवारलाई प्रत्यक्ष रुपमा विभिन्न किसिमको विपद्ले असर गरीरहेको छ र यो खतरा झनै बढ्दै गईरहेको अवस्था छ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका जोखिम संवेदिनशिल भू उपयोग योजना २०७९

२.३.५ वातावरणीय प्रभाव

विपद् ले मानविय क्षतिको साथमा भौतिक रुपमा पनि ठुलो क्षति पुरयाउने गर्दछ। विपतले जमिन घर बासस्थान भौतिक संरचनाहरुको पुर्ण रुपमा क्षतविक्षत पार्नुका साथै वातावरणमा समेत प्रतिकुल असर पार्ने गर्दछ। वातावरणलाई दुर्गन्धीत तथा प्रदुषण गर्ने, हावा पानी वोट विरुवालाई समेत असर पुरयाई वातावरणिय असर गर्ने गर्दछ। पानिका मुहान खोला नाला दुषित हुनुका साथमा अतिवृष्टि र अनावृष्टि जस्ता प्राकृतिक प्रकोप जन्य स्थिति ल्याउने अवस्था ल्याउछ।

२.३.६.वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा विपद् आईपर्दा सुरक्षित स्थानहरु पहिचान तथा विवरण :

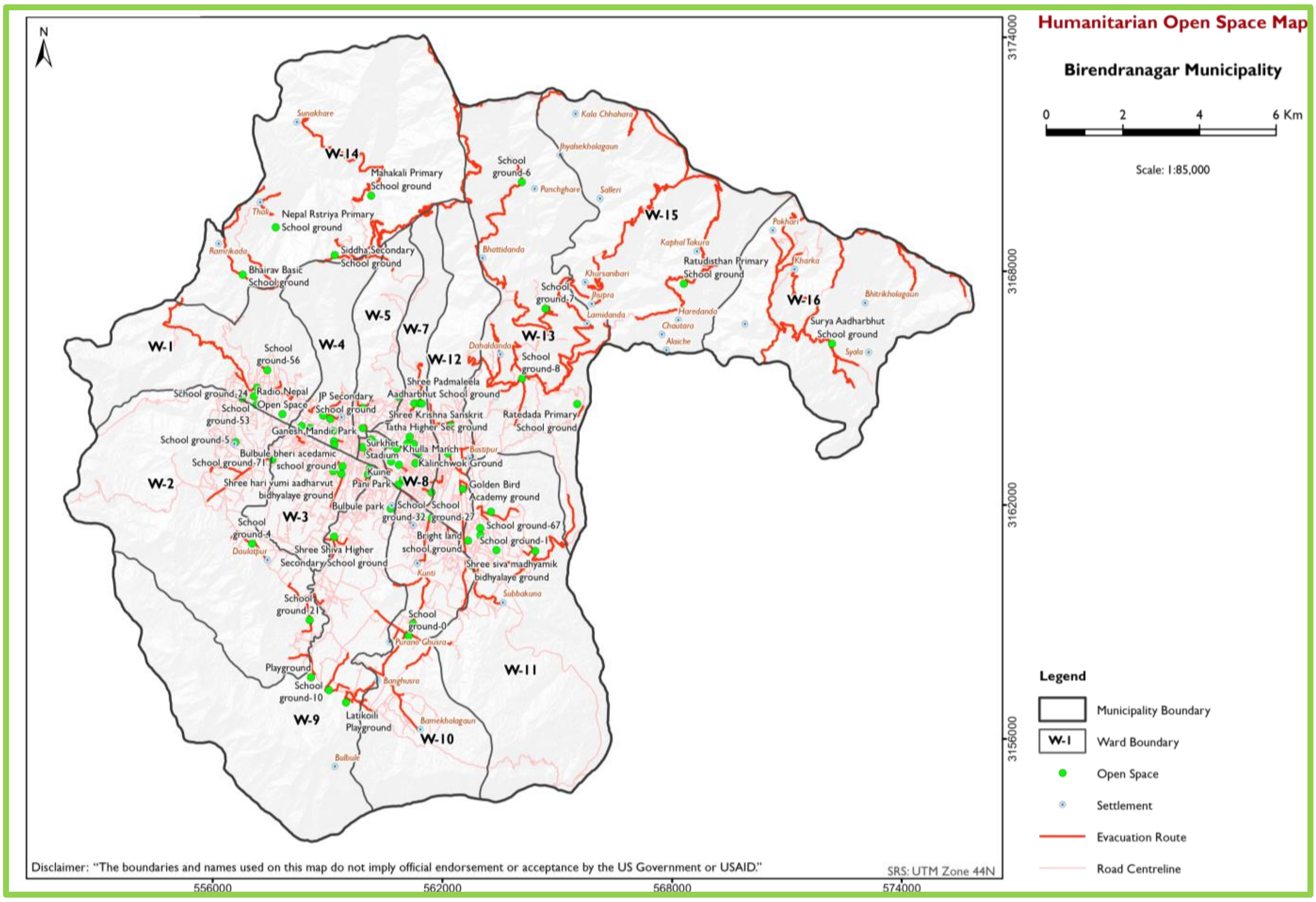

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा विपद् आईपर्दा सुरक्षित स्थानको पहिचान गरीएको छ । जोखिम संवेदनशिल भुउपयोग योजनामा अन्तरगत गरीएको बहुप्रकोपिय नक्सान्कनको आधारमा तयार गरीएको सुरक्षित स्थानहरुलाई यहा नक्सामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

वीरेन्द्रनगर नगरपालिमा वडा न १ देखि वडान १६ सम्म रहेका खुला क्षेत्रहरु

वडा हरु	खुला स्थान	वडा हरु	खुला स्थान
वडा न १	रेडियो नेपाल, त्रिपुरेश्वर मावि	वडा न ९	शिव मावि, नवज्योति विद्यालय
वडा न २	दौलतपुर, कोलडाडा मावि	वडा न १०	बुलबुले पार्क, बामेखोला, बन/पुरानो घुश्रा
वडा न ३	हरीडिल भुमि, सिदार्थ होटल, बुलबुले एकेडेमि	वडा न ११	सुव्वा कुना, शिव मावि, गोल्डेनवर्ड एकेडेमि
वडा न ४	छवि प्रावि, जिरो डयाम, शहिद पार्क	वडा न १२	पदमलिला आवि,हस्तविर,अमरज्योति मावि
वडा न ५	गणेश मन्दिर फुटबल रंगशाला	वडा न १३	वडाकार्यालय, राताडाँडा, बटैडाडा, झ्याल्से
वडा न ६	जनमावि,डांडा स्कुल, सुपरमाकेट सनिहल लाईन	वडा न १४	महाकालि प्रावि,नेरा प्रावि,सुनाखरे,भैरव आवि
वडा न ७	संस्कृत मावि, क्रिकेट मैदान, चौहान चौर	वडा न १५	काफल टाकुरा,हररेडांडाह, लामिडांडा
वडा न ८	खुला मच,प्रदेश रंगशाला, गुराँस पार्क	वडा न १६	पांचपोखरी,खर्क, भित्रिखोला,सुर्यआवि

२.४.विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२.४.१.विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्य र प्रक्रिया :

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष को अध्यक्षतामा नगर बिपद ्व्यवस्थापन समिति क्रियाशिल रहेको छ। यो समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरु विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ मा स्पष्ट तोकिएको छ। र सो बमोजिम नगरपालिकाले विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ श्रावणमा प्रकासन गरी विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यन्वयन गरीएको थियो । यस वर्ष उक्त योजनाको परीच्छेद ११.३ अन्तरगत विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समिक्षा गरी प्रतिवर्ष अद्यावधि गर्ने योजना अनुरुप यो विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना लाई समिक्षा सहित अद्यावधि गरीएको छ

२.४.२ .सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाम आइपर्ने विपद्हरुलाई प्रभावकारी ढंगले सामना गर्न सक्ने क्षमताको विकास तथा पुर्वतयारीको आवश्यकतालाई महशुस गरी विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको सहयोगमा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको संयोजकत्वमा विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरीएको छ। विपद् सम्वन्धी साझा धारणा निर्माण तथा उद्धारकर्ताको संगठनात्मक भुमिका, प्रकृया र पद्धतिमा सुधारका लागि यस नगर विपद व्यवस्थापन समितिले विभिन्न तह र क्षेत्रमा विभिन्न निकायहरु युएसएआईडि तयार नेपाल, रेडक्रस लगाएतका सरकारी र गैरसरकारी निकायहरु सग विभन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरीरहेको छ। नगरपालिकाको बन वाततावरण विपद् शाखा मार्फत वार्षिक योजनामा राखेर निरन्तर विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ। यी छलफलबाट प्राप्त सुझाव तथा निचोडलाई मध्यनजर गर्दै नगरस्थिति सरोकारवाला निकाय बीच विपद् सम्बन्धी साझाधारणा र बुझाई कायम गरी योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न चरणमा बैठक, छलफल सम्पन्न गरी नगर स्तरीय विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ। साथै विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापनमा सहयोग पुरयाउनको लागी पालिकाले आफ्नै आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गरी प्रमुख सहितको टिम बनाई व्यवस्थापन गरी प्रतिकार्यको लागी तयारी अवस्थामा रहेको छ। साथै नगर पालिकाले विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अध्यावधि गरी लागु गर्न लागेको हो।

२.४.३.नगरस्थित सरोकारवाला निकायहरुको स्रोत तथा क्षमता विश्लेषण

संस्थागत क्षमता अन्तर्गत वडामा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि कार्यरत तथा सहयोग प्राप्त हुन सक्ने वडा स्तरका, नगरपालिका स्तरका तथा जिल्ला स्तरका निकायहरु र ती निकायहरुबाट प्राप्त हुन सक्ने सहयोगको आँकलन गरी तलको तालिकामा प्रश्तुत गरिएको छ।

संघसंस्थाको नाम	ठेगाना	भौगोलिक दुरी	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि प्राप्त हुनसक्ने सहयोग
प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति	वीनपा ७	२ कि मि	मुख्य मन्त्री	९८५८०५००० १२	खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण, पूनस्थापना र पूननिर्माणमा सहयोग, आर्थिक सहयोग, नीति निर्माण तथा समन्वयमा सहयोग
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	वीनपा ७	५०० मि उ.प.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५८००७७७७	खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण, पूनस्थापना र पूननिर्माणमा सहयोग, आर्थिक

					सहयोग, नीति निर्माण तथा समन्वयमा सहयोग
प्रदेश अस्पताल सुर्खेत	वीनपा ४	४ कि.मि पश्चिम	अप्पताल निर्देशक	०८३ ५२०२००	घाइते, अंगभंग भएका व्यक्तिको उपचार तथा माहामारी नियन्त्रणमा सहयोग
स्वास्थ्य सेवा निर्देशनालय सुर्खेत	वीनपा४	३ कि.मि पश्चिम	रविन खडका	९८५११९६०००	स्वास्थ्य सेवा प्रवाह
जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय	वीनपा ७	३ कि.मि उत्तर	शिखर चपाई	९८५८०२०७४५	नदि नियन्त्रण र तटबन्धनका लागि आर्थिक, प्राविधिक र सामग्री सहयोग
महिला तथा बालबालिका विकास कार्यालय	वीनपा ७				महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिकलाई केन्द्रमा राखि खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण,
वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	वीनपा ८	० किमि	लक्ष्मि प्रसाद बांस्कोटा	९८५८०६३१११	आर्थिक, गैरखाद्य सामाग्री, र अन्य आवश्यक समन्वयन
शिक्षा, खेलकुद तथा युवा शाखा	वीनपा ८	० किमि	धिरेन्द्र शर्मा	९८५८०२०३८०	क्षमता विकास, आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग
नगर योजना तथा वातावरण शाखा	वीनपा	० किमि	प्रकाश पौडेल	९८५८०५२७९८	विपद् व्यवस्थापनको संयोजन गर्ने
नगर पशु सेवा शाखा	वीनपा	यज्ञ प्रसाद पाँण्डे	कार्यालय प्रमुख	९८४८०४५८८३	पशु स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवा प्रदान तथा माहामारी नियन्त्रणमा सहयोग
नगर कृषि शाखा	वीनपा	हेमराज केसि	प्रमुख	९८४४८६०१२८	कृषि सेवा सम्वन्धि आवस्यक परामर्स तथा सहयोग
वडा कार्यालय (१६ वटा)			वडा अध्यक्षहरु		योजना निर्माण, कार्यान्वयन तथा समन्वयन
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुर्खेत जिल्ला शाखा	वीनपा८	१०० मिटिर	रामलाल आचार्य	९८५८०५२३१०	एम्वुलेन्स सेवा, पुर्वतयारी, लेखाजोखा, राहात सामाग्री वितरण, खोज तथा उद्धारमा सहयोग, प्राथामिक उपचार, आकस्मिक स्वास्थ्य तथा सरसफाई जनशक्ति परिचालन, गैह्रखाद्य सामाग्री सहयोग ।
जनस्वास्थ्य कार्यालय सुर्खेत	वीनपा ७	१ कि.मि उत्तर	चेतम निधि वाग्ले	९८४८२०४७७७	स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध
शसस्त्र प्रहरी	३२.नं गण ६ नं बाहिनी बाङ्गेसिमल	५ कि.मि पश्चिम		९८५१२६०२५९ ०८३४१२०१४	खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण, पुनस्थापना र पुननिर्माणमा सहयोग
नेपाल प्रहरी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	१ कि.मि उत्तर		१०० ०८३५२०२२२	सामाजिक शान्ती सुरक्षा
नेपाली सेना	नयाँ सबुज गण कपासे	३ कि. मि. उत्तर ४ कि. मि. पुर्व		०८३५२३०८७ ०८३४१४०४५	खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण,पुनस्थापना र पुननिर्माणमा सहयोग

जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	वीनपा८	१ किमि	कार्यालय प्रमुख		यातायात व्यवस्थापन, सडक दुर्घटना सचेतना कार्यक्रम
नगर प्रहरी	वीनपा ६	१ किमि	नगर इनचार्ज		खोज उद्धारमा सहयोग तथा सामाजिक शान्ती सुरक्षा
नगर अस्पताल	विनपा ७	२ किमि	याम प्रसाद अधिकारी	९८४८२१५०८६	स्वास्थ्य आकस्मिक सेवा
पत्रकार महासंघ	वीनपा ७	० देखि १ कि.मि दक्षिण तर्फ	शुशिल केसि	९८५८०५०५०५	सुचना सम्प्रेषण
अन्तर निर्भर समाज	वीनपा	३ किमि दक्षिण पुर्व	विवेक कमार शाही	९८४८०४८२२७	चेतनामुलक कार्यक्रम
जागरण समाज केन्द्र (स्याक)	वीनपा	२ किमि	टिकाराम आचार्य	०८३५२१२८२	२ वर्षमुनिका बालबालिका तथा सुनौलो हजार दिनका आमाहरुलाई र किशोरकिशोरहरुको पोषण स्थीति सुधारकालागि सुआहारा कार्यक्रम
वातावरण सुधार समाज	वीनपा८	१.५ किमि	जगत कुमार केसी	९८८५२१३५९ ०८४८०४०५००	चेतनामुलक कार्यक्रम, योजना निर्माणमा सहयोग
नव ज्योती केन्द्र	वीनपा९	२ किमि	जरमाया बाँठा	९८४८०३७०३२	चेतनामुलक कार्यक्रम
आवाज	वीनपा८	१ किमि दक्षिण पुर्व	पवित्रा शाही	९८८५२२३८३	चेतनामुलक कार्यक्रम
उद्योग वाणिज्य संघ	वीनपा६	१ किमि	लक्ष्मण कडेल	८३५२०३०० ९८५८०३३७२	आर्थिक तथा गैर खाद्य सामाग्री , दक्ष जनशक्ति सहयोग
आइ.एन.एफ	वीनपा ७	१ किमि पश्चिम	मंगल थारु	०८३५२०१०५ ९८४८०२६०४७	मेरुदण्डको चोट तथा अन्य अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक, आर्थिक पुनस्थापना कार्यक्रम, अस्पताल सहयोग कार्यक्रम तथा अन्य स्वास्थ्य सेवा
नगर भित्रका सहकारी तथा वित्तिय संस्था	विभिन्न वडाहरुमा		प्रमुख		आर्थिक सहयोग

२.४.४. बाह्य सहायताका लागि नगरको पहुँचको अवस्था

कर्णाली प्रदेशको राजधानी भएको र यसै नगर को भौगोलिक क्षेत्रभित्रै प्रदेशसरकारका विभिन्न मन्त्रालय समेत भएकाकारण स्रोत पहुँचमा केहि सहज वातावरण सिर्जना हुने देखिन्छ। उसका साथै अन्य अन्तरराष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्था पनि सुर्खेत लगायत कर्णाली प्रदेशलाई आधार मानेर वीरेन्द्रनगरभित्रै कार्यालय स्थापना गरी वसेको अवस्थामा नगरसँग सहकार्यमा हुन सक्ने विभिन्न गविविधिहरुको आँकलन हेर्दा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाका लागि स्रोत पहुँचमा सहज हुने देखिन्छ।

२.४.५.योजनाको अपेक्षित प्रतिफल

वीरेन्द्रनार नगरपालिकाले विपद् पुर्वतयारी योजनाबाट अपेक्षा गरिएका नतिजाहरु लाई यसप्रकार राखिएको छ।

- सचेतना फैलाउने तथा क्षमता अभिबृद्धि गर्ने
- विपद् जोखिम न्युनीकरण गर्ने

- विपद्का समयमा क्षति न्युनीकरण गर्ने
- भविष्यमा विपद् भोग्नु नपरोस र भएमा सुरक्षित रहने तरिका थाहा पाउने
- विपद्का समयमा खोज तथा उद्धार, राहत तथा व्यव स्थापन प्रभावकारी रुपमा गर्ने
- विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समिक्षा र अध्यावधि गर्ने ।

२.५.योजनाको उद्देश्यहरु

२.५.१. मुख्य उद्देश्यः

विपद् जोखिम व्यव स्थापन (विपद् पुर्व, विपद्को समय र विपद् पश्चात) का लागि सरोकारवालाह रुको सक्रिय सहभागितामा आवश्यक गतिविधिहरु प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरी विपद् उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्नु ।

२.५.२ विशिष्ट उद्देश्यः

- विपद् जोखिम व्यव स्थापनका लागि सरोकारवाला निकायह रु बीचमा प्रभावकारी समन्वय र सहकार्यमा अभिबृद्धि गराउने ।
- नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने जन समुदायहरुमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना फैलाउने ।
- नगरको क्षेत्रभित्र पर्न सक्ने विपद् जोखिमको आँकलन गरी जोखिम न्युनीकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।
- विपद्का समयमा प्रभावकारी खोज उद्धार तथा राहत व्यव स्थापन गरी विपद्को प्रभाव न्युनीकरण गर्ने ।
- विपद् पश्चातको पुनर्लाभका क्रियाकलापहरु सञ्चालनका लागि आवश्यक व्यव स्था गर्ने
- नगर ि स्थत सरोकारवालाह रुलाई पालिकामा हुने विपद् तथा त्य सको क्षतिको बारेमा सचेत बनाउने
- नगरमा विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न कार्यान्वयन हुन सक्ने योजना बनाउने
- नगरमा भएका विभिन्न विपद् जोखिम व्यव स्थापनका क्षेत्रमा क्रियाशिलहरूको भुमिका तथा उत्तरदायित्वको बोध गराउने
- नगरमा विपद् जोखिम न्युनिकरण गर्न एक समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण गर्ने ।

२.५.३ विषयगत क्षेत्र/समिति सम्बन्धी अवधारणा (Cluster Concept)

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा सम्भावित विपद्को जोखिमलाई व्यव स्थापन गर्न नगर विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यव स्थापन ऐन २०७६ तर्जमा गरी लागु गरिएको छ । ऐन अनुसार नगर प्रमुखको अध्यक्षतामा नगर विपद् व्यव स्थापन समिति तथा वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । साथै नगरपालिकामा विपद् जोखिम व्यवस्थापनको लागि सरोकारवाला निकायहरुको सहभागितालाई महत्व दिंदै विषयगत क्षेत्र/समितिको अवधारणालाई नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले कार्यान्वयन गरेको छ । यसका लागि नगरपालिकाका सरोकारवाला निकायहरुको संलग्नतामा निम्नलिखित विषयगत क्षेत्र/समितिको गठन गरिएको छ ।

२.५.४. विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्थाको विवरण

क्षेत्रगत अगुवाहरूले प्रभावितहरूलाई पुऱ्याएको सेवाको विवरण नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलब्ध गराउने । प्राप्त सुचनालाई नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले तोकेको व्यक्तिले सुचना अधिकारीका रुपमा आम संचारमा प्रवाह गर्नेछ । उपरोक्त विषयगत उपसमितिहरुले विपद्को मात्रा अनुसार प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत व्यवस्थापन गर्न आ-आफ्नो क्षेत्रबाट स्वःस्फुर्त (Proactive) रुपमा सक्रिय भई कार्य गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । उपरोक्त विषयगत क्षेत्रसँगा सम्बन्धित कार्यालयहरूको बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा विपद् व्यवस्थापनका लागि विनियोजित वजेट र विपद्का क्रममा वजेट व्यवस्था गरी विपद् व्यवस्थापन गर्न सम्बन्धित उपसमितिको दायित्व हुनेछ ।

२.६.२ नगर विपद् व्यवस्थापन समिति विषयगत क्षेत्र र क्षेत्रगत अगुवाहरुको विवरण

क्र स	विषयगत क्षेत्र	क्षेत्रगत अगुवा	सर्म्पक व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.	सहयोगी संघ संस्था

१	समन्वय, खोज उद्धार तथा राहत व्यवस्थापन उपसमिति	नगरपालिका	महोन माया ढकाल, निलकण्ठ खनाल, लक्ष्मि प्रसाद बांस्कोटा	नगर प्रमुख नगर उप प्रमुख प्रमुख प.प.अ.	९८५८०५५८७० ९८४८०२९१०५ ९८५८०६३१११	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, राष्ट्रिय अनुसन्धान, नगर प्रहरी, रेडक्रस
२	खाद्य तथा जिविकोपार्जन उपसमिति	आर्थिक विकास समिति	ऋिषि गिरी यज्ञ प्रसाद पाण्डे हेमराज केसि	संयोजक अधिकृतहरु	९८४८०३०८३२ ९८४८०४५८८३ ९८४४८६०१२८	जिल्ला भेटेरेनरी तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, रेडक्रस नेपाल खाद्य संस्थान, कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न गैरसरकारी.संस्थाहरु, नाप तौल तथा गुणस्तर कार्यालय, खाद्य तथा गुणस्तर डिभिजन कार्यालय
३	गैह्र खाद्य सामग्री तथा अस्थायी आवास व्यवस्थापन उपसमिति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	खिमलाल देवकोटा प्रकाश पौडेल	संयोजक वरिष्ट अधिकृत	९८४८०३९९८८ ९८५८०५२७९८	जिल्ला सम्न्वय समिति, उद्योग वाणिज्य संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम गै.स.स. महासंघ, नेपाल रेडक्रस, सहकारी संघ, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, नगरपालिकाहरु, गाउँपालिका, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, गैससहरु यातायात व्यवसायी संघहरु
४.	सुचना तथा राहत व्यवस्थापन उपसमिति	सेवा प्रवाह तथा शुशासन समिति	टिकाराम शर्मा दिपेन सुवेदी	संयोजक प्रमुख अधिकृत	९८४८०२९१०५ ९८५८०६९६९०	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, राजनीतिक दलहरु, विषयगत उपसमितिहरु, रेडक्रस अन्य गैसस आदि
५	स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति	सामाजिक विकास समिति	टिका घले भुपेन्द्र गिरी	संयोजक जन श्वास्थ्य अधिकृत	९८४८०४७४८५ ९८४८०४७४८५	रेडक्रस , युनसेफ, गैसस, आइएनएफ, नेपाल परिवार नियोजन संघ, गैससहरु
६	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	खिमलाल देवकोटा यामलाल गिरी	संयोजक उपशाखा प्रमुख	९८४८०३९९८८ ९८५८०५३०७०	जिल्ला सम्न्वय समिति, पुर्वाधार कार्यालय, भुसंरक्षण कार्यालय, युनिसेफ, रेडक्रस सोसाईटी, गैससहरु
७	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति	सामाजिक विकास समिति	टिका घले धिरेन्द्र शर्मा	संयोजक उपसचिव	९८४८०४७४८५ ९८५८०८०३८०	रेडक्रस , युनिसेफ, पत्रकार महासंघ, विद्यालयहरु, शैक्षिक पेशागत संघ संगठन, गै.स.स. महासंघ, एफ.एम.हरु, स्याक नेपाल, वाम, प्रशान्ति वृध्दाश्रम, सुन्दर नेपाल संस्था, नवज्योति केन्द्र, आवाज, दलित सेवा संघ,दलित महिला संघ, नेपाल, एसओएस , आइएनएफ, अपागं सशक्तिकरण केन्द्र, पालिकाहरु, श्रम तथा रोजगार कार्यालय
८	भौतिक पुर्वाधार विकास तथा	पुर्वाधार विकास समिति	नवराज गुरुङ्ग इश्वरी ढकाल	संयोजक इन्जिनियर	९८४८०५०९६३ ९८६०३००७५६	वडा समितिहरु बन, उपभोक्ता समिति, समितहरु, राजनितिक दलहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाईटि

	पुननिर्माण उपसमिति					

परीच्छेद ३
नगर समन्वय, खोज तथा उद्दार समिति

क्षेत्रगत अगुवा समिति : नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
मुख्य विपद्को किसिम : भुकम्प ,बाढी,पहिरो, आगलागी, महामारी
३.१ विषय क्षेत्रको परिचय : नगर समन्वय, खोज तथा उद्धार उपसमिति

समन्वय विपद्को कुनै पनि घटना घट्नासाथ त्यसलाई तत्काल व्यवस्थापन गरी सामान्य अवस्थामा ल्याउनु पर्ने हुन्छ । त्यसको लागि सम्बद्ध संस्था, व्यक्ति, निकायहरूसंग समन्वय गर्नु पर्ने हुन्छ । खास गरी नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको हैसियतले नगर प्रमुखले नगर विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य सरोकारवाला संस्था, व्यक्ति र निकायहरूसंग समन्वय गरी विपद्को घटना भएको मिति, स्थान र घटनाको अवस्था सम्बन्धमा जानकारी गराई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक निर्णयहरू लिपनुर्ने हुन्छ ।

खोजि कुनै पनि प्राकृतिक वा कृत्रिम विपद्को अवस्थामा उद्धारकर्मीले गर्ने पहिलो कार्य खोजीहो । बाढी, भुकम्प जस्ता प्राकृतिक विपद्ले मानव जीवनलाई सामान्य अवस्थाबाट असामान्य अवस्थामा पुऱ्याई दिन्छ । यस्तो असामान्य अवस्थामा घटनास्थलमा उद्धारकर्मीद्वारा उद्धार सामाग्री सहित मानव, पशु, धन बचाउको लागि गर्ने कार्य खोजी हो ।

उद्धार प्राकृतिक विपद्ले तहसनहस बनाएका मानव सिर्जित भौतिक संरचना तथा खोलानालाले बगाएर संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति, धन सम्पत्ति, पशु चौपायालाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नु नै उद्धार हो । यस्तो कार्य गर्दा सधै वृद्धवृद्धा, गर्भवती महिला, बालबालिका, घाईते बिरामीलाई प्राथमिकता दिई उद्धार गरिन्छ । उद्धार

कार्यको साथसाथै प्राथमिक उपचार, उनीहरुको सुरक्षा र खाने व्यवस्था पनि संगसंगै गरिन्छ। यो कार्य पीडितहरूको पुनर्स्थापना नभएसम्म चलिरहन्छ ।

अनुमानित अवस्था : विपद्लाई पुर्वानुमान गर्न सकिदैंन, तथापी विपद जोखिमका आधारमा त्यसबाट प्रभावित हुन सक्ने अधिकतम संख्या अनुमान गर्न सकिन्छ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाका विविध पक्षहरु विश्लेषण गर्दा देहाय अनुसारको संख्यामा विपदबाट अधिकतम रुपमा प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा भुकम्पबाट १५१९२ परिवारका ६०७६८ जना, आगलागीबाट १५० परिवारका ६०० जना, बाढी तथा डुबान बाट १२६५ परिवारका ५०६० पहिरोबाट १३३५ परिवारका ५३४० जना र कोभिड लगायतको महामारीबाट १७०० जना प्रभावित हुने मध्य २५ प्रतिशत बालबालिका, ६५ प्रतिशत महिला, १० प्रतिशत जेष्ठ नागरिक, ५ प्रतिशत सुत्केरी तथा गर्भवती महिला, ५ प्रतिशत स्तनपान गराउने महिला हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

३.२ विपद्ले पुऱ्याउन सक्ने असरको अवस्था निम्न बमोजिम हुन सक्नेछ

- सावर्जनिक पुर्वाँधारहरू (सडक,पुल,खानपोनी, विद्युत ,नाला,बाटो,आपुर्ति सञ्चार, खानपानी) नष्ट एवं अवरुद्ध हुनसक्ने ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-बालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा अपाङ्गत्ता भएका मानिसहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने ।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक निकायले सेवा प्रवाह गर्ने क्रममा चाप बढ्ने ।
- सामदायिक सस्थागत ठाउहँरूमा अस्थायी आवासमा बसको समयमा स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरु बढने् ।
- आवास सहयोग आवश्यक हुने विस्थापित परिवारको सङ्ख्या बढ्नसक्ने छ ।

३.३ विषयगत उद्देश्य सामान्य उद्देश्य

विपद् पुर्वतयारीका लागि सरोकारवाला निकायहरुसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्य गर्ने तथा विपद्को समयमा विपद् प्राभावित समुदायमा तुरुन्त खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार तथा राहत संकलन तथा वितरणको व्यवस्था गर्ने

विशिष्ट उद्देश्य

- विपद् पुर्वतयारीका लागि सरोकारवाला निकायहरुसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्यका लागि छलफल, अन्तरक्रिया तथा सम्वाद गर्ने ।
- विपद्को लेखाजोखा, खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, राहत व्यवस्थापनका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने ।
- सम्बन्धित निकायले खोज तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गरी परिचालनका लागि तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी नियमित सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय गरेर वार्षिक रुपमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।
- विपद्को कारणले जीवन जोखिममा परेका व्यक्तिहरूको क्रमश प्राथमिकता अनुसार उद्धार गर्ने र घाईतेहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने ।
- विपद्को बेला हराईरहेका नागरिकहरूको विवरण तयारी गर्दै खोजी कार्य गर्ने ।
- पशुधनको खोजी तथा मृत अवस्थामा रहेकाको उचित रेकर्ड सहित व्यवस्थापन गर्ने ।
- विस्थापित व्यक्तिहरूको अस्थायी स्थानान्तरण गराई आवश्यक सुरक्षा प्रदान गर्ने ।
- विपद्मा परेकालाई समयमै आधारभुत आवश्यकताका राहत सामग्री वितरण गर्न समन्वय गर्ने ।

३.५ मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- विपद्को लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- अवस्था हेरी आवश्यकतामा आधारित रहेर नगरपालिकामा सुचिकृत ईरा टिमलाई एपस मार्फत प्रारम्भिक दुत लेखाजोखा गर्ने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेश गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (Camp Coordination & Camp Management) को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फाराम सहितको) संयन्त्र ।

- पहिलो हप्तामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार संचार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने साँस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री-दाता/सहयागे उपलब्ध गराउने एकद्धार प्रणालि मार्फत ।
- अस्थायी आश्रयस्थलमा रहेको पिडित व्यक्तिहरुको सुरक्षा व्यवस्था मिलाउदा लैङ्गिकमैत्री सुरक्षा व्यवस्था मिलाउनु पर्छ ।

३.६ अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु

पुर्वतयारीका कार्यहरुको सुचकहरु	प्रतिकार्यका कार्यहरुको सुचकहरु
▪ समन्वय बैठकको निर्णय, कार्यदलहरुको विवरण पुस्तिका ▪ खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार सामग्रीको विवरण ▪ सञ्चार साधनको विवरण ▪ पुर्वसुचना सुचना संयन्त्रको स्थापना ▪ आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन	▪ आकस्मिक बैठकको निर्णय पुस्तिका ▪ अवस्था प्रतिवेदनको तयारी तथा वितरण ▪ खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचार टोली परिचालन

३.७ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण

क्रस	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क विवरण	
				मोबाईल नं.	ईमेल
१	विरेन्द्रनगर नगरपालिका	मोहनमाया ढकाल	नगर प्रमुख	९८५८०५५८७०	mohanmaya22@gmail.com
		निलकण्ठ खनाल	नगर प्रमुख	९८४८०२९१०५	nilkanthakhanal99@gmail.com
		लक्ष्मि प्रसाद बास्कोटा	प्रप्रअ.	९८५८०६३१११	
२	वडाकार्यालयहरु	१६ वटै वडा अध्यक्ष	वडाविपद् व्य समिति		
३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खगेन्द्र रिजाल	प्रजिअ	९८५८००७७७७	daosurkhet@moha.gov.np
४	श्री नयाँ सबुज गण, नेपाली सेना		प्रमुख		nayasabujbn1863@gmail.com
	जिल्ला ट्राफिक कार्यलय		प्रमुख		
५	नगर प्रहरी कार्यालय		प्रमुख		
६	स.प्र.बल रक्तकाली गण		प्रमुख		
७	राष्टिय अनुसन्धान		प्रमुख		
८	नेपाल रेडक्रस सुर्खेत	रामलाल आचार्य	सभापति	९८५८०५२३१०	nrcs.skt@gmail.com

***नोट** : यस समितिको बैठकमा सहभागी हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत उस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुचि २ मा समावेश गरीएको छ ।*

३.८ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क सं	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समिक्षा	गर्नुपर्ने
१	विषयगत समितिका पदाधिकारीहरुलाई विषयगत क्षेत्रको काम कर्तव्य अधिकार तथा विषयगत क्षेत्रको जोखिम बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	सम्पन	नयाँ समिति भएकोले पुन क्षमता अभिबृद्धी गर्नुपर्ने
२	विपद पर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना को अद्ययावधिक	निरन्तर	आगामि वर्ष पुन अध्यावधि गर्ने
	आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना	सम्पन्न	थप व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
	नगरपालिका र समुदाय स्तरमा पुर्व सरचना प्रणालीको स्थापना	सम्पन्न	सामाग्री थप, व्यवस्थापन गर्ने
	DIMS को विकास तथा तालिम सञ्चालन गर्ने,IRA तालिम संचालन गर्ने विभिन्न क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने (प्राथमिक उपचार , खोज तथा उद्धार)	समम्न	पुर्नताजकी तालिम
	वडा स्तरमा सिमुलेसन गर्ने	भईरहेको	निरन्तर सबै वडामा गर्ने

३	खोज तथा उद्धारका सामग्रीको खरिद गरी राख्ने	सम्पन	थप सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने
४	खोज तथा उद्धार तालिम	सम्पन्न	पुर्नताजकी तालिम
५	सामाग्री व्यावस्थपनको लागी गोदाम घरको वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने	सम्पन्न	कन्टेनर व्यवस्थापन गर्ने
६	SMS घेराको निर्माण गरी पुर्वसुचना प्रवाह हुने व्यवस्था मिलाउने	नभएको	पुर्नताजकी तालिम
	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई पुर्वसुचना प्रणालीबारे अभिमुखिकरण	नभएको	अभिमुखिकरण गर्ने
७	राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने	नभएको	मापदण्ड तयार गर्ने
८	क्षति तथा आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने फारमको छपाइ गर्ने	नभएको	यस वर्ष तयार गर्ने
	क्षति तथा आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने जनशक्ति विकास गर्न तालिम सञ्चालन	सम्पन्न	पुनर्ताजकि गर्ने
९	LEOC स्थापना गर्ने र यसको संचालनमा विशेष ध्यान दिने	समम्न	कार्यविधि कार्यान्ययन गर्ने
१०	नगरस्तरिय कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	सम्पन	प्रत्येक बर्ष गर्ने

३.९ विपद् पुर्व तयारी योजना

क्र सं.	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
१	विषय गत समितिका पदाधिकारीहरुमा ज्ञान सिपको अप्रयाप्त	विषयगत समितिका पदाधिकारीहरुलाई ्विषयगत क्षेत्रको काम कर्तव्य अधिकार तथा विषयगत क्षेत्रको जोखिम बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	३०००००	२०८२ जेष्ठ सम्म	नगरपालिका	गैसस संग समन्वय गर्ने
२	विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सुचना संकलन तथा सम्प्रेषणको उचित व्यवस्था नहुनु	विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना को अद्यावधिक	१००,०००।	आगामि वर्ष	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
		स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा सामाग्रीहरु सहित व्यवस्थापन	३०००००।	निरन्तर	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस
		नगरपालिका र समुदाय स्तरमा पुर्व सुचना प्रणालीको स्थापना तथा व्यवस्थापन	६०००००।	निरन्तर	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
		DIMS को विकास तथा तालिम सञ्चालन गर्ने, IRA refresher संचालन गर्ने विभिन्न क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने (प्राथमिक उपचार , खोज तथा उद्धार)	५,००,०००।	निरन्तर	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
		वडा स्तरमा सिमुलेसन गर्ने	३०००००।	निरन्तर	सवै वडा	सनन्वय गर्ने
३	खोज तथा उद्धार सामग्रीको अभाव	खोज तथा उद्धारका सामग्रीको थप गर्ने	१५०,०००।	निरन्तर	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
४	खोज उद्धारका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन	खोज तथा उद्धार तालिम समुदाय स्तरमा	४,००,०००।	निरन्तर	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
५	गोदाम घर नहुनु	तयार नेपालबाट सहयोग प्राप्त कन्टेनरलाई व्यवस्थापन गर्ने	५००००	चैत्र भित्र	नगरपालिका	आपतकालिन कासके
६	पुर्वसुचना प्रणाली प्रभावकारी नहुनु	SMS घेराको निर्माण गरी पुर्वसुचना प्रवाह हुने व्यवस्था मिलाउने	३,००,०००।		नगरपालिका नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
७	राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड नहुनु	राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने, तालिम सञ्चालन गर्ने	१५०,०००।	२०८१	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय

८	विपद्को समयमा क्षति तथा आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने उचित प्रबन्ध नहुनु	क्षति तथा आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने जनशक्ति विकास गर्न तालिम सञ्चालन गर्ने	५०००००।	२०८१	नगरपालिका	विभिन्न सरकारी गैसस निकाय
९	LEOC SOP	LEOC SOP कार्यान्वयन गर्ने	२०००००।	निरन्तर	नगरपालिका	आकाके
१०	पुर्वतयारीमा अभ्यस्त हुनुका साथै प्रतिकार्य क्षमता र खाडल पत्ता लगाउन निरन्तर वार्षिक रुपमा कृत्रिम घटना अभ्यास नहुनु	नगरस्तरिय कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	१००,०००।	हरेक वर्ष मनसुन अगाडि	नगरपालिका	अन्य विषयगत उपसमिति सम्बन्धन संघ संस्था

नोट : *विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको सयुक्त रुपमा अन्तमा संलग्न गरि राखिएको छ ।*

परीच्छेद ४
नगर खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा समिति : आर्थिक विकास समिति
मुख्य विपद्को किसिम : भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, असिना, हुरीबतास, खडेरी र महामारी

४.१ विषय क्षेत्रको परिचय : नगरस्तरीय खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमिति

विपद्को इतिहास केलाउँदा वीरेन्द्रनगर नगरपालिका भुकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, हुरीवतास र चट्याङका जस्ता विभिन्न विपद्को जोखिममा रहेको देखिन्छ । वीरेन्द्रनगरका विभिन्न वडामा बाढी तथा डुबानको जोखिममा रहेक छ भने भिरालो भौगोलिक बनावट भएका वडा नं. १२, १३, १४, १५ र १६ पहिरोको उच्च जोखिम मा देखिन्छन् । त्यस्तै गरेर वीरेन्द्रनगर को शहरी घना बस्ती भएका वडाहरुमा आगलागीको जोखिमको तह समेत उच्च नै रहेको छ । नगरका शहरी वडाहरुमा अव्यवस्थित शहरीकरण बढेका कारण भुकम्पको जोखिम को् अवस्था झनै भयावह रहेको देखिन्छ । २०७८ को असोजमा आएको आकस्मिक बेमौसमि बर्षाका झण्डै ९ हेक्टर भन्दा बढि खेतबारीमा असर पुगेको र उक्त झरीले ३ हजार किसान किसानको धानहरु नस्ट तथा झण्डै ३,४७,०३,२८४ बराबरको क्षति भएको थियो । समयमानै किसानलाई विपद्को बारेमा जानकारी भएको भए क्षति कम बेहोर्नु पर्ने थियो । विभिन्नि विपद्का कारण वर्षेनी कुनै न कुनै विपद् बाट वीरेन्द्रनगर भित्रका वस्तीहरु विस्थापित हुने गरेका कारण औसतमा करिव ५०० घरपरिवारका लागि खाद्यान्न सहयोग गनुपर्ने देखिन्छ ।

४.२.क. सामान्य उद्देश्य :

विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा सहज पहुँच निश्चित गरी जीवन बचाउने एवं जनजीवनलाई सामान्य बनाउने र जिविकोपार्जनका कार्यहरुलाई निरन्तरता दिने ।

४.२.ख.विशिष्ट उद्देश्य

जीवन रक्षा सम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival Strategies) का लागि आधारभुत आवश्यकता पुर्ति गर्नका निमित्त खाद्य सम्बन्धी पर्याप्त स्रोतहरू उपलब्ध गराउने, जसको फलस्वरूप मानव मर्यादा, पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा वातावरणमा दीर्घकालीन नकारात्मक असर पर्न नपाओस् भनी पुर्व सजगता अपनाउने । प्रभावित पारिवारसँग उपलब्ध स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन आय आर्जनका गतिविधिहरूमा लगानी गर्न सक्षम पार्न समुदायलाई उनीहरूको आयको सुरक्षित स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

४.३ युनतम मापदण्ड तथा कार्यहरु :

- विस्थापित तथा प्रभावितहरूको पहँचमा दैनिक रुपमा आवश्यक पर्ने न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी खाद्यान्न,आपुर्ति गराउने ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि खाद्य पदार्थमा परिपुरक (supplementry) खाद्य वस्तुहरू उपलब्ध गराउने ।
- साना बालवालिका, एच.आई.भी. संक्रमित, कुपोषित, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुका लागि विशेष रूपले उनीहरूको आवश्यकतालाई पुरा गर्न रासनको व्यवस्था गर्ने ।

४.४ खाद्यान्न परिमाण निम्न बमोजिम हुनेछ,:

- चमल, दाल, नुन : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्डअनुसार
- वनस्पति तेल : प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्डअनुसार

नोट *नगरपालिकाले राहात वितरण मापदण्ड निर्देशिका बनाई कार्यन्वयन गर्न सक्ने ।*

स्थानीय परिस्थिति एवं स्वास्थ्य तथा पोषण युनिटको सिफारिस बमोजिम खाद्यान्नको परिमाण निर्धारण गर्न सकिनेछ । शुरुमा स्थानिय रुपमा प्राप्त भएको तथ्याङ्कको आाधारमा वितरण गरिने र पछि अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वितरण गरिनु पर्दछ । अन्य विपद् आइपरेमा समेत प्रतिकार्यका लागि देहायका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।

- पशु वस्तुको उपचार राहतको व्यवस्था गर्ने तथा जैविक छेकबाँधको व्यवस्था गर्ने ।
- पहिरो नियन्त्रणका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
- नेपाल खाद्य संस्थानले जिल्लामा विपद्को समस्या समाधान गर्न खाद्यन्नको मौज्दात बृद्धि गर्ने र समितिको सिफारिस अनुसार खाद्यन्न उपलब्ध गराउने ।
- जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले खाद्यन्न, तरकारीको बीउ वितरण, फलफुलको बेर्ना वितरण, साना सिचाइ निर्माण र मर्मत सहयाग गर्ने ।
- विपदका् समयमा आवश्यकपर्ने खाद्यान्न स्थानीय बजार तथा खाद्य सस्थानबाट प्प्राप्त गर्न सकिने छ ।

४.५ अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु

- खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमितिको नियमित बैठक माइनुट
- उपसमितिका सदस्यहरुको स्थलगत निरीषण तथा अवलोकन प्रतिवेदन तथा क्षतिको फोटोहरु
- भण्डारण गरिएको खाद्यन्नको गुणस्तर मापदण्डको प्रतिवेदन
- खाद्यन्न वितरण गरिएका घरधुरीको विवरण तथा अभिलेख

४.६ पुर्वतयारीका कार्यहरुको सुचकहरु

- विपद प्रभावित घरधी तथा परिवारसंख्याको आँकलन गरिएको
- खाद्य सामाग्री विवरण तयार गरिएको साथै सामाग्री वितरणका मापदण्ड निर्धारण गरिएको
- खाद्यन्न सामाग्री भण्डारण गरिएको र मिति गुर्जिएका सामाग्रीहरुको सोधभर्ना गर्ने गरिएको
- खाद्य सामाग्री खरिद गर्नका लागि कोष व्यवस्था गरिएको
- खाद्य सामाग्रीको गुणस्तर कायम गरिएको ।

४.७ प्रतिकार्यका कार्यहरुको सुचकहरु

- खाद्यान्न तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन उपसमिति को आकस्मिक बैठक आवह्वान गरिएको
- प्रभावित घरधुरी वा परिवार संख्याको लेखाजोखा विवरण प्राप्त गरिएको
- खाद्य सामाग्री वितरणमा एकद्धवार प्रणाली लागु गरिएको
- सामाग्री वितरणका मापदण्ड अनुसार सामाग्री वितरण गरिएको

४.८ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण :

क.सं	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क बिवरण	
				मोबाईल नं.	ईमेल
१	विरेन्द्रनगर नगरपालिका, आर्थिक विकास समिति	ऋिषि गिरी यज्ञ पाण्डे र हेमराज शर्मा	संयोजक शाखा प्रमुखहरु	९८४८०३२८३० ९८४८०४७८८३	
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय		प्रतिनिधि	९८५८०७५४९६	
३	नगर प्रहरी		प्रमुख	९८५८०७५६२२	
४	नेपाल खाद्य तथा व्यापार कम्पनी लि.		प्रमुख	९८४७२४६९२६	
५	विश्व खाद्य कार्यक्रम	पुर्ण नेपाली	फिल्ड प्रमुख	९८५७०६११०३	purnanepali@wfp.org
६	सुर्खेत उ.वा.सं.	लक्ष्मण कडेल गणेश कुमार कार्की	अध्यक्ष	९८५८०५०५७८ ०८३ ५२००३००	surkhetcci@gmail.com

नोटः यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुची २ : मा समावेश गरिएको छ ।

४.९ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क. सं.	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समिक्षा	गर्नुपर्ने
१	समन्वय तथा छलफल	समन्वय	सम्झौता गर्नुपर्ने
२	समन्वय बैठक	समन्वय भएको	सम्झौता गर्नुपर्ने
३	आन्तरिक समन्वय	नतोकेको	निरन्तर
४	बैठक तथा छलफल	नभएको	गठन गर्ने
५	पत्राचार तथा टेलिफोन र गोष्ठीको आयोजना	नभएको	कार्यक्रम तय गर्नै

४.१०. विपद् पुर्वतयारी योजना

क्र सं.	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
२.	एपयुक्त यातायात तथा संचारका साधनहरुको व्यवस्था गर्नुपर्ने	समन्वय तथा छलफल	५००००	निरन्तर	नगरपालिका	यातायात सम्वद्ध निकाय
३.	अनुमानित संख्यामा तयारी खाद्यवस्तुहरु उपलब्ध गराउने ।	समन्वय बैठक	रु१०००००।	निरन्तर	नगरपालिका	उधोगी हरु समन्वय गर्ने
५.	सुचना संप्रेषणको लागि मुख्य जिम्मेवार व्यक्ति निर्धारण गर्ने	आन्तरिक समन्वय		निरन्तर	नगरपालिका	विपद शाखा
६.	अनुगमन टोलीको गठन तथा परिचालन गर्ने	बैठक तथा छलफल	रु ५००००।	निरन्तर	नगरपालिका	विपद शाखा
७.	प्रतिवेदनका लागि मुख्य व्यक्तिको चयन ।	आन्तरिक समन्वय		निरन्तर	नगरपालिका	विपद शाखा
८.	विपद् प्रतिकार्य संचालन गर्दा प्राप्त अनुभव एवं राम्रा पक्ष तथा सुधार गर्नुपर्ने सवालहरू सुचिकृत गरी कार्यशालाको आयोजना ।	पत्राचार तथा टेलिफोन र गोष्ठीको आयोजना	रु ५००००।	श्रावण मसान्त भित्र	नगरपालिका	विपद शाखा
९.	विपद् प्रतिकार्यको विस्तृत अभिलेखन तथा सुचना संकलनका लागि मुख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन ।	प्रतिवेदन लेखन	रु ५०,०००।	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिका	विपद शाखा

नोट : *विपद् प्रतिकार्य योजना सवै विषयगत क्षेत्रको संयुक्तरुपमा समावेश गरिएको छ*

परीच्छेद ५
नगर गैर खाद्य, अस्थायी आश्रयस्थल तथा राहात व्यवस्थापन उपसमिति

विषयगत अगुवा समिति : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
मुख्य विपद्का किसिम : भुकम्प, बाढी, डुबान तथा पहिरो र आगलागी

५.१ विषयगत अगुवा क्षेत्रः गैर खाद्य, अस्थायी आश्रयस्थल तथा राहात व्यवस्थापन उपसमिति

अनुमानित अवस्थाः

विपद्को इतिहास केलाउँदा वीरेन्द्रनगर नगरपालिका भुकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, हुरीवतास र चट्याङका जस्ता विभिन्न विपद्को जोखिममा रहेको देखिन्छ । वीरेन्द्रनगरका विभिन्न वडा बाढी तथा डुबानको जोखिममा रहेको छन् भने भिरालो भौगोलिक बनावट भएका वडा नं., १३, १४, १५ र १६ परिहोको उच्च जोखिम मा देखिन्छन् । त्यस्तै गरेर वीरेन्द्रनगरको शहरी घना वस्ती भएका वडाहरुमा आगलागीको जोखिमको तहसमेत उच्च नै रहेको छ । भुकम्पका जोखिमका दृष्टिकोण बाट जोखिमको तह झनै भयावह रहेको देखिन्छ ।साथै बर्षेनि आगलागीको उच्च जोखिम रहेको यस नगरक्षेत्रमा प्रत्येक वर्ष विभिन्न घटनाहरु हुने गरेका छन । वर्षेनी कुनै न कुनै विपद् बाट वीरेन्द्रनगर भित्रका वस्तीहरु बिस्थापित हुने गरेका कारण औसतमा करिब ५०० घरपरिवारका लागि गैह्रखाद्य सामग्री, अस्थायी आवास तथा राहात व्यवस्थापनका लागि तयार अवस्थामा रहनुपर्ने देखिन्छ ।

५.२ विपद्बाट संभावित मानवीय असरहरू यस प्रकार रहने छन्

- सार्वजनिक पुर्वाधारको क्षति (सडक, पुल, झोलुङ्गे पुल, विधुत् आपुर्ति, सञ्चार)
- आवास, कृर्षि क्षेत्र, पशु पक्षि हरु, उधोग, व्यावसाय क्षति तथा मुख्य रूपमा बालबालिका, महिला, वृद्धवृद्धा र फरक क्षमता (अपाङ्ग) भएकाहरूको विस्थापन तथा व्यक्तिगत सरसामानहरूमा क्षति ।
- विद्यालय, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू, सार्वजनिक भवन, सामुदायिक आश्रय स्थल, जस्ता सार्वजनिक एवं निजि संरचनाहरूमा विस्थापित मानिसहरूको बसोवासको लागि दबाव पर्ने ।
- सार्वजनिक स्थानहरूमा अस्थायी आवासको रुपमा उपयोग गरिदा सामुदाायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी व्यवहारमा चुनौतीहरू हुने देखिन्छ ।

५.३. विषयगत योजनाको उद्देश्य :

यस गैरखाद्य सामाग्री, अस्थायी आश्रयस्थल तथा राहात व्यवस्थापन विषयगत समितिको विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्यहरू निम्नानुसार निर्धारण गरिएको छ ।

५.३.क सामान्य उद्देश्य :

विपद् प्रभावित व्यक्ति/परिवारहरूका लागि समयमा नै राहत प्रतिकार्य समुहको पहँच सुनिश्चित गर्न आवश्यक पुर्वतयारी गरी गैरखाद्य सामग्रीको उपलब्धता तथा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स'रक्षित स्थलहरूमा अस्थायी आवास तथा राहातको व्यवस्था गरी विपद्को अवस्थाबाट जनजीवन सामान्य बनाउने ।

५.३.ख विशिष्ट उद्देश्य

- विपद्बाट पुर्ण रुपमा प्रभावित हुनसक्ने पुर्वानुमान गरिएका परिवारलाई तत्काल अस्थायी आवासको व्यवस्था गर्ने र आवश्यकता एवं श्रोत उपलब्धताको आधारमा गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- अस्थायी रुपमा सुरक्षित र आरामदायी वासस्थानको लागि उपयुक्त स्थलको पहिचान गरी आवश्यकताका आधारमा विपद्मा परेका व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी समुदाय स्वयको आत्मनिभर्र ता तथा स्वयम व्यवस्थापन (Self management) लाई समावेश गरिने छ ।
- भरपर्दो सुचना आधारमा आवश्यक राहात सामाग्रीको व्यवस्थापन गरी पभावित परिवारलाई यथासक्य वितरण गने ।

५.४.न्युनतम मापदण्ड तथा कार्यहरु

- सम्भावित विपद्को जोखिम आँकलन गरी उक्त जोखिमको सामना गर्न आवश्यक पुर्वतयारी गर्ने तथा गर्नका लागि सरोकारवाला निकायसँग पहल गर्न पर्नेछ ।
- सुरक्षा, स्वास्थ्य, यातायात र खानेपानीको सुविधा भएको, एवं बसोबासको दृष्टिकोणबाट उपयुक्त स्थानमा अस्थायी आश्रयस्थलको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

- ठुलो स्तरका प्रकोपमा प्रकोपस्थलमा नै आश्रय उपलब्ध गराउन नसकिने भएमा सरकारको स्वामित्वमा रहेका विद्यालय, क्याम्पस, खेलकुद मैदान, गोदामघर, धर्मशाला, मठमन्दिर आदिको अल्पकालीन रुपमा व्यवस्था गर्ने । यदि यस्ता सार्वजनिक स्थलहरु उपलब्ध हुन नसक्ने अवस्थामा सरकारी वा सार्वजनिक जग्गामा आधारभुत सेवा जस्तैः पानी, ढलनिकास, चर्पी, बाटो, स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा जस्ता पुर्वाधारहरुलाई ध्यान दिएर शिविर स्थापना गरी प्रभावितहरुको सुरक्षा, स्वास्थ्य, डरमुक्त अवस्था र भलाई सुनिश्चित गर्ने ।
- विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने सार्वजनिक भवन तथा स्थलहरुको पहिचान, तिनको क्षमता तथा प्रयोगमा ल्याउनका लागि सम्पादन गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरुको पहिचान गर्ने ।
- विशेष परिस्थितिमा आवश्यक परेमा सार्वजनिक स्थलका जिम्मेवार निकायहरुसंग लिखित सहमति तथा सम्झौता गर्ने ।
- अस्थायी वासस्थानका लागि आवश्यक कम्तिमा १०० थान त्रिपाल लगायत अन्य उपलब्ध स्थानीय स्रोतसाधनको प्रयोग गर्ने ।

५.५ क. अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु

- प्रत्येक परिवारलाई एक तारपोलिन (काठ उपलब्ध हुन नसक्ने समुदायका लागि तारपोलिन उभ्याउनका लागि २ वटा बाँस) उपलब्ध गराइएको ।
- प्रकोप प्रभावितहरुको पारिवारिक र व्यक्तिगत गोपनीयता कायमगरी स्वास्थ्य,सुरक्षाको सुनिश्चित गरिएको
- भवन वा स्थानको उपभोग र प्रयोग गर्नं वा ओगट्नु अघि सम्बन्धित व्यक्ति वा निकायसंग सम्झौता गरिएको
- आश्रयका लागि उपलब्ध गराइएको स्थान सम्भावित थप खतराबाट सुरक्षित गरिएको ।
- आश्रय स्थलहरु यातायात सुविधा भएको स्थान नजिक स्थापना गरिएको ।
- आश्रय स्थलहरु वरिपरि पानी सरसफाई सम्बन्धि सेवाहरु, स्वास्थ्य, विद्यालय जस्ता सामाजिक सुविधाहरु उपलब्ध गराइएको ।
- नगर प्रमुख वा निजले ताके को पदाधिकारीको नेर्तत्वमा नगर विपद व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु ।
- क्लष्टर प्रमुखहरुले पनि नगर विपद् व्यवस्थापन समिति सँग समन्वय गरी कलष्टरबाट गरेको सहयोग सम्वन्धि अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
- पत्रकार, अधिकारकर्मी र दातृ निकायबाट राहातको सदुपयोगको अनुगमन गर्न सकिनेछ ।

५.५.ख. पुर्वतयारीका कार्यहरुको सुचकहरु

- कम्तीमा पनि १०० परिवारलाई .पुग्ने न्युनतम आवश्यक गैह्रखाद्य सामाग्रीहरुको भण्डारण भएको सुनिश्चित गरिएको ।
- सर्वेक्षण वा लेखाजोखा टोलीलाई एपस मार्फत अभिमुखिकरण गराउने र फाराम छपाई र बन्दोबस्ती सामाग्रीको व्यवस्था गर्ने ।
- क्षति तथा आवश्यकता लेखाजोखा गर्नका लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति तयार अवस्थामा रहेको ।
- अस्थाई आश्रय स्थल निर्माणका तथा व्यवस्थापनका लाीग खाली तथा विवादरहित स्थानको पहिचान भएको ।
- स्थाई आश्रय निर्माणमा आवश्यक सामाग्रीहरुको भण्डारण भएको सुनिश्चित गरिएको ।
- एपयुक्त यातायात तथा संचारका साधन एवं बन्दोवस्तीका सामग्रीहरूको व्यवस्था भएको ।
- अनुगमन टोलीको ब्यवस्था एवं अनुगमन सुची निर्माण तयार अवस्थामा रहेको ।
- तालिम प्राप्त जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली तयार भएको ।

५.५.ग. प्रतिकार्यका कार्यहरुको सुचकहरु

- प्रत्येक परिवारलाई एक त्रिपाल र त्यसलाई उभ्याउनका लागि २ वटा बाँस/काठ उपलब्ध गराइएको
- विपद् प्रभावितहरुको पारिवारिक तथा व्यक्तिगत गोपनीयता कायम गरी उनीहरुको सुरक्षा र स्वास्थ्य सुनिश्चित गरिएको ।
- भवन वा स्थानको उपभोग र प्रयोग गर्नं वा ओगट्नु अघि सम्बन्धित व्यक्ति, निकायसंग सम्झौता गरिएको ।
- आश्रयका लागि उपलब्ध गराइएको स्थान सम्भावित थप खतराबाट सुरक्षित गरिएको ।
- आश्रय स्थलहरु यातायात सुविधा भएको स्थान नजिक स्थापना गरिएको ।

- आश्रय स्थलहरु वरिपरि पानी तथा सरसफाई सम्बन्धि सेवाहरु, स्वास्थ्य, विद्यालय जस्ता सामाजिक सुविधाहरु उपलब्ध गराइएको ।

५.६ राहत व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य

प्राप्त सुचनाका आधारमा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत वितरण गर्न श्रोत साधन जुटाउने कार्यमा यस उपसमितिको मुख्य भुमिका हुनेछ। उपसमितिले अन्य उसमितिसँग समन्वय गरी राहत वितरण कार्यलाई एकद्धार प्रणाली वनाउन सहयोग गर्नेछ । राहत वितरण कार्यमा विभेदरहित र समानता पद्धति अपनाउनु पर्छ । वृद्ध,महिला, अपांग, सुत्केरी, गर्भवती र बालबालिकालाई राहत कार्यमा थप सहयोग गर्ने गरी समन्वय गरिनेछ। पाएको राहत सामाग्रीलाई स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति, संरक्षण तथा खाद्य तथा जीवीकोपार्जन उपसमितिले तोकेको मात्रामा प्याकिङ्ग मात्रा निर्धारण गर्न एउटा टीम बनाउने ।

५.६.क ढुवानी तथा वितरण :

- विपद्को गम्भीर्यतालाई हेरी प्राप्त श्रोतलाई सम्बन्धी प्रभावित समक्ष पठाउन श्रोत परिचालन गरिनेछ।
- दातास्वयंले ढुवानी गरेको भए गन्तव्यमा पुर्‍याउन सहयोग गर्ने र राहत वितरण गर्नु पर्ने स्थान टाढा भएमा दाताले नै ढुवानी व्यहोर्न सक्ने भए अनुरोध गर्ने ।
- राहात वितरण नगरपालिकाको नेतृत्वमा एकद्धवार प्रणाली मार्फत गर्ने ।
- ठुलो विपद्को समयमा राहत ढुवानी गर्न सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थामा सवारी साधन भएमा उपलव्ध गराई दिन अनुरोध गर्ने ।
- तर त्यस्तो सवारी उपलव्ध नभएमा सवारी साधन भाडामा लिएर भए पनि राहत उपलब्ध गराउने ।

५.६.ख. राहत

पहिलो चरणमा	दास्रो चरणः	तेस्रो चरणः
▪ तत्काल त्रिपाल, खानेपानी, औषधी खानेकुरा स्फियर स्टेण्डर अनुसार बढीमा ३ दिनभित्रमा सेवा उपलब्ध गराउने । साथै सुत्केरी, विरामी, महिला, वृद्ध, गर्भवतीलाई पोषिलो खाने कुरा व्यवस्था गर्ने । ▪ अस्थायी शौचालय सहितको आश्रयस्थल व्यवस्थापन गर्ने । ▪ राहत वितरण गर्दा एकरुपता हुने गरी सम्भव भए सम्म प्याकेट र प्याकेजमा कपडा, पाल, भाँडा, तेल, दाल, चामल, नुन लगायतका सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने । ▪ खाद्यान्न वितरण गर्दा सम्भव भए सम्म प्याकेटहरु वनाई प्याकेज वा सेटमा वितरण गर्ने ▪ गैह्रखाद्य सामग्री वितरण गर्दा प्रति परिवार एकसेटका दरले वितरण गर्ने	न्यानो कपडा, ओड्ने ओछ्याउने झुल, दाल, चामल आदी उपलब्ध गराउने।	सेल्टर निर्माण, खाद्यन्न कम्तीमा १ महिना दिने र शौचालय तथा खानेपानीको संरचना निर्माण गर्ने ।

५.७. विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरणः

क्रसं	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क फोन	इमेल
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	खिमलाल देवकोटा प्रकाश पौडेल	संयोजक वरिष्ठ अधिकृत	९८४८०३९९८८ ९८५८०५२७९८	prakashskt@gmail.com
२	नगर शिक्षा, खेलकुद तथा युवा शाखा	धिरेन्द्र शर्मा	शाखा प्रमुख	९८५८०२०३८०	
३	वी.न.पा. विपद् उपशाखा	यामलाल गिरी	विपद् उपशाखा प्रमुख	९८५८०५३०७०	yamlal30@gmail.com

४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	रामलाल आचार्य,	सभापति	९८५८०५२३१० ०८३ ५२१६७०	nrcs.skt@gmail.com
५	सुर्खेत उ.वा.सं.	लक्ष्मण कडेल गणेश कुमार कार्की	अध्यक्ष, निर्देशक	९८५८०५०५७८ ०८३ ५२००३००	surkhetcci@gmail.com
६	नगर प्रहरी	कृष्ण डाँगि	प्रमुख	९८५८०७५६२२	

नोटः *यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुचि २ मा समावेश गरिएको छ ।*

५.८ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क.सं.	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समिक्षा	गर्नुपर्ने
१	२०० घरपरिवारका लागि आवश्यक पर्ने गैह्र खाद्य सामग्री सेटको व्यवस्था गर्ने ।	नभएको	व्यापारी तथा उद्योगि संग सम्भौता गर्ने
२	अस्थायी आश्रयस्थलका लागि आवश्यक पुर्वाधार (भवन) निर्माण गर्ने पहल ।	नभएको, विद्यालयहरु प्रयोग गरीएको	अस्थाई आश्रय स्थल बनाउनु पर्ने
३	कम्तीमा २०० घरपरिवारका लागि आवश्यक गैह्र खाद्य सामग्री भण्डारणको क्षमता भएको गोदामघरको व्यवस्थापन गर्ने ।	नभएको , योजना भएको	गोदामघर बनाउनुपर्ने
४	तालिमप्राप्त जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि स्थानिय व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित तालिमको व्यवस्थापन गर्ने ।	क्रमिक रुपमा तालिम प्रदान गरीएको	तलिम प्रदान गर्ने

५.९. .विपद् पूर्वतयारी योजना

क सं	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी निकायहरु
१	प्रभावित हुनसक्ने परिवारको तुलनामा थोरै राहत सामग्री नहुनु	२०० घरपरिवारका लागि आवश्यक पर्ने गैह्र खाद्य सामग्री सेटको व्यवस्था गर्ने तथा सम्भौता गर्ने	रु १००,०००	श्रावण १५ भित्र	नपा	सरोकारवाला
२	सुरक्षित स्थानान्तरणका लागि स्थानहरु सुरक्षित स्थानहरु नहुनु	प्रत्येक वडामा १ वटा सुरक्षित स्थान बारेमा सचेतना जगाउने ।	५००००।		नपा,वडा,	रेडक्रस तथा गैसस
३	अस्थायी आश्रयस्थलका लागि आवश्यक पुर्वाधार नहुनु	अस्थायी आश्रयस्थलका लागि आवश्यक प”र्वाधार (भवन) निर्माण गर्ने पहल	रु १,०००,०००	निरन्तर	नपा	सरोकारवाला
४	गोदामघर पर्याप्त नहहु	२०० घरपरिवारका लागि आवश्यक गैह्र खाद्य सामग्री भण्डारणको क्षमता भएको गोदामघरको व्यवस्थापन गर्ने	१,०००,०००	निरन्तर	नगरपालिका	नगरपालिका तथा अन्य सरकारी तथा गैसस
५	लेखाजोखा तथा राहत व्यवस्थापनका	तालिमप्राप्त जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि स्थानिय	५००,०००	निरन्तर	नगरपालिका	नगरपालिका अन्य सरकारी तथा गैसस

	लागि दक्ष जनशक्ति अभाव	व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित तालिमको व्यवस्थापन गर्ने				

नोटः विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको सयुक्त रुपमा परीच्छेद ९ मा समावेश गरीएको छ ।

परिच्छेद-६

नगर सुचना संकलन तथा व्यवस्थापन उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा : सेवा प्रवाह तथा सुशासन समिति
मुख्य विपद्को किसिम : भुकम्प, पहिरो, बाढी ,आगलागी र महामारी

६.१.विषय क्षेत्रको परिचय :

नगर सुचना संकलन तथा व्यवस्थापन उपसमिति सुचना संकलन र समन्वय गरी विषयगत उपसमितिमा प्रवाह गर्ने र सक्रिय पार्ने तथा प्राप्त सुचनाको मुल्यांकन गरी नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बोलाई समन्वय, राहत व्यवस्थापन, अपुग राहतको मुल्यांकन र श्रोतहरुको खोजी गर्नुपर्दछ । विपद्का समयमा सुचनाले विपद्लाई व्यवस्थापन गर्न महत्वपुर्ण भुमिका निर्वाह गर्दछ । विपद्बाट भएको क्षति तथा आवश्यकताको सत्य तथ्य सुचना संकलन गर्न महत्वपुर्ण र अनिवार्य कार्य हो । यो उपसमिति संयोजक र नगर विपद व्यवस्थापन समिति अन्तर्गतका क्लष्टर वा अन्य उपसमितिका संयोजकहरु र वडा कार्यालय समेत देहायका सदस्य रहनेछन् । सुचनालाई समुदायस्तरसम्म पुऱ्याउनका लागि संचारमाध्यम तथा पुर्वसुचना प्रणालीको प्रयोग गर्न सकिने छ ।

६.२ समितिका मुख्य क्रियाकलापहरु :

- विपद्को क्षति तथा आवश्यकताको सुचना संकलन गर्ने तथा सुचना विश्लेषण गर्ने
- नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सुचना र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रमा उपलब्ध गराउने ।
- सबै निकायले आ आफ्नो निकाय मार्फत सुचना संकलन गरी पेश गर्ने ।
- सुचना एकद्धार प्रणालीबाट प्रवाह गर्ने तथा साना विपद्का लागि वडा कार्यालय र प्रहरी मार्फत आएका सुचना लाई आधार मानी नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गर्ने ।
- सुरुको अवस्थामा प्रारम्भिक द्रुत लेखाजाखो (IRA) पद्धति अपनाई फोन वा प्रहरीबाट समन्वय गरी सुचना संकलन गरी तत्काल राहतका लागि सम्बन्धिच उपसमितिमा सिफारिस गर्ने ।
- यस उपसमितिले ठुलो विपद् वा धेरै घटना भएको विपद्को सुचना संकलन गर्न वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत आएको सुचनालाई आधार बनाउन सक्नेछ ।
- सुचना संकलन गर्न उपसमितिले नगरपालिकाबाट स्विकृत भएको हकमा सोही ढाँचा वा गृह मन्त्रालयले तोकेको कुनै निश्चित ढांचाको फाराम प्रयोग गर्ने छ ।
- जनहितमा कल्याणकारी सुचना सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण गर्न सक्नेछ ।
- सुचना रहने केन्द्र नगरपालिकाको स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र हुनेछ र केन्द्र प्रमुखबाट प्रवाह गरिनेछ साथै विपद्को व्यवस्थापन गर्न सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थाबाट सहयोग लिन सकिनेछ ।

६.३ समन्वय

- विपद्का समयमा उपसमितिले आपसी समन्वय गरी उद्धार तथा राहतका लागि सत्यतथ्य एवं न्यायीक व्यवस्था मिलाउने ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय र अन्य क्लष्टरसंग समन्वय गर्ने ।

- अन्य संस्था, मिडिया, प्रभावित लगायत सरोकारवालासंग समन्वय गर्ने ।
- समन्वय गर्न उपसमितिले आवश्यक रणनिति बनाउन सक्नेछ ।

६.४.स्रोतका आधारहरु

- **सहयोग प्राप्तः** संघसंस्थाहरु, सरकारी निकाय आदिबाट प्राप्त जिन्सीहरुलाई वर्गीकरण गरी सम्बन्धित उप समितिको अगुवाइमा यथासम्भव एउटै स्थानमा भण्डारण गर्ने ।
- **वितरण** : कलष्टर हेडको समन्वयमा वितरण गर्ने । क्षेत्रगत निम्न टोली रहने गरी वितरण गर्ने

६.५. टोली

- सुरक्षा निकाय (नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाली सेना)
- स्थानीय तह प्रतिनिधि, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ,सहयोगी संस्थाहरु
- संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरु आवश्यकता अनुसार संख्यामा खटाउने ।

अभिलेख : राहत प्राप्त र खर्चको अभिलेख राखेर सहयोगी संस्थाले रोजेको स्थान भन्दा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित क्लष्टरले तोकेको स्थानमा एकद्वार प्रणालीबाट राहत वितरण गर्ने ।

६.६. सुचना संकलन तथा व्यवस्थापन उपसमितिका पदाधिकारीहरु :

क्र. सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क ठेगाना	
				फोन नं.	मोबाइल नं.
१	सेवा प्रवाह तथा सुशासन समिति, वीरेन्द्रनगर नगरपालिका	टिकाराम शर्मा दिपेन सुवेदी	संयोजक अधिकृत	१०१	९८४८०२३७८३ ९८५८०६९६९०
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	हित प्रसाद पौडेल	प्रशासकिय अधिकृत	०८३, ५२१३००	९८४८०२७४०३
३	नेपाल प्रहरी	राजेन्द्रप्रसाद झा		१००, ०८३५२०१९९	९८५८०५५५५५
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	रामलाल आचार्य		०८३-५२१६७०	
५	उद्योग वाणिज्य संघ	गणेश कार्की	कार्यकारी निर्देशक		९८५८०२४८५८
६	नेपाल पत्रकार महासंघ	शुसिल शर्मा	अध्यक्ष		९८५८०५०५०५
७	जल तथा मौसम विज्ञान कार्यालय,	विनोद पराजुली	प्रमुख		९८५८०५२२३४
८	भुकम्पमापन केन्द्र सुर्खेत		प्रमुख		९८४८०४७०७३
९	सम्पुर्ण वडा सचिवहरु	१६ वटै वडा	सचिवहरु		

नोट : *यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुचि २ मा समावेश गरिएको छ ।*

६.७ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क्र. सं.	**व्यवस्थापनका गतिविधिहरु**	**समिक्षा**	**गर्नुपर्ने**
१	आपत्कालीन केन्द्र व्यवस्थापन गर्ने	भैरहेको	थप व्यवस्थापन
२	सुचना संयन्त्र नेटर्वक बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने	सयन्त्र तयार भएको	व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
३	समुदायस्तरमा विपद्का समयमा पुर्वसुचना प्रवाह गर्न एस.एम.एस घेरा निर्माण तथा अन्य स्थानीय पुर्वसुचना प्रणाली को व्यवस्था गर्ने	परीक्षण भएको	व्यवस्थापन गर्ने
४	समुदायस्तरमा आपतकालीन सेवा सुचनाबोर्ड राखेर समदायलाई प्रयोगका गर्न अभिप्रेरित गर्ने	नभएको	व्यवस्थापन गर्ने
५	स्थानीय रेडियो, एफ.एम. तथा अन्य प्रविधिबाट समयानुसारका विपद्का बारेमा जनचेतना प्रवाह गर्ने	भईरहेको	निरन्तरता दिने

६.८. विपद् पुर्वतयारी योजना

क्र.सं.	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
१	सुचना संयन्त्र नेटवर्क नहुनु	सुचना संयन्त्र नेटवर्क व्यवस्थित बनाउने		असार मसान्त	नगरपालिका	विपद् शाखा
४	समुदायस्तरमा आपत्कालीन सेवा सुचना बोर्ड नभएको	समुदायस्तरमा आपतक् ालीन सेवा सुचना बोर्ड राखेर समुदायलाई प्रयोगका गर्न अभिप्रेरित गर्ने		असार सम्म	नगरपालिका	विपद् शाखा
५	स्थानीय रेडियो, एफ.एम. तथा अन्य प्रविधिबाट समयान’सारका विपद्का बारेमा जनचेतना प्रवाह गर्ने			निरन्तर	नगरपालिका	विपद् शाखा

नोटः *विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको संयुक्तरुपमा परिच्छेद १० मा समावेश गरिएको छ ।*

परिच्छेद-७

नगर खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा : वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, पहिरो, महामारी, आगलागी,भूकम्प

७.१.अनुमानित अवस्था

नगरपालिकाको भौगोलिक बनावट, वस्तीको अवस्था, जनचेतना आदिका आधारमा विपद् भएको अवस्थामा बढीमा देहाय अनुसार प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा भुकम्पबाट १५५१४ परिवारका ४६१५८ जना, आगलागीबाट ११५ परिवारका ४६० जना, बाढी तथा डुबान बाट ६७० परिवारका २६८०, र कोभिड लगायतको महामारीबाट ६२५जना प्रभावित हुने मध्य २५ प्रतिशत बालवबालिका, ६५ प्रतिशत महिला, १० प्रतिशत जेष्ठ नागरिक, ५ प्रतिशत सुत्केरी तथा गर्भवती महिला, ५ प्रतिशत स्तनपान गराउने महिला हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

२०७१ सालको बाढीबाट मात्र ३३१०००००। रुपया बराबरको खानेपानीका संरचना (इनटेक प्रशारण लाइन, ग्याभियन क्षति भई उपत्यकाको खानेपानी वितरणमा २ हप्तासम्म समस्या आएको थियो । तसर्थ भविष्यमा आउन सक्ने ठुला विपद् जस्तै बाढी, पहिरो तथा भुकम्पका कारणबाट अग्लो, भिरालो, होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुने, धारा, कुवा तथा इनारहरू दुषित हुन सक्ने र सम्भवत : बगाउने, भत्किने र डुब्ने स्थिति हुन सक्ने छ जसका कारण वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा क्षति भई लामो समयसम्म खानेपानी आपुर्ति बन्द हुने आँकलन गर्न सकिन्छ । वातावरण दुषित हुने गरी शौचालयहरु पनि बगाउने, भत्किने, डुब्ने , इनार तथा सेफ्टी ट्याङ्गकी भरिने हुन सक्दछन् । सुरक्षित पानीको अभाव, चर्पी तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा झाडा पखाला, हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ । स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइका सुविधाहरूमा पहुँच आवश्यक हुने बिस्थापित परिवारहरू समेत गरी अन्य परिवारमा समेत त्यसको प्रभाव फैलिएर कुल अनुमानित जनसङ्ख्या ४६१५८ हुन सक्ने अमुमान गरिएको छ ।

७.२.क सामान्य उद्देश्य

बाढी, डुबान तथा पहिरोको कारण समुदायमा खानेपानी प्रदुषित हुने हुँदा प्रभावित मानिसहरूमा पानीजन्य संक्रामक रोगहरू फैलन नदिन सुरक्षित पिउने पानी र स्वास्थ्य सरसफाइको उचित व्यवस्था गर्ने ।

७.२.ख.विशिष्ट उद्देश्य

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभुत स्वास्थ्य सम्बन्धि सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पुर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सरासफाई कायम गर्न तिनको सशक्तिकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

७.३. खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमा मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड

- विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी योजनासँग समन्वय कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने । ट्याङ्कीद्वारा वितरण गर्नु परेमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्युनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लि.पुरयाउने ।
- शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी संकलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्धीकरणका सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी स्नान घर र चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सो लाई बढाउने गरीको निर्माण गर्ने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई नगर जनस्वास्थ्य शाखा, साफेदार गैर-सरकारी संस्था, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली हाइजिन किट वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्धन सम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुन पानीद्वारा हातने) धुने सञ्चालन गर्ने ।

७.४ विषयगत क्षेत्रका सदस्य कार्यालय/संस्थाहरूको सम्पर्क विवरण:

क्र.सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क ठेगाना	
				फोन नं.	मोबाइल नं.
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	खिमलाल देवकोटा यामलाल गिरी	संयोजक अधिकृत		९८४८०३९९८८ ९८५८०५३०७०
२	सुर्खेत उपत्यका खानेपानी उपभोक्ता संस्था, वीरेन्द्रनगर	कुलमणी देवकोटा	अध्यक्ष	०८३ ५२०३६०	९८५८०३२००८५
३	पुर्वाधार विकास शाखा, वी.न.पा.	इश्वरी ढकाल	शाखा प्रमुख		९८६०३००७५६
४	नगर जनस्वास्थ्य शाखा, वी.न.पा.	याम प्रसाद अधिकारी	नगर अस्पताल प्रमुख		९८४८२१५०८६
५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, सुर्खेत	चेतन निधि वाग्ले	प्रमुख	०८३५२०३५६	०८३५२०३५६

नोटः *यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत विषयगत क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य गैसस तथा सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुची २ मा समावेश गरिएको छ ।*

७.५. गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क्र सं	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समिक्षा	गर्नुपर्ने
१	साफेदार निकायसँगको नियमित बैठक संचालन गर्ने	सम्पन्न भएको	निममितता गर्ने
२	स्वास्थ्य तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन तथा नियन्त्रण, निर्मलीकरण, सरसफाइ र क्षमता अभिवृद्धि कार्य ।	सम्पन भएको	निममितता गर्ने
३	यातायात सुविधा भएको क्षेत्र भित्र पानी ओर्सान ट्यांकरको व्यवस्थागर्ने	नभएको	वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने
४	स्वयंसेवकहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	तालिम प्रदान	थप क्षमता विकाश
५	एफएम/टि.भी/रेडियो/ पत्रपत्रिका मार्फत सन्देसहरूको प्रसारण गर्ने ।	नभएको	कम्तिमा बर्षात ३ महिना
६	प्रतिकार्य सामाग्री भण्डारणका लागि गोदाम घरको उचित व्यवस्थापन	नभएको	व्यवस्थपन गर्ने
७	समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्न को लागि मुख्य व्यक्ति तथा निकायको चयन	नभएको	निकाय तथा व्यक्ति चयन गर्ने ।

७.६.विपद् पुर्वतयारी योजना

क्र सं.	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
१	बैठक तथा समन्वय मा कमि	साझेदार निकायसँगको नियमित बैठक संचालन गर्ने	रु ५००००	त्रैमासिक तथा विपद्का समयमा आकस्मिक बैठक	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
२	अभिमुखिरण र प्रशिक्षण नभएको	स्वास्थ्य तथा सरसफाइसँग सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन तथा नियन्त्रण, निर्मलीकरण, सरसफाइ र क्षमता अभिवृद्धि कार्य		वर्षातको समय रहुन्जेल	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
३	खानेपानीको अभाव तथा मुहान दुसित भएका कारण खान योग्य पानीको अभाब	यातायात सुविधा भएको क्षेत्र भित्र पानी ओर्सान ट्यांकरको व्यवस्थागर्ने ।		बाढी पहिरोको प्रभाव रहेसम्म	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
४	क्षमतामा कमि	स्वयंसेवकहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।		वर्षात पूर्व	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
५	क्षमता विकास गर्ने	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा औजारका प्रतिहरू उपलब्ध गराउने (फाराम तथा निर्देशिका मुद्रण गर्ने) अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने		वर्षात अगावै	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
६	सुचना प्रसारणमा कमि	एफएम/टि.भी/रेडियो/पत्रपत्रिका बाट जानकारी मुलक सन्देसहरूको प्रसारण गर्ने		कम्तिमा बर्षातको ३ महिना सम्म	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
७	गोदाम घरको उचित व्यवस्थापन नभएको	प्रतिकार्य सामाग्री भण्डारणका लागि गोदाम घरको उचित व्यवस्थापन		श्रावण भित्र	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी
८	प्रतिवेदन	समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्न को लागि व्यक्ति तथा निकायको चयन		श्रावण भित्र	न.पा.विव्यस	गैसस संग समन्वय गरी

नोटः *विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको संयूक्तरुपमा परिच्छेद १० मा समावेश गरिएको छ ।*

परिच्छेद ८
नगर स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा : सामाजिक विकास समिति
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, डुबान तथा महामारीजन्य रोग नियन्त्रण, भुकम्प, सडक दुर्घटना आदि
८.१ स्वास्थ्य तथा पोषण, अनुमानित अवस्था : विपद्को अनुमान गर्न नसकिए तापनि यस वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा बढीमा देहायको संख्यामा विपदबाट प्रभावित हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ ।

- बाढी तथा भुकम्पमा परी घाइते हुने, डुवेर मृत्यु हुने , दुर्घटनाबाट अपाङ्ग हुने ।
- श्रोत प्रदुषणका कारण झाडा-पखाला, हैजा, आउँ, टाईफाईड, डेङ्गो, ज्वरो, आँखा तथा छाला सम्बन्धी रोगहरु फैलन सक्ने तथा बाढी, डुबानका कारण सर्प , विच्छीको टोकाईबाट समस्या ।
- बाढीको कारणले क्लिनिक तथा स्वास्थ्य चौकिहरु डुवान पर्न सक्ने ।
- कोभिड तथा मंकिपक्स, फंगल्स, जस्था सरुवा रोगहरु फैलन, सक्ने ।
- मानसिक आघात तथा मनोवैज्ञानिक समस्याहरु देखा पर्ने तथा सुत्केरी तथा प्रसुति सम्बन्धी समस्यामा वृद्धि हुने ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा केटाकेटीहरुमा पोषणको अभाव ।
- पशु-पंक्षिहरु मर्नसक्ने भएकोले महामारी फैलन सक्ने ।
- औषधि र पोषणयुक्त सामग्रीको ढुवानि गर्न यातायातको समस्या हुने ।

८.२.क. सामान्य उद्देश्य

- जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्था परेता पनि मानवजीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival and Well-Being),खास गरी जोखिममा रहेका समुहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पुराभएका भनी सुनिश्चित गर्ने ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवाहरूमा तत्काल पहुँच बृद्धिका लागि स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र आवश्यकता अनुसार अन्य निकायमा पठाउने संयन्त्रको विकास गर्ने।

- झाडापखाला, हैजा, औलो, कोभिड,मंकिफक्स तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचारको क्षमता बढाउनु ।
- बालबालिका, गर्भवती, सुत्केरी तथा अशक्त महिलाहरूको पोषणयुक्त अवस्थाको सुनिश्चित गर्ने ।
- मरेका जनावरहरुबाट फैलने दुर्गन्ध तथा रोगहरुको रोकथाम गर्ने ।

८.२.ख. विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य)

- झाडापखाला, कोरोना, हैजा, औलो, डेंगु, कालाजार तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (Rapid assessment) सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुतसर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएका खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको संचालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral mechanism) को विकास गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुयाउने ।
- पर्याप्त आपतकालीन आपुर्ति र मानव स्रोत लगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि नगर जनस्वास्थ्य शाखासँग सहकार्य गर्ने ।

८.२.ग. विशिष्ट उद्देश्य (पोषण)

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Program – SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा स्तनपान गराउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर तथा मध्यम कुपोषणको अवस्थालाई रोकथाम गर्न जनस्वास्थ्य शाखा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition – SAM) को स्वास्थ्य उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न जनस्वास्थ्य शाखा वीरेन्द्रनगर नगरपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छितरुपमा स्तनपानका विकल्पहरूको (डब्बाको दुध) वितरणमा रोक लगाउन नगर जनस्वास्थ्य शाखालाई सहयोग गर्ने ।
- भिटामिन ए को वितरण/जुकाको औषधि तथा प्रभावित बालबालीकाहरुका लागि खोप सेवा सुनिश्चित नगर जनस्वास्थ्य शाखालाई सहयोग गर्ने ।

८.३.स्वास्थ्य तथा पोषण उपसमिति अन्तरगतका सरोकारवाला निकायहरुको सम्पर्क ठेगाना :

क्र.सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क ठेगाना	
				फोन नं.	मोबाइल नं.
१	सामाजिक विकास समिति	टिका घले भुपेन्द्र गिरी	संयोजक शाखा प्रमुख		९८४८०४१४७ ९८५८०५३७४
२	नगर महिला, बालबालिका शाखा	सरला रेग्मी	अधिकृत		९८४८११८९९
३	प्रदेश अस्पताल	डा केशर ढकाल	प्र.म.सु.	०८३५२०२००	
४	जनस्वास्थ्य सेवा कार्यालय		जनस्वास्थ्य अधिकृत	०८३५२०३५६	९८५८०५३७४
५	नगर भित्रका सबै स्वा.चौकी	स्वास्थ्य चौकि प्रमुखहरु			

***नोटः** यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुची २ मा समावेश गरिएको छ ।*

८.४. गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क्र.सं.	**व्यवस्थापनका गतिविधिहरु**	**समिक्षा**	**गर्नुपर्ने**
१	समुदायस्तरमा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम महामारी तथा पोषण सम्बन्धी IEC / BCC सामाग्री निर्माण तथा वितरण	निरन्तर अभियान सञ्चालन गरीएको	निरन्तरता दिनुपर्ने
२	वडास्तरमा तथा महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रम आयोजना गर्ने	नभएको	प्राथमिक उपचार तालिम

	प्राथमिक उपचार तालिम संचालन तथा सन्दर्भ सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने		
३	औषधी वफर स्टक व्यवस्थापन गर्ने र स्वस्थ्य संस्थामा औषधी उपलब्ध भएको सुनिश्चित गर्ने	भएको	निरन्तरता दिने
४	पौष्टिक आहार सम्बन्धी समुदायस्तरमा सचेतना कार्यक्रम, कुपोषित बालवालि तथा गर्भवति/सुत्केरी महिला का पहिचान र पुरक खाना वितरण	भैरहेको	निरन्तरता दिने

८.५ विपद् पुर्वतयारी योजना

क.सं.	समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
१	जनसमुदायमा चेतनाको कमी	समुदायस्तरमा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनाम'लक कार्यक्रम,महामारी तथा पोषण सम्बन्धी IEC / BCC सामाग्री निर्माण तथा वितरण	रु १००,०००।	निरन्तर	श्वास्थ्य शाखा, नपा	विषयगत गैसस
२	क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रम नहुनु	वडास्तरमा तथा महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका क्षमता अभिबृद्धिका कार्यक्रम आयोजना गर्नेप्राथमिक उपचार तालिम संचालन तथा सन्दर्भ सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने	१०००००	असोज मसान्त भित्र	श्वास्थ्य शाखा, नपा	विषयगत गैसस
३	औषधी भण्डारण तथा आपुर्तीमा	औषधी वफर स्टक व्यवस्थापन गर्ने र स्वस्थ्य संस्थामा औषधी उपलब्ध भएको सुनिश्चित गर्ने	१०००००	निरन्तर	श्वास्थ्य शाखा, नपा	विषयगत गैसस
५	कुपोषणको बढ्दो जोखिम	पौष्टिक आहार सम्बन्धी समुदायस्तरमा सचेतना कार्यक्रम, कुपोषित बालवालि तथा गर्भवति/सुत्केरी महिला का पहिचान र पुरक खाना वितरण		निरन्तर	श्वास्थ्य शाखा, नपा	विषयगत गैसस

नोट: *विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको संयुत्त रुपमा परिच्छेद १० मा समावेश गरिएको छ /*

परिच्छेद ९
नगर आपत्कालीन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा : सामाजिक विकास समिति
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, डुबान तथा महामारीजन्य रोग नियन्त्रण, भुकम्प, सडक दुर्घटना आदि

९.१ परिचय

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको वर्तमान शैक्षिक अवस्थालाई हेर्दा कुल साक्षरता दर करिब ८१.२७ प्रतिशत देखिएको छ । यस नगरपालिकामा शिक्षण संघ- संस्थाहरूमा सामुदायिक र संस्थागत गरी जम्मा १५४ विद्यालयहरु रहेको छन । डुबानबाट नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरु प्रभावीत भई वर्षेनि मानवीय तथा भौतिक क्षति हुने गरको छ । भने विभिन्न प्रकारका विपदब्ाट विद्यालयहरुलाई बर्षेनि प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित बनाएको छ । साथै विपद् का कारण कैयौ बालबालिकाहरुकको पठनपाठनमा पत्यक्ष असर परिरहको छ । नगरक्षेत्रमा प्रभावित हुने विद्यार्थी संख्या जम्मा ४१९०९ प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा प्रभावित हुने अनुमान गरीएको छ ।

परिस्थिती : बाढीका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा)

- विद्ययालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरू नष्ट, शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत/जनको क्षति
- विद्यालयहरूसम्म पहुच नहुनु विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा परिणत हुन्छन् ।
- विद्यालय भवन कवारेन्टाईनको रुपमा प्रयोग भएकोले प्रदुषित हुन सक्ने ।
- आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools) को पढाइमा अवरोध विद्यार्थी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रिया माथि प्रभाव पार्नु ।
- दुर शिक्षा कार्यक्रम सवै समुदायको लागी पहँचमा नपुग्न सक्ने अवस्था हुनु सक्छ ।

९.२ विषयगत समितिको योजनाको उद्देश्य

९.२.क समष्टिगत उद्देश्य

- विपदको जोखिममा परेका विद्यालयहरु र विद्यार्थीहरुलाई संरक्षण प्रदान गरी सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पुर्ण विद्यार्थीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिकाईको वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा विद्यार्थीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुयाउने ।

९.२.ख विशिष्ट उद्देश्य

- विपद्बाट प्रभावित विद्ययालय जाने उमेरका बालबालिकाहरू तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण सिर्जना गर्न सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पुर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका लागि क्षेत्रगत समुहका सदस्यहरू (Cluster Members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सुचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने
- आपत्कालीन परिस्थितिमा तत्कालै सहयोग उपलब्ध गराउन सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने
- द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका बालबालिकाहरूको शिक्षाका लागि युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू का न्युनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य
- साझेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग समन्वय गर्ने ।

९.३ शिक्षामा मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड :

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षा सम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने,
- शिक्षा शाखा तथा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (ClusterMembers) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि विद्यालय वा सिकाई केन्द्र पहिचान गर्ने ।
- **यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्तत :** पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्युनतम पुर्वाधार सहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- **विद्यालयहरू पुनः** खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर अर्ध-संरचनागत (semistructured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारीराख्ने र शिक्षक तथा विद्यर्थीहरूको पुनःएकीकरण प्रारम्भ गर्ने
- विद्यालय बाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि **वैकल्पिक व्यवस्था** गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- प्रभावीत बाल-बालिकाहरूलाई नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशःसमाहित पार्दै लैजाने । साथै आधारभुत, प्राथामिक, निम्नमाध्मिक माध्यामिक र उच्च माध्यामिकको लागि छुट्टा छुटै विद्यार्थी सामाग्री निर्माण र वितरण गरिने र लैगिक, अपाङग मैत्री व्यवस्थापन गरी वितरण गरिने छ ।
- प्रभावित विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक विमर्श कर्ताको व्यवस्थापन र परिचालन गरिनेछ ।
- प्रभाबित विद्यालयका लागि आवश्यक्ता अनुसार नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसार अस्थायी सिकाई केन्द्र (TLC) को स्थापना गरी संचालन गरी आवश्यकता अनुसार मापदण्ड अनुसार बालमैत्री सुरक्षित स्थल्को स्थापना र संचालन गरिनेछ ।

- प्रभावित बालबालिकाहरूलाई वितरण गरिने शैक्षिक सहयोग न्युनतम निम्न सामग्रीहरू समावेस गरिएको हुनेछ ।

अ. आधारभुत (प्राथमिक) तहका लागि न्युनतम शैक्षिक सामाग्रीहरु

क.	स्कुल झोला	१ थान
ख.	स्कुल पोशाक	२ सेट
ग.	कापी	१ दर्जन (रु.५० प्रति गोटा)
घ.	ज्योमेट्री बक्स	१ थान
ङ.	पेन्सील बट्टा	१ (इरेजर र कटर सहित)
च.	पाठ्यपुस्तक	१ सेट
छ.	पोशाक सिलाई	५००

नोटः उल्लेखित सामग्रीको एकमुष्ठ रकम रु ४०००/- (सिलाई) लाग्ने छ । पाठ्यपुस्तक बाहेक अन्य सामग्री प्रत्येक ६ महिनामा परिवर्तन गर्नुपर्ने ।

Dignity kits (सरसफाई सामग्री)

- ब्रस १ थान, मञ्जन १ थान, साबुन १ थान, काइयो , १ थान, तौलिया १ थान
- छात्रालाई स्यानिटरी प्याड आवश्यकता अन'सार उपलब्ध गराउने ।

आ. आधारभुत तहका लागि न्युननतम शैक्षिक सामाग्रीहरु

क.	स्कुल झोला	१ थान
ख.	स्कुल पोशाक	२ सेट
ग.	कापी	१ दर्जन (रू. ५० प्रति गोटा)
घ.	ज्योमेट्री बक्स	१ थान
ङ.	पेन्सील बट्टा	१ (इरेजर र कटर सहित)
च.	पाठ्यपुस्तक	१ सेट
छ.	पोशाक सिलाई	५००

नोटः उल्लेखित सामग्रीको एकमुष्ट रकम रू. ४५००।- (सिलाई) लाग्ने छ ।

ई. माध्यमिक उच्च माध्यमिक तहका लागि युनतम शैक्षिक सामाग्रीहरु

क.	स्कुल झोला	१ थान
ख.	स्कुल पोशाक	२ सेट
ग.	कापी	१ दर्जन (रू. ५० प्रति गोटा)
घ.	ज्योमेट्री बक्स	१ थान
ङ.	डटपेन	१ दर्जन
च.	पाठ्यपुस्तक	१ सेट
छ.	पोशाक सिलाई	८००

नोट : *उल्लेखित सामग्रीको एकमुष्ठ रकम रू. ५०००।- (सिलाई) लाग्ने छ ।*

९.४. अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु

९.४.क. पुर्वतयारीका कार्यहरुको सुचकहरु

- विपद् पुर्वतयारी योजना नगर विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्विकृत भई तयारी अवस्थामा रहेको ।
- विभिन्न क्षेत्रगत सदस्यहरु बीचमा भएको समन्वय बैठक तथा परामर्शको बैठक निर्णय ।
- नगर विपद् व्यवस्थापन समितीले बनाएको कार्ययोजना तथा पत्रहरु एवम् निर्देशनहरु ।

- विभिन्न क्षेत्रगत समितिले उपलब्ध गराउने कार्यक्रमको जानकारीहरु ।
- खोज तथा उद्धारमा एवम् जिम्मेवारी तोकिएका निकाय, कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरुको विवरण सम्पर्क नम्वरहरु ।

९.४.ख. प्रतिकार्यका कार्यहरुको सुचकहरु

- विपद्मा परेकाहरुकको तथ्यांकको अभिलेखिकरण ।
- विपद्मा उद्धार गरीएकाहरुको विवरण तथा सामाग्रीहरुको विवरण
- विपद्मा उपलव्ध गराईएका सामाग्रीहरुको प्रतिवेदन तथा दस्तावेजहरु ।
- अस्थाई शिक्षण सिकाई केन्द्रहरुको विवरण
- बालबालिकाहरुको विवरण तथा सामाग्रीहरुकको विवरणहरु

९.५.विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.
				मोबाइल नं.
१	सामाजिक विकास समिति	टिका घले धिरेन्द्र शर्मा	संयोजक शाखा प्रमुख	९८४८०४१४७२ ९८५८०५३७४४
२	नगर समाज कल्याण शाखा	टंक लामिछाने	शाखा प्रमुख	९८४८०५०३२५
३	नगर महिला तथा बालबालिका शाखा	सरला रेग्मी	अधिकृत	९८४८११८९९९
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		अधिकृत	९८५८०५२३२६

नोटः *यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुचि २ मा समावेश गरिएको छ ।*

९.६ गत वर्षको समिक्षा सहित सम्पन्न क्रियाकलापहरु

क्रसं	क्रियाकलाप	प्रकिया	समिक्षा	गनुपर्ने
१	Contingency Plan, form printing, अद्यावधिक गर्ने,	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट अद्यावधिक गर्ने	नभएको	अध्यावधि गर्ने
२	अनुगमन	तथ्यांक फारम वितरण गरी र क्षमता विकास गराउने	नभएको	अद्यावधिक हुने तथ्यांक संकलन हुने
३	सहयोगी कार्यकर्ता आधारभुत , पुनर्ताजकी तालिम र अन्य बैठक	तालिम आयोजना गर्ने	नभएको	सरोकारवालाको क्षमता विकास
४	शिक्षा क्लस्टर समन्वय बैठक	नगर शिक्षाले व्यवस्थापन गर्ने	नभएको	नियमित बैठक बस्ने
५	संचार संजाल विकास गर्ने	संजाल गठन र सम्पर्क स्थापना	नभएको	संचार वृक्ष चार्ट तयार गर्ने
६	School/ECD kit box व्यवस्थापन	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट स्रोत व्यवस्थापन गर्ने	सम्पन्न	निरन्तरता दिने

९.७. विपद् पुर्वतयारी योजना

क्रसं	प्रमुख समस्या	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	अनुमानित लागत	समयावधि	जिम्मेवारी	सहयोगी

१	Contingency Plan, form printing update	शिक्षा क्लस्टरको बैठकबाट अद्यावधिक गर्ने	५००० ०।	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
२	विद्यालय पाठयक्रम	विपद् जोखिम अनुगमन तथा व्यवस्थापन विद्यालय पाठयक्रम बनाउने	२०००० ०।	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,तयार
४	अनुगमन	तथ्यांक फारम वितरण गरी र क्षमता विकास गराउने		निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
५	शिक्षा क्लस्टर समन्वय बैठक	नगर शिक्षाले व्यवस्थापन गर्ने	२००००	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
६	संचार संजाल विकास गर्ने	संजाल गठन र सम्पर्क स्थापना		निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
७	समुदाय सचेतना	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावकहरु, विद्यार्थिहरुको सहभागीतामा मनसुन पुर्व तयारी तयारी गर्न नियमित बैठक गर्ने	५००० ०	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
८	आपतकालिन शैक्षिक सामाग्रीहरु	शिक्षा सञ्जाल समुहका सदस्यहरु संग उपलव्ध शैक्षिक सामाग्रीहरु भण्डारण गर्न लगाउने ।	२०००० ००।	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
९	खोज तथा उद्धार	शिक्षकहरुलाई खोज तथा उद्धार,कार्यमा खटाउदा विद्यालयलाई आश्रयस्थलको रुपमा प्रयोग गर्दा त्यसमा शिक्षामा पर्ने प्रभाव बारेमा शिक्षकहरुलाई सिकाई सामाग्रीका माध्यमबाट सचेतना अभिम’खिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	३०००० ।	निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस
१०	अस्थाई सिकाई केन्द्र	अस्थाई सिकाई केन्द्र कक्षाकोठा निर्माण शौचालय खानेपानिको लागी आवस्यक पर्ने भौतिक सामाग्रीहरु को व्यवस्थापन गर्ने ।	५००० ००।	विपद्पुर्व	नगरपालिका	शाखा,गैसस
११	तथ्यांक अभिलेखिकरण	आपतकालीन अवस्थमा सम्पर्कको लागी विद्यालयहरुले हरेक बालबालिकाको अभिभावकको संपर्क नम्वर अध्यावधि गर्ने ।		निरन्तर	नगरपालिका	शाखा,गैसस

***नोटः** विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको संयुक्तरुपमा परिच्छेद ११ मा समावेश गरिएको छ ।*

परिच्छेद १०
नगर भौतिक पुर्वाधार तथा पुननिर्माण उपसमिति

क्षेत्रगत अगुवा : पुर्वाधार विकास समिति
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, डुबान तथा महामारीजन्य रोग नियन्त्रण, भुकम्प, आदि

१०.१ अनुमानित अवस्था :

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको भौगोलिक बनावट, वस्तीको अवस्था, जनचेतना आदिका आधारमा विपद् भएको अवस्थामा बढीमा देहाय अनुसार प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ। वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा भुकम्पबाट १५५१४ परिवारका ४६१५८ जना, आगलागीबाट ११५ परिवारका ४६० जना, बाढी तथा डुबान बाट ६७० परिवारका २६८०, र कोभिड लगायतको महामारीबाट ६२५जना प्रभावित हुने मध्य २५ प्रतिशत बालवबालिका, ६५ प्रतिशत महिला, १० प्रतिशत जेष्ठ नागरिक, ५ प्रतिशत सुत्केरी तथा गर्भवती महिला, ५ प्रतिशत स्तनपान गराउने महिला हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ । विपद् विशेष गरी बाढी, डुबान र पहिरो आएको अवस्थामा नगरको खोर्के खोला, ईत्राम खोला, झुप्रा खोला, प्रसेनि खोला, निकास खोला आदिको बहावमा

परिवर्तन र त्यस समुदायमा पुग्ने बाटो, पुलपुलेसा, कलभर्ट आदिमा नराम्रो असर पर्ने देखिन्छ। यसका साथै अन्य सार्वजनिक पुर्वाधार सडक, खानेपानी, विधुत आपुर्ति सञ्चार, सिँचाई र वस्तीलाई समेत डुबान पर्ने देखिन्छ

१०.२ उद्देश्य

- विपद् प्रभावित समुदायसम्म तत्काल राहत प्रतिकार्यका सहयोगहरूको सहज पँहुचको लागि यथासक्य भौतिक पुर्वाधारहरूको पुनर्स्थापना/पुनर्निर्माण गरी सुरक्षित पहुचको सुनिश्चितता गर्नका साथै सार्वजनिक सेवालाई सुचारु गर्ने ।
- आपत्कालीन आवतजावतका पुर्वाधार निर्माणमा तत्काल सेवा सचारुका लागि अस्थायी पुर्वाधार निर्माण गर्ने ।

१०.३.अनुगमन तथा मुल्यांकनका लागि सुचकहरु :

- पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गतिविधिहरु प्रविधिक रुपमा संचालन भएको सुनिश्चित गर्न निरन्तर अनुगनम तथा मुल्याङ्कन गरि प्रतिवेदन तयार गरेको ।
- कार्यसम्पन्नताको प्रतिवेदन, फोटो तथा अन्य प्राविधिक अभिलेख राखिएको ।

१०.४ पुर्वतयारीका कार्यहरुको सुचकहरु

- विकासका गतिविधिका लागि भुउपयोग तथा गुरुयोजना निर्माण भएको ।
- नगरका नयाँ संरचना निर्माण अगाडि भवन आचारसंहिता पुर्णरुपमा कार्यान्वयनमा आएको ।
- नगर भित्रबाट बग्ने खहरे खोलाको तटबन्धन गरिएको ।
- अति जोखिम क्षेत्रका बस्तीहरुको जोखिम लेखाजोखा गरी वस्ती व्यवस्थापन गरिएको ।
- प्राविधिक मुल्याङ्कन नभइ भवन पास नगरिएको ।
- प्राविधिक विधिबाट नगरको ढल निकास गरिएको ।

१०.५ प्रतिकार्यका कार्यहरुको सुचकहरु :

- क्षतिको मुल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरिएको ।
- अति जोखिम बस्तीहरुको व्यवस्थापन गरिएको ।
- आंशिक र पुर्ण क्षतिको विवरण तयार गरिएको ।
- पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माणका लागि लागत अनुमान तयार गरिएको ।
- आपत्कालीन आवतजावतका पुर्वाधार निर्माणमा तत्काल सेवा सुचारुका लागि अस्थाई पुर्वाधार तयार भएको

१०.६ विषयगत क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण :

क सं	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नं.	
				फोन नं.	मोबाइल नं.
१	पुर्वाधार विकास समिति	नवराज गुरुङ्ग इश्वरी ढकाल	संयोजक इन्जिनियर		९८५८०२२२१५ ९८६०३००७५६
२	सडक डिभिजन कार्यालय	बेलबहादर भुजेल			
३	सुर्खेत उपत्यका खानेपानी उपभोक्ता संस्था, वी.न.पा	कुलमणी देवकोटा	अध्यक्ष	०८३ ५२०३६०	९८५८०३२००८५
४	नेपाल विद्युत प्राधिकरण				
५	शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यन्वयन इकाई	कमल दर्लामी	ईन्जिनियर		९८५८०५१२४९
६	वन डिभिजन कार्यालय	गोविन्द्र प्रसाद दहाल	प्रमुख		९८५८०५४६००

नोटः यस समितिको बैठकमा सहभागि हुने वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा कार्यरत यस विषय क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसुचि २ मा समावेश गरिएको छ ।

१०.७ विपद् पुर्वतयारी योजना गतवर्षको समिक्षा

क्रस	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समिक्षा	गर्नुपर्ने
१	भुउपयोग योजना तयार गर्ने	सम्पन्न	सचेतना जगाउने
२	वायोइन्जिनियरिङ बारे समुदायमा सचेतना फैलाउने	सम्पन्न	थप योजना बनाउने
३	पुर्णरुपमा भवन निर्माण आचार संहिता कार्यान्वयन गर्ने	तलिम सम्पन्न	कार्यान्वियन गर्ने
४	ढल व्यवस्थापनका लागि गुरु योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन	डिपिआर तयार	डिपिआर कार्यँन्वियन गर्ने
५	प्राविधिक शहरीकरणका लागि योजना निर्माण	योजाना सम्पन्न	कार्यान्वियन गर्ने
६	अतिक्रमणसम्बन्धी निति नियमहरुको अद्यावधिक तथा कार्यान्वियन	सम्पन	सुचना अनरुप व्यवस्थापन गर्ने
७	नदिजन्य स्रोत प्रयोगमा प्राविधिक मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन	गाईडलाईन तयार	कार्यान्वियन गर्ने

१०.८ विपद् पुर्वतयारी योजना

क्रसं	प्रमुख समस्याहरु	व्यवस्थापनका गतिविधिहरु	समयावधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकायहरु
१	भुउपयोग योजना नहुनु	भुउपयोग योजना बारे सचेतना जगाउने ।	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
२	वायोइन्जिनियरिङ बारे समुदायमा सचेतना कम हुनु	वायोइन्जिनियरिङ बारे समुदायमा सचेतना फैलाउने	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
३	भवन निर्माण आचार संहिता कार्यान्वियन नहुनु	पुर्णरुपमा भवन आचार संहिता कार्यान्वयन गर्ने	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
४	ढल व्यवस्थापनमा समस्या	ढल व्यवस्थापनका लागि गुरु योजना कार्यान्वयन	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
५	अव्यवस्थित बस्ती तथा शहरीकरण	ल्याण्डपुलिङ्गको कार्ययोजनालाई कार्यन्वयन गर्ने ।	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
६	खोलाकिनार अतिक्रमण	अतिक्रमणसम्बन्धी निति नियमहरुको अद्यावधिक तथा कार्यान्वयन	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय
७	नदिजन्य स्रोतको दोहोन	नदिजन्य स्रोत प्रयोगमा प्राविधिक मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन	निरन्तर	नगर पुर्वाधार विकास शाखा	गैसस संग समन्वय

***नोटः** विपद् प्रतिकार्य योजना सबै विषयगत क्षेत्रको संयुक्तरुपमा परिच्छेद ११ मा समावेश गरिएको छ ।*

परिच्छेद ११

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका विपद् प्रतिकार्य कार्ययोजना,सबै उपसमितिहरुको विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य कार्ययोजना

विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना लागी घटना पश्चात ० देखि २४ घण्टा देखि ३ महिना सम्म गरीने गतिविधि, जिम्मेवार निकाय,आपतकालिन कार्य सञ्चालन प्रक्रियाहरु र प्रतिफलहरु बारे बनाईएको योजना ।

घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	मख्य जिम्वेवार निकाय	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य संचालन प्रक्रिया	प्रतिफल

पहिलो दिन (० देखि २४ घण्टा सम्म)	**१**.प्रकोपको पूर्वसूचना र विपद्को सूचना सम्प्रेषण	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति **विपद् शाखा प्रमुख** र **आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र)**	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति मातहतका कार्यालय, सुरक्षा निकाय, विपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने सङ्घ संस्थाहरू, लगायतका विभिन्न माध्यमबाट प्रकोपको सूचना तथा पूर्वसूचना प्राप्त गरी वडा स्तरीय विपद् व्यबस्थापन समिति मार्फत सङ्कटासन्न समुदायहरूलाई विभिन्न सञ्चार माध्यम (जस्तैः हाते माइक, साइरन, फोन, एस.एम.एस. आदि)को प्रयोग गरी खबर आदान-प्रदान गर्ने	सङ्कटासन्न समुदाय र जिल्लाका सरोकारवालाहरू द्वारा प्रकोप वा विपद् सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने, सूचना प्राप्त गरिसके पश्चात् सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिने आवश्यक सुचनाहरु प्राप्त गरि संकटासन्नता मा रहेका व्याक्तिहरुको जोखिम घटेको हुने छ ।
	२.नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको बैठक	नगर विपद व्यावस्थापन समितिको प्रमुख	यो प्रकोपको खतरा सम्बन्धी पूर्वसूचना तथा घटनाको सूचना प्राप्त गरेपश्चात् नगर विपद् व्यावस्थापन समिति/सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिले केही आपत्कालीन निर्णयहरू गर्न बैठक बस्ने	प्राथमिक उपचार कार्यदल र खोज तथा उद्धार कार्यदल परिचालन गर्ने निर्णय, समुदायलाई साइरन, मेगाफोन र अन्य साधन प्रयोग गरी नियमित जानकारी दिने निर्णय
	३.पालिका, वडा र सामुदायिक कार्यदलहरूबाट उद्धार कार्य	खोज-उद्धार तथा प्राथमिक उपचार कार्यदल	विपद् भएको सूचना प्राप्त गरेपछि प्राथमिक उपचार कार्यदल र खोज तथा उद्धार कार्यदलले समुदायमा गई आफ्नो कार्य सुरु गर्नेछ । प्रकोपअनुशारको घटनामा आधारीत विभिन्न सरोकारवालाहरुको समन्वयमा आवश्यक सामाग्री सहित उद्धार कार्य शुरु गर्ने ।	लक्षित समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित स्थलमा ल्याइने चोटपटक लागेका बिरामीहरूलाई प्राथमिक उपचार प्रदान गरिने
	४.खोज-उद्धार र प्राथमिक उपचारका लागि थप सहयोग आवश्यक भएमा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति, रेडक्रस, सुरक्षा निकाय लगायतसँग समन्वय गर्ने	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (**विपद शाखा प्रमुख**)	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको अनुरोध तथा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिको निर्देशनमा खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रले विभिन्न साधन तथा स्रोतको उपयोग गरी उद्धार कार्य गर्नेछ। खोज तथा उद्धारका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति र आकासंकेन्द्र आदि कार्यदलको सहायता लिनेछ ।	समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित स्थलमा ल्याइने र चोटपटक लागेका बिरामीहरूलाई प्राथमिक उपचार प्रदान गरिने एवम् सघन घाइतेहरूलाई अस्पताल पठाउने
	५.विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रहरुको प्रारम्भीक द्रूत सर्वेक्षण तथ्याङ्क टयावलेट वेव मार्फत गर्ने ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिती अन्तरगतको आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिले घाइते, हराइरहेका तथा आन्तरिक विस्थापितको सूची अद्यावधिक गर्ने, सूची तयार गर्दा स्थान, उमेर, लिङ्ग, जाति, अपाङ्गता आदि पनि खुलाउने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले खटाएको द्रूत सर्वेक्षण टोलीलाई टयावलेट वेव मार्फत जानकारी सङ्कलन गर्न मद्दत गर्ने	पहिलो चरणको क्षति, घाइते र मृत्यु हुनेको सङ्ख्या सङ्कलन गर्ने सम्बन्धीत क्षेत्रको विपद्बाट भएको क्षेतिको पहिलो जानकारी प्राप्त हुने छ।
	६. विपद् प्रभावित र आन्तरिक विस्थापितका लागि आधारभूत खाद्य सामग्री तथा अस्थायी बसोबासको प्रबन्ध गर्ने	आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाध्य सामाग्री व्यावस्थापन प्रमुख	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको समन्वयमा आफूसँग भएको स्रोत परिचालन गर्ने तथा अपुग स्रोतका लागि जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति तथा स्थानीय तथा जिल्लास्थित दातृ-	विपद् प्रभावित र आन्तरिक विस्थापितका लागि आधारभूत खाद्य सामग्री र अपाङ्गता, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा लैङ्गिक-मैत्री अस्थायी बसोबासको बन्दोबस्त हुने

			संस्थाहरू , निजि क्षेत्र र व्यक्तिहरूलाई अनुरोध गर्ने	
	७.समुदायलाई सचेत गराउन जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति , न.पा विपाद् व्यावस्थापन समिति, कार्यदलहरू, समुदाय, प्रकोपसँग सम्बन्धित सरकारी एवम् गैरसरकारी निकायहरू, सञ्चार माध्यम आदिबाट प्राप्त तथ्यगत पूर्वसूचना, आपत्कालीन चेतावनी, जोखिम बढेको वा घटेको, भए गरेका उद्धार प्रयासहरू, अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू तथा सार्वजनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू आवश्यकता अनुसार नियमित प्रवाह गर्ने ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	जिल्ला तथा न.पा. विपद व्यावस्थापन समितिको समन्वयमा कार्यदलहरू, समुदाय, प्रकोपसँग सम्बन्धित सरकारी एवम् गैरसरकारी निकायहरू, सञ्चार माध्यम आदि लगायत विभिन्न माध्यमबाट जानकारी प्राप्त गरेर माइकिङ, फोन जस्ता माध्यम प्रयोग गरी समुदायलाई सूचित गर्ने	समुदायमा अफवाह फैलनबाट रोक्ने, जीवन उपयोगी सन्देशहरू प्रवाह हुने
दोस्रो दिन (२४ देखि ४८ घण्टा सम्म)	८.प्रभावित परिवारको दर्ता तथा खोजी कार्य, प्रभावित परिवारलाई पहिचान पत्र (टोकन) वितरण र तथ्याङ्क व्यवस्थापन	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	समुदाय वा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायतका अन्य निकायको सहयोगमा नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले प्रभावित परिवार दर्ता गर्नेछ । यस सूचीलाई सुरक्षा निकायले (नेपाल प्रहरीले) प्रमाणित गर्नेछ ।	राहत प्याकेजको आवश्यकता मूल्याङ्कन, वितरण र प्रतिकार्यका लागि प्रभावित परिवारको तथ्याङ्क व्यवस्थापन
	९.आवास तथा गैरखाद्य सम्बन्धी प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति मातहतको आवास तथा गैरखाद्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै समुदाय विपद् व्यवस्थापन समितिको मद्दतमा तथा विस्थापित सङ्ख्याको आधारमा अस्थायी वासस्थानको व्यवस्थापन गर्ने । वासस्थान व्यवस्थापन गर्दा स्फेयर मापदण्ड अपनाइनु पर्ने	विस्थापित समुदायका लागि अस्थायी वासस्थानको तथा अन्य आधारभूत गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था
	१०.खानेपानी तथा सरसफाइसम्बन्धी प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (न.पा. /वडा खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति)	प्रभावित सङ्ख्याको सूचीको आधारमा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको खानेपानी तथा सरसफाइ विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै तथा समुदाय विपद् व्यवस्थापन समिति समेतको मद्दतमा वितरण गर्नुपर्ने सामग्री सङ्ख्या निर्धारण गरी वितरण गर्नेछ र जैविक, ठोस तथा प्रकोप जन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने छ ।	स्वास्थ्य सामग्री र पानी शुद्धीकरणका लागि सामग्री लक्षित जनसमुदायलाई वितरण गर्ने तथा हात धुने तरिका र महत्व सम्बन्धी जानकारी, महिनावारी, गर्बवती र सुत्केरी महिलाहरुलाई चाहिने सरसफाइ सामग्री किटको व्यवस्था, अस्थायी शौचालय र फोहोर मैलाको व्यवस्थापन

	११. खाद्य व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (खाध्य तथा कृषि उप समिति)	न.पा.ले प्रभावित सङ्ख्याको सूचीको आधारमा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको खाद्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै आवश्यक तयारी खाद्य सामग्री आकलन गर्ने र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको सहयोग लिई खाद्य सामग्री वितरण गर्नेछ ।	प्रभावित जनसमुदायलाई तयारी खाद्य सामग्री वितरण
	१२.गुनासा, लैङ्गिक हिंसा तथा विवाद व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र (आपतकालिन संरक्षण उपसमिति)	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको निर्देशनमा संरक्षण समितिको फिल्डमा परिचालित टोलीले, विभिन्न उप समिति - खाध्य, खानेपानी , शिक्षा, स्वस्थ्य/पोषण तथा भौतिक पुर्वाधार उप समितिहरुको समन्वय तथा सहकार्यमा प्रयोग मैत्रि भौतिक आवास खाध्य, खानेपानी आदिको प्रबन्ध व्यवस्थापन गर्नेछ ।	महिला, वृद्ध-वृदा, अपांगत भएका व्याक्तिहरु र बालबालिको आवश्यकता अनुसार अस्थायी वासस्थान व्यवस्थापन गर्ने
	१३.स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (स्वास्थ्य सेवा उप समिति)	प्रभावित सङ्ख्याको सूचीको आधारमा जिल्ला विपद् व्यावस्थपन समिति अन्तर्गतको स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक सामग्री सङ्ख्या आकलन गरी वितरण गर्नेछ र आवश्यकता अनुसार अस्थायी स्वास्थ्य सेवा शिविर स्थापना हुनेछ	प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित सामग्री वितरण, प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यकता अनुसार अस्थायी स्वस्थ्य सेवा शिविरको स्थापना
तेश्रो दिन (४८ घण्टा देखि ७२ घण्टा सम्म)	**१४**. पानी शुद्धीकरणका लागि अपुग सामग्रीको लेखाजोखा र व्यवस्थापन	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति)	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको खानेपानी तथा सरसफाइ विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै पानी शुद्धीकरणका लागि अपुग सामग्रीको लेखाजोखा गर्नेछ साथै पानीको सुविधा विभिन्न स्थानमा गराउने छ ।	विभिन्न ठाउँमा पानीको व्यवस्थापन र पानी शुद्धीकरणका लागि थप सामग्री वितरण
	१५.सरसरफाई तथा व्यबहार परिवर्तनको बन्दोबस्ती मिलाउने	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति)	स्वच्छता आनिबानी प्रबर्द्धन गर्न हातधुने तरिका, फोहर व्यावस्थापन, पानी शुद्धिकरण , व्याक्तिगत सरसफाईका लागी आबश्यक अभिमुखिकरण, प्रयोगात्मक परिक्षण, दृष्य तथा श्रव्य सामाग्री मार्फत चेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने ।	प्रभावित समुदायको आनिवानीमा सुधार भई महामारी जन्य रोगहरु प्रभाव कम हुने छ ।
	१६.महामारी नियन्त्रणका लागि फोहोर व्यवस्थापन	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति र जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको खानेपानी तथा सरसफाइ विषयगत क्षेत्र तथा सुरक्षा निकायसँग समन्वय गर्दै मरेका पशुका शवहरू सङ्कलन तथा व्यवस्थापन गर्नेछ ।	मरेका पशुका शवहरू सङ्कलन तथा व्यवस्थापन हुने

	१७. स्फेयर मापदण्डअनुसार खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन, लुगाफाटो, कम्बल तथा परिवार, जेष्ठनागरीक, बालबालिका र महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (आवास तथा गैरखाद्य)	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको आवास तथा गैरखाद्य विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै निरन्तर आवास व्यवस्थापनमा लागिरहने छ ।	प्रभावित परिवारलाई गैरखाद्य सामग्री वितरण
	१९.खाद्य सामग्री वितरण	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	प्रभावित परिवार सङ्ख्याको आधारमा जिल्ला विपद् व्यवासथपन समिति अन्तर्गतको खाद्य विषयगत क्षेत्रसँग सहकार्य गर्ने र खाद्य सामग्री वितरण गर्नेछ	प्रभावित परिवारलाई पकाउन चाहिने खाद्य सामग्री वितरण
चौथो दिन (७२ घण्टा देखि १६८ घण्टा सम्म) सातौ दिन सम्म	**२०**.आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्थापन तथा अस्थाई विद्यालय निर्माण र शिक्षण सिकाई गराउने ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति (आपतकालिन शिक्षा उप समिति)	प्रभावित विद्यालय र विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले शिक्षा विषयगत क्षेत्र तथा प्रभावित विद्यालयसँग समन्वय गदै आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्री वितरण गर्ने र अस्थायी विद्यालयको निर्माणमा सघाउने छ ।	विस्थापित बालबालिकाका लागि अस्थायी कक्षा सञ्चालन र शैक्षिक सामग्री वितरण
	२१.गुनासा, लैङ्गिक हिंसा तथा विवाद व्यवस्थापन सम्बन्धी थप प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र संरक्षण कार्यदल	मनोसामाजिक परामर्श सेवा र कानुनी सहायता चाहिने मानिसको पहिचान गर्नेछ ।	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने र आवश्यक जनसमुदायलाई कानुनी सहायता दिने
	२२. बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिले खटाएको टोली	नगर विपद् व्यावस्थापन समितिले बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखाका लागि परिचालित टोलीलाई आवश्यक सहयोग गर्नेछ ।	(MIRA) बहुक्षेत्र द्रूत सर्वेक्षण कार्य सम्पन्न भई क्षतिको विस्तृत विवरण आउने
	२३ शव व्यवस्थापन तथा मृतक परिवारलाई आर्थिक सहयोग	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति	मृतकका परिवारलाई नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको तर्फबाट काजकिरियाका लागि आर्थिक सहयोग गर्ने, मृतक प्रमाण-पत्र जारी गर्न मद्धत गर्ने तथा सरकारका तर्फबाट प्राप्त हुने अन्य सहयोगका लागि जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिलाई सिफारिस गर्ने	मृतकको काजकिरिया हुने र मृतकका परिवारले राहत पाउने
सातौं दिन देखि एक महिना सम्मको	**२४**.नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको बैठक	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	प्रतिकार्यमा संलग्न सरोकारवाला तथा प्रभावितहरूको बैठक बसी चुनौती, सिकाइ र सुधार गर्नुपर्ने पक्षबारे छलफल गर्ने	हालसम्मको प्रतिकार्यको समीक्षा गरी थप आवश्यक रणनीति तर्जुमा गर्ने
	२५.विभिन्न क्षेत्रमा भएको आवश्यकता र कमी कमजोरीका आधारमा थप प्रतिकार्य	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति र अन्य सहयोगी निकायहरूसँग समन्वय गर्दै थप राहत र सहयोगको बन्दोबस्त गर्ने	थप राहत वितरण र प्रतिकार्य

	२६मनोसामाजिक परामर्श	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति र संरक्षण कार्यदल	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति अन्तर्गतको संरक्षण विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्दै मानसिक तनावमा परेका व्यक्तिलाई मनोसामाजिक सेवा उपलब्ध गराउने तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने	मानसिक तनावमा परेका व्यक्ति र परिवारलाई परामर्श र हौसला प्रदान गरिने
दोश्रो महिना	**२७**.विपद्को चेतानवी दिने केन्द्र तथा व्यवस्थापन गर्ने केन्द्रहरू आवश्यक ठानिएका तथा भत्किएका तथा महत्वपूर्ण पूर्व सुचनाका पूर्वाधारहरूको पूर्व लेखाजोखा गरीमर्मत तथापुनःनिर्माण गरिनेछ ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति	विपद् पछि पूर्वसुचना प्रणाली का लागि आवश्यक संरचनाहरुको प्रभावकारिताको मापन गरिने छ । बिगतको सिकाईका आधारमा संरचनामा सुधार ल्याईने छ र भत्किएका तथा बिग्रिएका संरचनाको मर्मत संभारका साथै थप्नु पर्ने आंकलन गरि आवश्यक बजेटको बिनियोजन गरिएको हुनेछ ।	पुर्व सुचना प्रणाली का संरचना पुन प्रभावकारी भएका हुनेछन् ।
तेश्रो म.	**२८**.पुर्नलाप तथा पुर्नस्थापनाका कार्यहरु संचालन गर्ने	विषय गत समितिहरुले	विपद्बाट पर्न गएको अवस्थालाई हेरेर आवश्यकता अनुशार पुर्नलाभ तथा पुर्नस्थापनाका कार्यहरु समुदायमा गर्ने गराउने	विपद् को पिडाबाट विस्तारै पहिलेको अवस्थामा फर्किने छन् ।

परीच्छेद १२
योजना कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनिति

११.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधि क्रियाशील हुने :

यो योजना नगरपालिकामा मुख्यत बाढी, पहिरो, आगलागि, दुर्घटना, महामारी तथा भूकम्पको परिस्थिति सृजना हुनासाथ क्रियाशील हुनेछ । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा छुट्टै विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि ऐन, नियम, रणनिति तथा योजना निर्माण भएको खण्डमा त्यसका सूचनाहरू विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि मार्ग दर्शक हुनेछन् ।

११.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन रणनिति : यस पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन हरेक विषयगत क्षेत्रले तय गरेका पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना वमोजिम हुनेछ ।

११.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा तथा अद्यावधि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समीक्षा वार्षिक रुपमा नियमित अद्यावधिक गरिनेछ। योजनाको समीक्षा तथा अद्यावधिक गर्ने अवधीमा विपद् परेको खण्डमा विपद्को प्रतिकार्य पश्चात गरिने छ ।

११.४ सहयोग र समन्वय :

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वययनको यसका लागि प्रत्येक विषयगत संयोजन गर्ने कार्यालय/शाखा तथा उपसमितिले आ-आफ्नो क्षेत्रसँग छलफल तथा समन्वय गरी विस्तृत समिक्षा सल्लाह, सुझाव सहित प्रभावकारीता कार्यान्वयनका लागि अद्यावधिक गर्न सहयोग गर्नुपर्नेछ।

परीच्छेद : १३
प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

१.३.१ प्रतिवेदन तथा सञ्चार : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको प्रतिवेदन तथा संचार विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वीरेन्द्रनगर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र नगर विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार गरिनेछ। प्रतिवेदनको जानकारी सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवाहरुलाई उपलव्ध गराईनेछ। प्रत्येक बर्ष समिक्षाका आधारमा प्रतिवेदन सहित अध्यावधि गर्ने। आ आफ्नो विषयगत क्षेत्रको लागि संस्थागत रुपले अभिलेख तयार गरेको भए पनि आपत्कालीन समयमा नगर विपद् व्यावस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निर्देशनमा एकद्धार पद्धति मार्फत समुदायमा राहत उपलब्ध गराउने र घटना विवरण तयार गर्ने र त्यसलाई जिल्ला, प्रदेश तथा केन्द्रिय तहमा प्रवाह गर्न सकिनेछ।

१२.२ संस्थागत व्यवस्था :नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको कानूनी संरचनाको शुरुवात २०३९ सालमा जारी भएको दैवीप्रकोप उद्धार ऐन, २०३९ वाट भएकोमा नेपाल संघिय संरचनामा गइसके पश्चात् स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न कामहरुको जिम्मेवारी प्रदान गरेपश्चात् यस नगरपालिकाले समेत नगर विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ जारी गर्दै विपद् व्यवस्थापनका लागि विभिन्न संरचनाहरु निर्माण गरी अगाडी बढेको छ। वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापनको लागी विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन रणनितिक कार्ययोजना तयार गरी सो योजनामा उल्लेखित योजना तथा थप आवस्यक्ता बमोजिम नगरपालिकाको क्षमता विकाश तथा संस्थागत व्यवस्था गर्न यो प्रतिकार्य योजना सहयोगी हुनेछ।

१२.३ अभिलेखिकरण :
वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले यो योजना बनाउदा सरोकारवालाहरुसंग अन्तरक्रिया गरी निर्माण गरेको छ। साथै सरोकारवालाहरुको राय सल्लाह एव सरोकार वालाहरुको छलफल र समिक्षा सहित योजना तयार गरीएको छ।

१२.४ अनुमोदन प्रक्रिया : मिति २०७/०/ गते नगर विपद् व्यवस्थापन समिमिको आयोजनामा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुमोदनको लागि नगर स्तरीय कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरियो। गोष्ठीमा सहभागी नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी/सदस्यहरू लगायत सरोकारवाला निकायहरूबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरूलाई विभिन्न उपसमितिले योजनामा समावेश गरी ल्याइएको एकिकृत मस्यौदा लाई मिति २०८१...........गतेको नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गरी प्राप्त सुझावहरुलाई समेटी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट योजना स्विकृत गरी लागु गरिएको छ।

अनुसुचिहरु :

अनुसुचि : १

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको ३ दिने बाढी पूर्वानुमान र पूर्वतयारी कार्य संचालन विधि वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको ३ दिने बाढी पूर्वानुमान र पूर्व तयारी ।

ट्रिगर संयन्त्र तालिका

पूर्वानुमानका श्रोतहरु	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यत	न्युन सम्भाव्यता

जल तथा मौसम विज्ञान बिभाग र क्षेत्रिय एकीकत बहुप्रकोप पूर्वसुचना प्रणाली (RIMES)	३ दिन भित्र कुनै पनि २४ घण्टामा १४० मि.मी. वा १२ घण्टामा १२० मि.मी. वा ६ घण्टामा १०० मि.मी वा ३ घण्टामा ८० मि.मी. वा १ घण्टामा ६० मि.मी. भन्दा बढी बर्षा हुने	३ दिन भित्र कुनै पनि २४ घण्टामा १३० मि.मी. वा १२ घण्टामा ११० मि.मी. वा ६ घण्टामा ९० मि.मी वा ३ घण्टामा ७० मि.मी. वा १ घण्टामा ५० मि.मी. भन्दा बढी बर्षा हुने	३ दिन भित्र कुनै पनि २४ घण्टामा १२० मि.मी. वा १२ घण्टामा १०० मि.मी. वा ६ घण्टामा ८० मि.मी वा ३ घण्टामा ६० मि.मी. वा १ घण्टामा ४० मि.मी. भन्दा बढी बर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) र जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	३ दिनमा खततरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ७०५ भन्दा बढी	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०–७०५ सम्म	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता ५०५ भन्दा कम

भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

ट्रिगर लेवल	गर्नु पर्ने कार्यहरुको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरु (को)
	उच्च, मध्यम र न्युन संभाव्यताको लागी साधारण पूर्व तयारी र १० दिने पूर्व तयारीका सम्पूर्ण गतिविधिहरु सवै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरुद्धारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति, आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र,
उच्च	**समन्वय, सूचना तथा संचार** - जल तथा मौसम विज्ञान विभाले जारी गरेको मौसम - पूर्वानुमानबारे नगर र वडा स्रका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु - क्लस्टर प्रमख तथा उपप्रमुखलाई जानकारी गराउने । - नगर विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बोलाउने हरेक - क्लष्टरका लागि समन्वय बैठक गर्ने । - वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । - समन्वयकारी रणनीतिक प्रतिकार्य योजना तयारीका निम्ति - क्लस्टर बैठक बस्ने । - नगर तहमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत समुहका सदस्य । - सवैलाई विदामा नबस्न निर्देशन गर्ने । - निर्माण व्यवसायी, मेडिकल तथा प्रहरी प्रशासन संग आवश्यक समन्वय गर्ने । - भए गरेका निर्णहरुको अनुगमन गर्ने ।	सुचना तथा राहत व्यवस्थापन उप समिति एवं योजना तथा बातावरण शाखा, स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति,

	खोज तथा उद्धार - नगर एवं वडा स्तरमा खोज तथा उद्धार प्रतिकार्य प्रणली स्थापना, कायम र प्रबन्ध गर्ने । - कमान्ड पोष्टको विकास गर्ने, असुरक्षित परिवार सम्म पुग्ने सम्पुर्ण मौजुदा मार्गको पहिचान गर्ने । - सङ्कटासन्न समुदायको नजिकै तयारी अवस्थामा बसेका खोज तथा उद्धार टोली, उीहरुका पहुँच र स्रोत साधन अनगमन गर्ने । - नगर विपद् प्रतिकार्य टोलीको परिचालन, सम्भावित बाडीको खतरा भएको गाउँहरु, अस्थायी आश्रयस्थल र शिविरहरुमा चिकित्सा टोली परिचालन गर्ने ।	नगर खोज तथा उद्धार उपसमिति, सुरक्षा निकायहरु , वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायी खोज तथा उद्धार समिति

	खाध्य सुरक्षा, कृषि र जीकिोपार्जन / अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ । - आवश्यक देखिएको खण्डमा अस्थायी शिविर र टेण्ट सुरक्षित स्थानमा तयारी अवस्थामा राख्ने । - बाढी पीडित आश्रयस्थल र शिविरहरुमा १ देखि ३ दिनसम्मपुग्ने पर्याप्त ड्राई फुड स्थान्तरित गर्ने (मानवीय र पशुपंक्षी हरुको लागी समेत । - खाद्य पदार्थको अभाव हुन नदिन खाद्य सामाग्री बेचविखन गर्ने संस्थ, उद्योग बाणिज्य संघलाई सजग गर्ने । - राहत सामाग्रीहरु संभावित विपद् क्षेधमा नै पुर्याई सुरक्षित स्थानमा भण्डारण गरिराख्ने । - जनशक्तिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने । - अन्तर विषयगत समुहको समन्वय बैठक गर्ने ।	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद व्यवस्थापन समिति, नेपाल खाद्य संथान , उद्योग बाणिज्य संघ, सुरक्षा निकायहर, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी (खाध्यान्न तथा जिविकोपार्जन उपसमिति)
	स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई - सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट, Density किट र पानी निर्मलिकरण घोल विवरण गर्ने । - घुम्ती क्लिनिकको स्थापना र परिचालनका लागी सम्पुर्ण आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने । - किटजन्य रोगबाट बच्नको भुल वितरण कार्यक्रम । - बाढीको उच्च जोखिम बारे स्वस्थ्य कर्मी RRT / CRRT लाई जानकारी गराई बृद्ध, बालबालिका, गर्बवती र सुत्केरी । - आमा आदिको लागी सुरक्षित बासस्थान तथा खानबस्न व्यवस्था मिलाउने । - आवश्यक सामाग्रीहरुलाई स्थानीय सेवा पदायक संस्था र वडा कार्यालयहरुमा पुऱ्याउने ।	नगर विपद व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, खानेपानी तथा सरसफाई उपसमिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैर सरकारी संस्थाहरु
	संरक्षण - अति संकटासन्न क्षेत्रका बृद्धबृद्धा, अपाङ्गता भएका र समस्यामा परेका मानिसहरुका लागी अन्यत्र सार्ने प्रक्रिया शुरु गर्ने । - अपाङ्गता भएका व्याक्ति, बृद्धबृद्धा, गर्भवती, सुत्केरी, स्तनपान गराईराखेका आमाहरु, बालबालिका, महिला आदि प्रति विशेष संरक्षण प्रदान गर्ने व्यावस्था मिलाउने । - समन्वय, सूचना तथा संचार अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोली गठन गर्ने ।	नगर विपद् व्यावस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, (महिला तथा बालबालिका ईकाई), सुरक्षा निकायहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी र गैरसरकारी संस्थाहरु

मध्यम	- खाध्य सुरक्षा, कृषि र जीकोपार्जन/अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ - खाद्य आपूर्ति भण्डारणको निम्ति पानी नछिर्ने झोला सामुदायिक विपद् व्यावस्थपन समितिलाई वितरण गर्ने । - नागरिकता प्रमाणपत्र, राहदानी, जग्गा धनी पुर्जा प्रमाणपत्र, - सवारी चालक अनुमति पत्र, शैक्षिक प्रमाण पत्र आदि जस्ता - महत्वपुर्ण कागजातहरु राख्नको निम्ति पानी नछिर्ने थैली सामुदायीक विपद् वयवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । - रबरको पन्जा, रबरको बुट पानी नछिर्ने ज्याकेट, लाईफ ज्याकेट आदि लगायत उद्धार सामाग्री सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने । - महत्वपूर्ण कागजातहरुलाई पानी नछिर्ने थैलीमा राख्न र खाद्य पदार्थ लगाउत अन्य बस्तुहरु पानी नछिर्ने झोलामा राख्न सहजीकरण गर्ने । - घरपालुवा पशुहरुलाई पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी रुपमा सार्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल खाद्य संस्थान, उद्योग बाणिज्य संघ, सुरक्षा निकायहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
	- स्वस्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी र सरसफाई ल पोषण आहार प्याकेट वितरणको व्यवस्था मिलाउने । - ल सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट र पानी निर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने । ल गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा नर्सिङ्ग आमाहरुलाई स्वस्थ्य किट वितरण गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति (खानेपानी तथा सरसफाई उप समिति) नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, गैर सरकारी संस्थाहरु

अनुसुचि : २

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर शभाका सदस्यहरुको विवरण

क्रस	नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्कन
१	मोहनमाया ढकल (भण्डारी)	नगर कार्यपालिका प्रमुख	प्रमुख	९८५८०५५८७०
२	निलकण्ठ खनाल	नगर कार्यपालिका उप प्रमुख	एप प्रमुख	९८४८०२९१०५
३	दिनेश खत्री	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१	९८५८०९९०९९
४	गज बहादुर बुढा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -२	९८४८०५०७४९
५	बिनोद सिं विष्ट	वडा अध्यक्ष	वीननपा -३	९८५८०६१५००
६	शेर बहादुर कोसी	वडा अध्यक्ष	वीननपा -४	९८४८१५६१२३
७	लोक बहादुर शाही	वडा अध्यक्ष	वीननपा -५	९८६८२२९५९८
८	जनक बहादुर रावल	वडा अध्यक्ष	वीननपा -६	९८४८०४१३३७
९	ध्रुव कुमार चपाई	वडा अध्यक्ष	वीननपा -७	९८४८०२२२१५
१०	टिकाराम शर्मा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -८	९८४८०२३७८३
११	त्रिृषि गिरी	वडा अध्यक्ष	वीननपा -९	९८४८०३२८३०
१२	डिल बहादुर रखाल	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१०	९८४८०४१९१८
१३	खिमलाल देवकोटा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -११	९८४८०३९९८८
१५	चुणामणी चपाई	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१२	९८४८०३८८७३
१६	दिपेन्द्र राज कोईराला	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१३	९८५८०४७३९४
१७	देव बहादुर रोकाय	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१४	९८४८०३६१०६
१८	कृष्ण बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१५	९८४८०७५७२७
१९	डण्ड बहादुर विक विाका	वडा अध्यक्ष	वीननपा -१६	९८४८१२२५०८
२०	यमुना नेपाली	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१२	९८४८१९२३४२
२१	टिका घले	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -४	९८४८०४१४७२
२२	लक्ष्मी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१०	९७६२२१२०८८
२३	सरीता चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -२	९८६७२७६७४८
२४	नवराज गुरुङ्ग	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -३	९८४८०५०९६३
२५	रचना बाँठा	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१३	९८१६५५६८७८
२६	तृप्ती कुमारी वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -११	९८१५५८७११२

अनुसुचि : ३

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका नगर विपद् व्यवस्थापन समिति विवरण

क्रस	नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क
१	मोहनमाया ढकल (भण्डारी)	नगर कार्यपालिका प्रमुख	प्रमुख	९८५८०५५८७०
२	निलकण्ठ खनाल	नगर कार्यपालिका उप प्रमुख	उप प्रमुख	९८४८०२९१०५
३	लक्ष्मि प्रसाद बास्कोटा	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	वीरेन्द्र नगर	९८५८०६३१११
४	खिमलाल देवकोटा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -११	९८४८०३९९८८
५	टिकाराम शर्मा	वडा अध्यक्ष	वीननपा -८	९८४८०२३७८३
६	ऋिषि गिरी	वडा अध्यक्ष	वीननपा -९	९८४८०३२८३०
८	टिका गुरुग घले	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -४	९८४८०४१४७२
९	यमुना नेपाली	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१२	९८४८१९२३४२
१०	नवराज गुरुङ्ग	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -३	९८४८०५०९६३
११	रचना बांठा	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१३	९८१६५५६८७८
१२	तृप्ति विक	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -११	९८१५५८७११२
१३	लक्ष्मि चौधरी	कार्यपालिका सदस्य	वीननपा -१०	९८६२२१२०८८
१४	हित प्रसाद पौडेल	अधिकृत	जिल्ला प्रसासन	९८५११९०५१०
१५	नेपालि सेना	प्रमुख प्रतिनिधि	कपासे ब्यारेक	०८३ ५२३०८७
१६	शसस्त्र प्रहरी	प्रमुख प्रतिनिधि	६ न बाहिनी बांगेसिमल	०८३ ४१२०१४
१७	नेपाल प्रहरी	प्रमुख प्रतिनिधि	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०८३ ५२०२२२
१८	जिल्ला ट्राफिक	प्रमुख	जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	९८५८०७५४८६
१९	रामलाल आचार्य	सभापति	रेडत्रस सुर्खेत	९८५८०५२३१०
२०	शुसिल शर्मा	अध्यक्ष	पत्रकार महासंघ	९८५८०५०५०५
२१	प्रकाश पौडेल	सदस्य सचिव	वीरेन्द्रनगर नपा	९८६८२२९५९८

अनुसुचि : ४

वातावरण विपद् व्यवस्थापन सकितिका सदस्यहरुको विवरण

क्रस	नाम थर	पद	सम्पर्क न.
१	खिमलाल देवकोटा	संयोजक	९८४८०३९९८८

२	दिनेश खत्री	सदस्य	९८५८०९९०९९
३	सरीता चौधरी	सदस्य	९८६७२७६७४८
५	यामलाल गिरी	आमन्त्रित सदस्य	९८५८०५३०७०
७	प्रकाश पौडेल	सदस्य सचिव	९८५८०५२७९८

अनुसुचि : ५

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका स्तरको विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न सक्ने राष्टिय तथा अन्तराष्टिय संघसंस्थाहरुको विवरण

क्र स	संघसंस्थाको नाम	सम्वन्धित उपसमिति	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं.	विपद् व्यवस्थापनमा हुनसक्ने सहयोग
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुर्खेत जिल्ला शाखा	समन्वय खोज उद्धार तथा राहत व्यवस्थापन उपसमिति र गैर खाद्य सामाग्री तथा अस्थायि आवास व्यवस्थापन उपसमिति आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति	रामलाल आचार्य	९८५८०५२३१०	खोज उद्धार कार्यमा सहयोग, राहत संकलन तथा वितरण, पूनस्थापना र पूननिर्माणमा सहयोग, आर्थिक सहयोग, नीति निर्माण तथा समन्वयमा सहयोग
२	अन्तर निर्भर समाज	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	विवेक शाही	९८४८०४८२२७	चेतनामुलक कार्यक्रम
३	एस. एन. भी. नेपाल	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	पार्वति दंगाल		खानेपानी तथा सरसफाई
४	वातावरण सुधार समाज	समन्वय, खोज उद्धार तथा राहत व्यवस्थापन उपसमिति, गैह खाद्य तथा अस्थायी आश्रय स्थल व्यवस्थापन उपसमिति, खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई उपसमिति	जगत केसी	९८८५२१३५९ ०८४८०४०५००	चेतनामुलक कार्यक्रम, योजना निर्माणमा सहयोग
५	नव ज्योती केन्द्र	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण	जरमाया बाँठा	९८४८०३७०३२	चेतनामुलक कार्यक्रम
६	जागरण समाज केन्द्र (स्याक)	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति, खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	टिकाराम आचार्य	०८३५२१२८२	चेतनामुलक कार्यक्रम, योजना निर्माणमा सहयोग

७	आवाज	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण	पवित्रा शाही	९८८५२२३८३	चेतनामुलक कार्यक्रम
८	आइएनएफ	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति, खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता उपसमिति	मंगल थारु	०८३५२०१०५ ९८४८०२६०४७	मेरुदण्डको चोट तथा अन्य अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक, आर्थिक पुनस्थापना कार्यक्रम, अस्पताल सहयोग कार्यक्रम तथा अन्य स्वास्थ्य सेवा
९	युनिसेफ	आपतकालिन शिक्षा तथा संरक्षण उपसमिति			आवश्यकता अनुशार राहत सामाग्री, हाईजिन किट, आवास व्यवस्थापन, बाल बालिका शैक्षिक सामाग्री आदि

अनुसुचि : ६

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तालिम प्रात्त जनशक्तिहरु

क.स	**सहभागी नाम**	**ठेगाना**	**सम्पर्क नम्वर**
१	ओम प्रकाश पौडेल	विननपा -१	९८४१२७६८५५
२	बिन्दु विक	विननपा -१	९८०८५४७१८६
३	रत्न बहादुर सुनार	विननपा -२	९८६८३०३५४०
४	पुर्ण बहादुर शाही	विननपा -२	९८४८०४९३९०
५	देव कुमारी मल्ल	विननपा -३	९८४८०४१९११
६	सागर बास्तोला	विननपा -५	९८२२५३२८८५
७	संगिता पौडेल	विननपा -६	९८६८०१३२६३
८	कृष्णा शाही	विननपा -७	९८४८०६८२५७
९	मिना तामांङ्ग	विननपा - ८	९८४८०७५०३४
१०	राज कुमारी थापा	विननपा -९	९८४९७७०९१४
११	विवश चौधरी	विननपा -९	९८४०८५५३०६
१२	नन्द बहादुर शाही	विननपा -१०	९८४३६०१४६८
१३	रोहित ढकाल	विननपा -१०	९८६५२६५५५८
१४	अन्जलि विक	विननपा -११	९८६६९७७९२७
१५	हेम प्रशाद बास्कोटा	विननपा -११	९८४८०४८७७१
१६	गिता बटाला	विननपा -१२	९८४८०७६५७०
१७	मोहन प्रशाद चालिसे	विननपा -१४	९८५८०६००२१
१८	यसोधा खत्री	विननपा -१५	९८४०१७२७८५
१९	पुर्ण बहादुर वली	विननपा -१५	९८१५५५२७२७७
२०	कृष्ण बहादुर राना	विननपा -१६	९८४४८९८८११
२१	दल बहादुर दर्लामि	विननपा -१६	९८६८०७८२९५
२२	हरी माया आचार्य	विननपा -७	९८४८०६९१००

अनुसुचि : ७

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा न्युन लागतमा आधारित वायो ईन्जीनियरिङ्ग तालिम प्राप्त जनशक्तिहरु

क.स	सहभागी नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्वर
१	शान्ती वि.क	वि.न.न.पा १	९८६८०४३९०२
२	हरिमाया कार्कि	वि.न.न.पा २	९८४८१६०४५१
३	चन्द्र वहादर थापा	वि.न.न.पा ३	९८४८१३५२२७
४	हरि लाल खत्रि	वि.न.न.पा ३	९८६३३८४५९६
५	संजिना गिरी	वि.न.न.पा ४	९८२४५४१४७०
६	सान्ता खड्का	वि.न.न.पा ५	९८६८०८९७०६
७	उमा खड्का	वि.न.न.पा ५	९८२४५१५११०
८	राम चन्द्र गौतम	वि.न.न.पा ६	९८४८०२७२९६
९	राधा हमाल	वि.न.न.पा ७	९८६१५९८८१४
१०	भुपेन्द्र अधिकारी	वि.न.न.पा ७	९८४८०७६०८६
११	सन्धया आचार्य	वि.न.न.पा ८	९८६६१७१९६२
१२	वेसु थानी	वि.न.न.पा ९	९८६२६८९५०३
१३	प्रभा कुमारी विश्वकर्मा	वि.न.न.पा १०	९८६८९५५४६८
१४	निशान चंन्द	वि.न.न.पा १०	९८४३७७५५८५
१५	माय राम शर्मा	वि.न.न.पा ११	९८५८०५८७३५
१६	पार्वती थापा	वि.न.न.पा १२	९८६८६८४०८०
१७	दया राम चौधरी	वि.न.न.पा १३	९८४८२९३४६६
१८	राज कुमारी विष्ट	वि.न.न.पा १४	९८४८३९४६०७
१९	देव कुमारी वि.क	वि.न.न.पा १५	९८४८११५६७३
२०	सन्तोष राना	वि.न.न.पा १६	९८६३१६२७३०
२१	भरत कुमार वि.क	वि.न.न.पा १६	९८६१९८२७३२

अनुसुचि : ८
आपतकालिन खानेपानि तथा सरसफाई स्वच्छता

क.स	सहभागी नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्वर
१	दिनेश विश्वकर्मा	वि.न.न.पा ४	९८२२१५२६५८
२	देव प्रशाद चालिसे	वि.न.न.पा ६	९८४८०४७७८३
३	विशाल बहादुर मगर	वि.न.न.पा ९	९८२४५७८८०६
४	कुल बहादुर बुढा	वि.न.न.पा ३	९८४८१९४९०१
५	मिना खत्री	वि.न.न.पा ४	९८४८३८८०७६
६	भुमिशरा भटटराई	वि.न.न.पा ११	९८४८१५६१९४
७	उशा पहाडी	वि.न.न.पा ५	९८४४८९७७१०
८	अनिश श्रेष्ठ	वि.न.न.पा ९	९८१९५०९३३५
९	तेजु घर्ति	वि.न.न.पा १३	९८४२२९९७८६
१०	गिता रावत	वि.न.न.पा १२	९८६८३५३१४२
११	मोहन प्रशाद चालिसे	वि.न.न.पा १४	९८५८०६००२१
१२	लक्ष्मि आचार्य	वि.न.न.पा ८	९८४८१५८६०१
१३	विमला थापा	वि.न.न.पा १०	९८४८०६३०००
१४	तुल्सि शाहि	वि.न.न.पा ७	९८४४८७५६०३
१५	शान्त बहादुर छन्त्याल	वि.न.न.पा १६	९८४८२३३३३०
१६	गगन बहादुर थापा	वि.न.न.पा ८	९८४८२८६८७०
१७	जमुना पोखेल	वि.न.न.पा ८	९८४८७८०१८१८

अनुसुचि : ९
स्वयम सेवक : क्याडे तालिम प्राप्त जनशक्तिहरु

क्रस	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं
१	सिता कुमारी वलि	विरेन्द्रनगर १०	९८४८१२३८६४
२	शेर बहादुर चौधरी	विरेन्द्रनगर १०	९८६५१४२२९८
३	खगेन्द्र रेग्मि	विरेन्द्रनगर ९	९८२५५६७१५०
४	अनिश श्रेष्ठ	विरेन्द्रनगर ९	९८१९५०९३३६
५	विर बहादुर वलि	विरेन्द्रनगर ९	९८४८०५११९०
६	सुरज श्रेष्ठ	वीरेन्द्रनगर ९	९८१८८६५९७९
७	अनन्त श्रेष्ठ	वीरेन्द्रनगर ९	९८६८१२३३९९
८	संगिता शर्मा	वीरेन्द्रनगर १०	९८१९५३३४४०
९	कृष्ण बहादुर शाहि	वीरेन्द्रनगर ९	९८४३९६३६१३
१०	टिकाराम न्यौपाने	वीरेन्द्रनगर ९	९८६१७१६३९६
११	रमेश नेपाली	वीरेन्द्रनगर १०	९८६०१७१६३९६
१२	राज बहादुर बृढा	वीरेन्द्रनगर ९	९८६७७३२५३४
१३	कुल बहादुर भटटराई	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८०२२७००
१४	प्रदिप दाहाल	वीरेन्द्रनगर ७	९८४५६२८३२५
१५	निरुता बर्तौला	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८००५६५७

१६	टिका चालिसे शाही	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८०३७४०९
१७	हीरा बुढा मगर	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८२२९५३२
१८	ईन्द्र बहादुर के.सि.	वीरेन्द्रनगर ९	९८६४७२४०३७
१९	राज बहादुर बुढा	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८१९४९२०
२०	चन्द्रावति अर्याल	वीरेन्द्रनगर ९	९८४८०४०६८४
२१	कमल थापा	वीरेन्द्रनगर ९	९८२२५३०६०९
२२	नविना कार्कि	वीरेन्द्रनगर ९	९८६४७४०६१२
२३	लाल बहादुर चौधरी	वीरेन्द्रनगर १०	९८६६२१७३६५
२४	राज कुमारी विसि	वीरेन्द्रनगर ९	९८४९७७९१४

अनुसुचि : १०

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण वडा न १

क्रस	नाम थर	पद	ससम्पर्क नम्बर
१	दिनेश खत्री	वडा अध्यक्ष	९८५८०९९०९९
२	हरी प्रसाद पौडेल	वडा सदस्य	९८४८०२८३९५
३	दिपेश गिरी	वडा सदस्य	९८४४८५९४९०
४	मनमाया वि क	वडा सदस्य	९८२२४०२१५३
५	वेलु दर्लामी	वडा सदस्य	९८६४९४४६३०
६	डिल बहादुर बस्नेत	सुरक्षा निकाय	९८४८०५०४३४
७	अमित थानी	स्वास्थ्य चौकी	९८४१३८१९५९
८	बम कुमारी जि सी	सामुदायिक बन	९८४८०१८१०७
९	मञ्जु सुनार	रेडक्रस उपशाखा	९८५८०५०८०२
१०	याम कुमारी भुजेल	टोल विकाश	९८४८१०४९३७
११	डम्मर सोडारी	विधालय	९८४८२४१४४४
१२	रवि पुरी	युवा क्लव	९८४८२१५८९०
१३	सपना गौतम	सदस्य सचिव	९८४४८८०१२२

वडा विपद् व्यवस्थापन ससससमिसति वडा न २			
क. सं.	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क नम्बर**
१	गज बहादुर बुढा	वडा अध्यक्ष	९८४८०५०७४९
२	गीतादेवी सुनार	वडा सदस्य	९८४१०२०७११
३	रमेश चौधरी	वडा सदस्य	९८४८०३९०२६
४	मोहन सुनार	वडा सदस्य	९८४१६७१९५
५	सरीता चौधरी	वडा सदस्य	९८६७२७६७४८
६	डिल बहादुर बस्नेत	सुरक्षा निकाय	९८४८०१२३१२
७	दुर्गा न्यौपाने	रेडक्रस उपशाखा	९८४४८०८१९३
८	गोपाल खड्का	युवा क्लव	९८५८०५२०४८
९	याम प्रसाद अधिकारी	स्वास्थ्य चौकी	९८४८२१५०८६
१०	हरी बहादुर बुढा	विधालय	९८६६८९६३५९
११	नेत्र बहादुर सुनार	सामुदायिक बन	९८६४९४००७२
१२	भगवती उपाध्याय	टोल विकाश	९८४८०३९७०६

१३	लोक वहादुर के सी	सदस्य सचिव	९८४८०४००४८

वडा विपद् व्यवस्थापन ससससससमिति वडा न ३			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क नम्बर**
१	बिनोद सिंह विष्ट	वडा अध्यक्ष	९८५८०६१५००
२	रमिला सोनि वि:क: श्रीपाईली	वडा सदस्य	९८४८०३७४१९
३	शेर बहादुर थापा	वडा सदस्य	९८४८०४८७०६
४	सविन चालिसे	वडा सदस्य	९८४४८९८९१७
५	सरस्वती थापा रोकाय	वडा सदस्य	९८४८२११३३७
६	रामलाल अधिकारी	सदस्य	
७	बसन्त रेग्मी	सदस्य रेडक्रस उपशाखा	९८४८०६८७४७
८	इन्द्रा हमाल	सदस्य विधालय	९८५८०५१०७६
९	डिल बहादुर खड्का	सदस्य	
१०	रतिमान सिंह	सदस्य सामुदायिक बन	९८५८०६१५००
११	नरेश कुमार खड्का	सदस्य टोल विकाश	
१२	कलाधर सापकोटा	सदस्य टोल विकाश	९८५८०९०२५१
१३	चन्द्र बहादुर बिष्ट	सदस्य टोल विकाश	९८४८०७७१४०
१४	सुर्य कार्की	सदस्य	
१५	भिम वहादुर खड्का	सदस्य सचिव	९८४८०३९१९६
वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न ४			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क न.**
१	शेर बहादुर के. सी.	अध्यक्ष	९८४८१५६१२३
२	टिका कुमारी घले	उपाध्यक्ष	९८४८०४१४७२
३	डम्मरी नेपाली	वडा सदस्य	९८४८२७८७९४
४	अम्मर बहादुर कार्की	वडा सदस्य	९८६८६४४१४५
५	रामकृष्ण दमाई	वडा सदस्य	९८४८१०५०६९
६	शम्भु प्रसाद पन्त	सदस्य	९८४८०३८४०४
७	मनिराम भण्डारी	सदस्य	९८५८०५१४४३
८	खड्ग बहादुर नेपाली	सदस्य	९८४८०३७०८८
९	पार्वती धौलाकोटी	सदस्य	९८४८०४९११९
१०	श्याम क्षेत्री	सदस्य	९८४८२५०१२१
११	गणेश कुमार गिरी	सदस्य	९८४८०७८४००
१२			
१३	नगर प्रहरी प्रतिनिधि	सदस्य	१००
१४	अम्मर बहादुर कार्की	सदस्य	९८६८६४४१४५
१५	शम्भु प्रसाद उपाध्याय	सदस्य सचिव	९८४८३००३२७
वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा न ५			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**सम्पर्क न.**
१	लोक बहादुर शाही	अध्यक्ष	९८६८२२९५९८
२	नम्रता कार्की	वडा सदस्य	९८१२५३०००८
३	गीता विश्वकर्मा	वडासदस्य	९८४८१०६४७०
४	बासुदेव आचार्य	वडासदस्य	९८५८०५२४३७
५	यगेन्द्र थापा	वडासदस्य	९८४८०५११५४

६	लिलाराम सुवेदी	सदस्य	९८४८०४९८४४
७	रमेश केसी	सदस्य	९८४८०३८७००
८	कृष्ण प्रसाद पंगेनी	सदस्य	९८४८०४७४६३
९	नगर प्रहरी प्रतीनिधि	सदस्य	१००
१०	हरीमाया आचार्य	सदस्य	९८४८०६९१००
११	देव प्रसाद भण्डारी	सदस्य	९८४८०४०५७१
१२	दिनेश साप्कोटा	सदस्य सचिव	९८४४८४३५०३
१३			
१४			
वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा न ६			
क्र.	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क नं.**
१	जनक बहादुर रावल	अध्यक्ष	९८४८०४१३३७
२	कमला नेपाली	उपाध्यक्ष	९८६८२२४६३७
३	मिरा पन्त	वडा सदस्य	९८४८०५१८४४
४	दुर्गा प्रसाद साप्कोटा	वडा सदस्य	९८५८०३७९६१
५	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	वडा सदस्य	९८५८०५०९६६
६	उत्सव प्याकुरेल	सदस्य रेडक्रस	९८५८०५१४९६
७	लक्ष्मी गुरु	सदस्य	९८४८११८५८३
८	सुनिता खड्का	सदस्य	९८४८०९०४५७
९	हिक्मत मल्ल	सदस्य	
१०	पदम बहादुर खड्का	सदस्य	
११	ढुण्डीराज अधिकारी	सदस्य	
१२	नगर प्रहरी	सदस्य	
१३	नगर स्वास्थ्य	सदस्य	
१४	देव प्रसाद मुलेल	सदस्य सचिव	९८४८०२८०६८
वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न ७			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क न.**
१	ध्रुव कुमार चपाई	अध्यक्ष	९८५८०२२२१५
२	यामनारायण आचार्य	सदस्य	९८५८०५४९९०
३	दिलिप कुमार वाग्ले	सदस्य	९८५८०५००६६
४	चन्द्रा कुमारी नेपाली	सदस्य	९८४८०७४८५०
५	निरक बहादुर थापा	सदस्य	९८५८०५००९६
६	मोती प्रसाद चपाई	सदस्य	९८४८०२७६३८
७	नगर प्रहरी	सदस्य	१००
८	देव प्रसाद गौतम	सदस्य	९८५८०५२६८७
९	लक्ष्मी रेग्मी	सदस्य	
१०	कृष्णा कुमारी शाही	सदस्य	९८४८०६८२५७
११	एकता गौतम	सदस्य	
१२	डिल्ली राम चपाई	सदस्य	
१३	बिष्णु कुमारी ढकाल	सदस्य सचिव	९८६८०९२१३४
१४			
वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा न ८			

क्रस	नाम थर	पद	ससम्पर्क न.
१	टिकाराम शर्मा	अध्यक्ष	९८४८०२३७८३
२	सुमित्रा कोईराला	सदस्य	९८४८०४८९९९
३	चन्द्रा कुमारी दमाई	सदस्य	९८६८९८०५१२
४	नेत्र वहादुर ठाडा	सदस्य	९८६६७६१५०६
५	होमलाल भण्डारी	सदस्य	९८६८१२१११९५
६	धनप्रसाद देवकोटा	सदस्य	९८६८९०६०६१
७	ओम बहादुर खड्का	सदस्य	९८४८०२४५५३
८	डिला धमला	सदस्य	९८४८०३९४९०
९	वविन पोखेल	सदस्य	९८४१५३११३९
१०	सुशिल गौतम	सदस्य	९८४८२७६४४५
११	नगर प्रहरी	सदस्य	०८३५२०२२२
१२	अन्जु ज्ञावाली	सदस्य सचिव	९८४८००३५६१
१३			
१४			

वडा विपद् व्यवस्थापन समिति वडा न ९			
क्रस	नाम थर	पद	ससम्पर्क न.
१	ऋषि गिरी	वडा अध्यक्ष	९८४८०३२८३०
२	गोरी रावत	वडा सदस्य	९८४८२९००९६
३	भीम बहादुर गुरुङ	वडा सदस्य	९८५८०६०९४०
४	मान बहादुर चौधरी	वडा सदस्य	९८४८०४९४७४
५	रत्ना नेपाली	वडा सदस्य	९७४२२१८७३६
६	छविलाल कसेरा	सुरक्षा निकाय	९८६६८९५८१६
७	हरि प्रसाद गौतम	विधालय	९८६३२५८३२
८	ललित गुरुङ	रेडक्रस उपशाखा	९८६८६४४६६५
९	नरेश्वरी शाही	स्वास्थ्य चौकी	९८४८११८६९८
१०	किशन बहादुर शाही	सदस्य	९८४३९६३६१३
११	गीता खाण	सदस्य	९८४८१६१३४४
१२	दिपक के सी	युवा क्लव	९८६४७२४०३७
१३	टेक बहादुर बी सी	सदस्य सचिव	९८४८०२६१०५

वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १०			
क्रस	नाम थर	पद	ससम्पर्क न.
१	डिल बहादुर रखाल	वडा अध्यक्ष	९८४८०४१९१८
२	लक्ष्मि चौधरी	वडा सदस्य	९७६२२१२०८८
३	मनोहरलाल आर्चाय	वडा सदस्य	९८४८०३७९९१
४	बीर बहादुर बस्नेत	वडा सदस्य	९८६७८७६५९४
५	सन्ध्या परियार	वडा सदस्य	९८४८०२०९९४
६	हरी रोकाय	सुरक्षा निकाय	९८५८०९०११८
७	नन्द बि.सी	रेडक्रस उपशाखा	९८४८०५०५२५
८	भक्त बहादुर शाही	विधालय	९८४८०३९८०८ं
९	लक्ष्मि बिः क	सामुदायिक बन	९८६०७०३५६८

१०	तिर्थराज को्ईराला	हुलाक	९८४८०३८४७८
११	केशव ढकाल	स्वास्थ्य चौकी	९८४८१६६२२४
१२	मोति प्रसाद खनाल	युवा क्लव	९८५८०६०८५५
्१३	कुलनारायण भटराई	टोल विकाश	९८४८१२२७००
१४	कमलापति जैसी	टोल विकाश	९८४१८४६२२९
१५	मनोज पौडेल	सदस्य सचिव	९८४८३४७३८५
वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न ११			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क न.**
१	खिमलाल देवकोटा	वडा अध्यक्षं	९८४८०३९९८८
२	तृप्ती बि क	वडा सदस्य	९८१५५८७११२
३	टोपलाल तिवारी	वडा सदस्य	९८४८०३८८९१
४	लक्ष्मि कुमारी चुनारा	वडा सदस्य	९८४८१६१२९९
५	रत्न बहादुर चन्द	वडा सदस्य	९८४२७६८५८१
६	हरी भक्त रोकाय	सदस्य	९८५८०९०११८
७	हिरालाल ढकाल	रेडक्रस उपशाखा	९८४४८१५२९३
८	हेम प्रकाश वास्कोटा	रेडक्रस उपशाखा	९८४८०४८७७१
९	नवराज गौतम	सदस्य	९८५८०७८४६६
१०	टोप बहादुर खड्का	सदस्य	९८५८०९००५०
११	शुशिला सापकोटा	सदस्य	९८६६७१४०७२
१२	वीर बहादुर विश्वकर्मा	सदस्य	९८४८१६१२९९
्१३	भरत पुरी	सदस्य	९८४८२८३६६६
१४	लक्ष्मी चपाई	सदस्य	९८४८०२४२२७
१५	प्रविन्ता कु वस्नेत	सदस्य सचिव	९८४८०३७१६१
वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १२			
क्र.सं.	**नाम /थर**	**पद**	**ससम्पर्क नं.**
१	चुडामणी चपाई	अध्यक्ष	९८५८०३८८७३
२	यामुना नेपाली	उपाध्यक्ष	९८४८१९२३४२
३	सन्त बहादुर सारु	सदस्य	९८५८०७५४९८
४	गंगाराम लामिछाने	सदस्य	९८४८१५७३९३
५	हृदय कुमार आले	सदस्य	९८४८०३८५२६
६	टिकाराम आचार्य	सदस्य	९८४८०५१६४७
७	श्रीपाल सारुमगर	सदस्य	९८५८०४९९४९
८	चन्द्र ब. थापा	सदस्य	१००
१०	भीमु रोकाय रिजाल	सदस्य	९८५८०५६५४५
११	गिता बटला	सदस्य	९८४८०७६५७०
१२	पुर्णलाल तिमिल्सेना	सदस्य	९८४८०७४२७२
१३	यामुना सुनार	सदस्य	
१४	उत्तम अधिकारी	सदस्य सचिव	९८४८०५१०१९
वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १३			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**सम्पर्क न.**
१	दिपेन्द्रराज कोइराला	वडा अध्यक्ष	९८५८०४७३९४
२	गोमा नेपाली	वडा सदस्य	९८४८१०५६०

३	रत्न बहादुर बोहोरा	वडा सदस्य	९८६८२३०७०६
४	खड्ग घती	वडा सदस्य	९८५००५२०५४
५	दिपा कुमारी गौतम	वडा सदस्य	
६	चतुर्भज गौतम	सदस्य श्वा चौ प्रतिनिधि	९८४८०४७४५०
७	रत्न प्रसाद रेग्मी	सदस्य विद्यालय प्रतिनिधि	९८४४७०८०८०
८	विन्दु सुवेदी	सदस्य शहकारी प्रतिनिधि	९८१९५२२५०
९	कर्ण बहादुर शाही	सदस्य प्रहरी प्रतिनिधि	९८४८०३५४९३
१०	रविन्द्र लामिछाने	सदस्य युवा क्लब प्रतिनिधि	९८६२२१२२
११	उत्तम प्रसाद आचार्य	सदस्य रेडक्रस प्रतिनिधि	९८५८०५३२३९
१२	भुवन वली	सदस्य टोल विकास प्रतिनिधि	
१३	प्रविन्ता बस्नेत	वडा सचिव	९८४८०३७१६१

वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १४			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**सम्पर्क न.**
१	देव बहादुर रोकाया	वडा अध्यक्ष	९८४८०३६१०६
२	कल्पना दमाई	वडा सदस्य	९८६५१३९९४९
३	तिला कुमारी गौतम	वडा सदस्य	९८४८१६३३८७
४	प्रेमदेवि सारु मगर	वडा सदस्य	९८६९६४८२८८
५	मन बहादुर बुढा मगर	वडा सदस्य	९८२४५५०८३८
६	ईन्द्र प्रसाद अधिकारी	सदस्य प्रहरी प्रतिनिधि	९८६८९३६५८५
७	याम प्रसाद भण्डारी	सदस्य रेडक्रस प्रतिनिधि	
८	शिशिर कुमार अधिकारी	सदस्य श्वा चौ प्रतिनिधि	९८५८०४३४४१
९	केशर प्रसाद भटराई	सदस्य विद्यालय प्रतिनिधि	९८६८१६७३९९
१०	गंगा बुढा	सदस्य सामुदायिक बन प्रतिनिधी	९८४८१०७०९८
११	दुर्ग बहादुर फौजा	सदस्य युवा क्लब प्रतिनिधि	९८४८११९६१६
१२	नगेन्द्र राना	सदस्य टोल विकास प्रतिनिधि	
१३	ठाकुर प्रकाश भण्डारी	वडा सचिव	९८४०१४९४३७

वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १५			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**सम्पर्क न.**
१	कृष्ण बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	९८४००७५७२७
२	तिल बहादुर पुन	वडा सदस्य	९८४४८७३६८६
३	गणेश कुमार चन्द	वडा सदस्य	९८६८९०९४४८
४	धर्मा वि सी	वडा सदस्य	९८६९९०२६६
५	मीना थापा बी क	वडा सदस्य	
६	पुर्ण बहादुर खत्री	सदस्य सामुदायिक बन प्रतिनिधि	९८४४८७६०९२
७	माया राम शर्मा	सदस्य श्वा चौ प्रतिनिधि	९८४८०६०८२५
८	अशोक कोइराला	सदस्य रेडक्रस प्रतिनिधि	९८४८१६१५२४
९	विष्णु पोखरेल	सदस्य सहकारी प्रतिनिधि	
१०	मान बहादुर खत्री	सदस्य टोल विकास प्रतिनिधि	
११	शिव प्रसाद पोखरेल	सदस्य विद्यालय प्रतिनिधि	९८४८०७६४२४
१२	....	सदस्य प्रहरी प्रतिनिधि	१००

१३	सर्वजित वली	वडा सचिव	९८४८०४९९०८

वडा विपद् व्यवस्थापन ससमिति वडा न १६			
क्रस	**नाम थर**	**पद**	**ससम्पर्क न.**
१	डण्ड बहादुर विश्वकर्मा	वडा अध्यक्ष	९८४८१२२५०८
२	दुर्गा वली	वडा सदस्य	९८७८०१२४०३
३	हेमराज ढकाल	वडा सदस्य	९८६६७७३२९१
४	लाल बहादुर छन्तेल	वडा सदस्य	९८४८१९७६९७
५	रेशम कली साकी	वडा सदस्य	९८४८१७५२३८
६	राज कुमार सापकोटा	सदस्य विद्यालय प्रतिनिधि	९८४८१९०६४६
७	....	सदस्य प्रहरी प्रतिनिधि	९८६४८१६९१४
८	लोक बहादुर खडका	सदस्य सामुदायिक बन प्रतिनिधि	९७४८०३८४४६
९	याम बहादुर रास्कोटी	सदस्य टोल विकास प्रतिनिधि	९८६०५३६२०३
१०	कमला पुलामी	सदस्य टोल विकास प्रतिनिधि	९८४८२३२८९८
११	हेम कुमार दर्लामी	सदस्य युवा क्लब प्रतिनिधि	९८१४५४९९८२
१२	रेडक्रस	सदस्य रेडक्रस प्रतिनिधि	
१३	तस्विर वि क	वडा सचिव	९८४८०३९५९४

अनुसुचि : ११

वीरेन्द्रनगर नगरपालिका

जनस्वास्थ्य शाखा,वीरेन्द्रनगर सुर्खेतस्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरु :

क्र.सं.	वार्ड नं.	नाम थर	पद	फोन नं.	स्वास्थ्य संस्था	कैफियत
१	१	श्री अमित थानी	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८४१३८१९५९	आ.स्वा.के.धारापानी	
२	२	श्री उदय वहादुर थापा	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८५८०५२३५७	स्वा.चौ. उत्तरगंगा	
३	२	श्री पुष्कर खड्का	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८४८१६२४१०	श.स्वा.के.दौलतपुर	करार
४	३	श्री नवीन सुनार	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८५८०५९०५९	आ.स्वा.के.प्रगतिनगर	
५	४	श्री खड्क वहादुर शाही	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८५८०५०७५०	आ.स्वा.के.हिलेखाली	
६	५	श्री मित्र नेपाली	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८४८०७८३०६	आ.स्वा.के.चिसापानी	
७	७	श्री निरख वहादुर थापा	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८५८०२७७४१	स्वा.चौ.कटकुवा	
८	७	श्री याम प्रसाद अधिकारी	ज.स्वा.नि.(छैठौं)	९८४८२१५०८६	नगर अस्पताल	
९	८	श्री धन प्रसाद देवकोटा	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८६८९०६०६१	आ.स्वा.के.नौलापुर	
१०	९	श्री नरेश्वरी शाही	ज.स्वा.नि.(छैठौं)	९८४८११८६९८	स्वा.चौ.लाटीकोईली	
११	१०	श्री केशव प्रसाद ढकाल	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८४८१६६२२४	आ.स्वा.के.घुस्रा	
१२	११	श्री भरत कुमार पुरी	सि.अ.हे.व.(छैठौं)	९८४८२८३६६६	आ.स्वा.के.पिपीरा	
१३	१२	श्री सुर्य कार्की	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८४८०९०७०२	आ.स्वा.के.नेवारे	
१४	१३	श्री चतुर्भुज गौतम	ज.स्वा.नि.(छैठौं)	९८४८०४७४५०	स्वा.चौ.जर्वुटा	
१५	१३	श्री चेतन लामिछाने	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८६९३७४७१०	श.स्वा.के. गरगरे	करार
१६	१४	श्री शिशिर कुमार अधिकारी	हे.अ.(पा‘‘चौं)	९८४८००३४४१	स्वा.चौ.गढी	
१७	१५	श्री मायाराम शर्मा	सि.अ.हे.व.(पा‘‘चौं)	९८४८२६०२८५	स्वा.चौ.रतु	
१८	१५	श्री केशव शर्मा	अ.हे.व.(चौथो)	९८४४८९८३९४	शहरी स्वा.से.के.रतु	

१९	१६	श्री प्रविण वस्नेत	हे.अ.(पा''चौं)	९८४८१६८५७०	स्वा.चौ.सानीलेख	

अनुसुचि : १०

नगरपालिकाका प्राविधिकहरुको विवरण

क.सं.	नाम	पद	सम्पर्क न
१	इश्वरी ढकाल	इन्जिनियर	९८६०३००७५६
२	हरि केसी	इन्जिनियर	९८५८०२३३५३
३	तेज बहादुर शाही	सव इन्जिनियर	९८४८०४०५२१
४	किशोर कँडेल	सव इन्जिनियर	९८५८०५१८२४
५	राजन कुमार तिवारी	सव इन्जिनियर	९८५८०५०९६३
६	उपेन्द्र लामिछाने	अ.सव इन्जिनियर	९८४२४७०९७
७	परशुराम तिवारी	अ.सव इन्जिनियर	९८४८०४०९९०
८	दिपक ढकाल	अ.सव इन्जिनियर	९८५८०५५०५७
९	दिल बहादुर चपाई	अ.सव इन्जिनियर	९८५८०५५९५१
१०	रामचन्द्र गौतम	अ.सव इन्जिनियर	९८५८०२७२९६
११	दिनेश कुमार पुरी	अ. सव इन्जिनियर	९८४८०३९४४४

अनुसुचि : १३

नगरपालिका तथा वडा स्तरमा रहेको विपद् व्यवस्थान कोप :

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको हाल वडा तथा नगर तहमा विपद् कोष स्थापना गरीएको छ र हाल वडा तहमा रहेको कोष र नगरतहमा रहको कोषको रकम निम्नानुसार रहेको छ। साथै उक्त कोष सञ्चालनको लागी कोष सञ्चालन निर्देशिका तयार गरी परीचालन गरीएको छ।

क्रस नगर तथा वडाहरु	कोषको रकम	कैफियत
नगरपालिका		
वडा न १		
वडा न २		
वडा न ३		
वडा न ४		
वडा न ५		
वडा न ६		
वडा न ७		
वडा न ८		
वडा न ९		
वडा न १०		
वडा न ११		
वडा न १२		
वडा न १३		
वडा न १४		
वडा न १५		
वडा न १६		

अनुसुचि : १४

आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा रहेका सामाग्रीहरुको विवरण

क स	सामाग्रीको नाम	परीमाण
क	**कम्फयुटर सुचना प्रविधिका सामाग्री**	
१	ल्यापटप ,एण्टिभाईरस ,माइक्रोसफट अफिस ३६५ सफ्टवेयर	१
२	डेस्कटप कम्पुयटर, एण्टिभाईरस ,माइक्रोसफट अफिस ३६५ सफ्टवेयर	१
३	सामसुङ्ग टयावलेट	६
४	कम्पयुटर मोनिटर	
५	युपिएस	१
६	प्रोजेक्टर	१
७	जि पि एस	१
ख	खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरु	
८	लाइफ ज्याकेट	८०
९	फाईर स्टुगेसर	२ वठा
१०	फाईर वल हुक	८० वटा
११	रवर बोट	२ वटा
१२	रवर टयुव	२० वटा
ग	अन्य सामाग्रीहरु	
१४	जेनेरेटर ६२ केभि	१
१५	टिभि ६५ इन्च	१
१६	माउन्टेन क्यामेरा	१
१७	ल्यापटप सेट	१
१८	भिएच एफ सेट	४० सेट
१९	मल्टिफंगसनल प्रिन्टर र कार्टेज	२ सेट
२०	साईरन	३ वटा
२१	माईक	४ वटा
२२	पिफम	५ रोल
२३	त्रिपाल १८ वाई १२ को पिस	४००
२४	मोटर वाईक	१
२५	कन्टेनर 8.5 feet in height. Gross weight: Approximately 24,000 kg	१
२६	फाईर सेफटि लेडर	१

अनुसुचि : १५

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको वडागत रुपमा भएका उद्धार सामाग्रीहरु

वडा न	वडा कार्यलयमा रहेका सामाग्रीहरु	परीमाण	अवस्था
१	सामाग्रीहरु रेनकोट,टर्च डोरी पञ्जा,	१ सेट	कमजोर अवस्था
	प्राथामिक उपचार बाकस	१	
	गैठि,बेल्चा, सावेल	१ सेट	राम्रो
८	प्राथामिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
९	प्राथामिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
१०	बेल्चा,गैठि,टोपि,रेनकोट,बुट,सप्पल	३ सेट	

	प्राथमिक उपचार बाकस	१ सेट	
११	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
	प्राथमिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
१३	प्राथमिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
१४	प्राथमिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था
१५	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	
१६	प्राथमिक उपचार बाकस	१ सेट	
	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	१ सेट	कमजोर अवस्था

अनुसुचि : १६

नेपाली सेनामा रहेका उद्धारका सामाग्री निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.नं.	भएको उद्धार सामाग्री विवरण	परिणाम	कैफियत
१	छालाको पंजा	४ जोर	
२	पिक	५ थान	
३	कम्मल	१६ थान	
४	सावेल	५ थान	
५	गल	२ थान	
६	अग्नि नियन्त्रक लो/ठुलो सानो	९ थान	
७	फरुवा	२ थान	
८	Carabineers steel HMS Scaw	१ थान	
९	life jacket	८९ थान	
१०	सेफ्टी हेल्मेट	३५ थान	
११	फोल्डिङ स्ट्रेचर	५ थान	
१२	नाईलन डोरी	२२ थान	
१३	पाल (सानो)	८ थान	
१४	प्राथमिक उपचारको बक्स	९ थान	
१५	घन	२ वटा	
१६	छालाको बुट	४ जोर	
१७	हेलिमेट लाइट	६ थान	
१८	स्वाट्टर	७ थान	
१९	बाकस, क्रोवार	१/१ थान	
२०	वल कटर मेशिन	१ थान	
२१	हाते साइरन	१ थान	

२२	न्याक	२ थान	
२३	जम्प सुट	४ थान	
२४	वाटर बोटल	४ थान	
२५	प्लासटिक गुन्द्रि	१७ थान	
२६	व्याक प्याक पम्प	२ थान	
२७	न्यापलिङ्ग डोरी	२०० मिटर	
२८	आ.मु भऱ्याङ २० फिट	२ थान	
२९	Earthquake Alarm	१ थान	
३०	खना पकाउने डिक्ची, डाडु/पनियु	२५ / २५ थान	
३१	डाडु/पनियु	८ थान	
३२	महिलाको लागि धोति कपडा	८ थान	
३३	पपलिन कपडा	५० थान	
३४	ट्राफिक भेष्ट	२० थान	
३५	ईल्डर फायर एक्सटिङ्ग गुईसर बल	२ गोटा	

अनुसुचि : १७

जिल्ला प्रहरी कार्यालय र अन्तर्गतका कार्यालयमा रहेका उद्धारका सामाग्री

सि.नं.	भएको उद्धार सामाग्री विवरण	परिणाम	कै.
१	सावेल	८ थान	
२	अग्नि नियन्त्रक ठुलो/सानो	३ थान	
३	षिभ वबअपभत	५५ थान	
४	प्लाष्टिक हेल्मेट	८ थान	
५	स्ट्रेचर	११ थान	
६	सानो मेघाफोन	६ थान	
७	नाईलन डोरी	१०० मिटर	
८	पाल (सानो)	८ थान	
९	प्राथमिक उपचारको बक्स	७ थान	
१०	बन्चरो	१ वटा	
११	बेल्चा	३ वटा	
१२	आरा	१ वटा	
१३	रबर ट्युव	४ वटा	
१४	गैटी	८ वटा	

१५	बाल्टिन	२ वटा	
१६	गम बुट	२ जोर	
१७	आगो निभाउने	४ वटा	

अनुसुचि : १८

सशस्त्र प्रहरी बल रक्तकाली गण र अन्तर्गतका युनिटमा रहेका उद्धारका सामग्रीहरु

सि.नं.	भएको उद्धार सामाग्री विवरण	परिणाम	कै.
१	वाटर प्रुफ ज्याकेट	४९ थान	
२	विपद् उद्धारमा प्रयोग हुने पंजा फरक फरक कलरका	२६४ जोर	
३	पिक	१४ थान	
४	प्लार्सटिक डोरी	७ रोल	
५	कपडाको पंजा	७७० जोर	
६	विपद् उद्धारमा प्रयोग हुने मास्क	९७० थान	
७	सावेल	१७ थान	
८	गल	६ थान	
९	अग्नि नियन्त्रक ठुलो /सानो	११ थान	
१०	फरुवा	४ थान	
११	रक हेल्मेट	२ थान	
१२	Carabineers steel HMS Scaw	१० थान	
१३	Stcl and twist	५ थान	
१४	tulular sling 16 mm× 120 mm	५ थान	
१५	Jay ii	५ थान	
१६	tubular sling 16mm×90 mm	५ थान	
१७	Agent	५ थान	
१८	Jammer elevator links	५ थान	
१९	bud	५ थान	
२०	work glove close	५ जोर	
२१	Big river oxy bag	५ थान	
२२	life jacket	२ थान	

२३	Fire suce	१० थान	
२४	प्लाष्टिक हेल्मेट	४३ थान	
२५	फोल्डिङ् स्ट्रेचर	७थान	
२६	सानो मेघाफोन	२ थान	पिन भाँचिएको
२७	नाईलन डोरी (Red 88 m/Blue 50m)	२ रोल	
२८	आरा	१ थान	
२९	पाल (सानो)	१४ थान	

३०	प्राथमिक उपचारको बक्स	२ थान	
३१	ठुलो पाल (Big tent)	१५ थान	
३२	सानो पाल (Small tent)	१० थान	
३३	डोम टेन्ट	९७ थान	
३४	जेनेरेटर	२ वटा	
३५	तारपोलीन पाल	४८ थान	
३६	सिठ्ठी	५ वटा	
३७	Search light	१ सेट	
३८	Mattress	१३ थान	
३९	इलेक्ट्रिक चेन आरा	१ सेट	चेनको ब्लेट खिएर काम नगरेको
४०	Reciprocating saw	१ सेट	
४१	Demolition Hammer	१ सेट	
४२	FlT Bit Demolition Hammer	२ सेट	
४३	Pointed Bit Demolition Hammer	२ सेट	
४४	Hammer Large	१ सेट	
४५	Rotetory Rescue Saw (Power cutter)	३ सेट	
४६	Metal cutting Blade	१३ सेट	२ पिस सेटमा जोडेको समेत
४७	Concrete cutting Blade	१ वटा	
४८	Rotatory Drill machine	१ सेट	
४९	Rotatory Hammer Drill With Bit (40 mm)	१ सेट	
५०	Rotatory Hammer (52 mm)	१ सेट	
५१	Chipping Hammer (Hm0210t)	१ सेट	
५२	235mm circular Saw	१ सेट	

५३	Petrol Chain Saw	१ सेट	
५४	Extension Cord	१ थान	
५५	Brown Colour Working Gloves	१३ जोर	
५६	Red Colour Working Gloves	२५ जोर	
५७	Hydraulic Bottle Jack	१ सेट	
५८	Come Along (Small / Large)	२ सेट	
५९	Axe With Rubber Grip	१ थान	
६०	Pliers	१ थान	
६१	Adjustable Wrench	१ सेट	
६२	Key Hole Saw	१ सेट	
६३	Pipe Wrench	१ सेट	
६४	Vise Grip	१ सेट	
६५	h]g]/]6/ (5KVA)	१ सेट	
६७	d]hl/ª 6]k	१ सेट	
६८	Head Lamp	८ थान	
६९	Ear protection	१ सेट	
७०	500 mm Blower With Ventilation Duct	२ सेट	
७१	Qmf]af/	८ थान	
७२	Halogen Light	१ सेट	
७३	Bott Cutter(Large / Small)	२ सेट	
७४	Safety Glasses	५ सेट	
७५	Solar Lamp	१ थान	
७६	df:s	२०० थान	
७७	Jacket (Red colour)	२९ थान	
७८	Jammer	७ थान	
७९	Figure Eight Carabinar	१६ थान	
८०	Plain Carabinar	६ थान	
८१	Screw Carabinar	२१ थन	
८२	Seat Harness	८ थान	
८३	Chest Harness	९ थान	

८४	Black Colour Prusik	५ थान	
८५	Blue Colour Prusik	४ थान	
८६	Yellow Colour Prusik	५ थान	
८७	Waist Bag	२३ थान	
८८	Static Rope (50 m.)	४ थान	
८९	Static Rope (20 m.)	३ थान	
९०	Static Rope (30 m.)	६ थान	
९१	Mountaineering Axe	१ सेट	
९२	Combined Harness	३ थान	

९३	Rappling/Climbing Gloves	५ सेट	
९४	Picket	५ सेट	
९५	Dynamic Rope (200M. Roll)	१ रोल	
९६	Rope Desender	१ थान	
९७	Pulley	१ थान	
९८	Fire Ladder	१ थान	
९९	Throwing type Firescue	१० थान	
१००	Gas Mask	१ सेट	
१०१	Fire Gloves	१ जोर	
१०२	Fire Helmet	१ थान	
१०३	Fire Blanket	१ सेट	
१०४	Fire Rope	१ थान	
१०५	Fire Boot Leather	१ जोर	
१०६	Eye Protection	१ सेट	
१०७	Fire Suit माथिको मात्र	७ जोर	
१०८	BA set With Oxygen Cylinder	१ सेट	
१०९	बाल्टि	५ थान	
११०	Australion Fire Fighting Boot	२० जोर	
१११	Rafting Helmet	४ थान	

११२	Rafting Boat (Repair Kit)	२ थान	
११३	रेन कोट	१९ जोर	
११४	पानि नर्छिने ब्याग	५ थान	
११५	Water Boot	३७ जोर	
११६	Foot Pump	१ थान	
११७	Tube	१० थान	
११८	Gas Regulator	३ थान	
११९	Hand Saw	१ थान	
१२०	Carpentor Hammer	१ थान	
१२१	पंजा (White colour)	२०० जोर	
१२२	Blanket (मण्डि)	५ वटा	

अनुसुचि : १९
नेपाल रेडक्रस सोसाईटीमा रहेका विपद् उद्धार सामाग्रीको विवरण

S.N.	Materials	Quantity	Remarks
1	Tin Box	1	
2	Rain Coat	6	
3	Rain Boot	6	
4	Helmate Yellow	6	
5	Gloves Leather	6	
6	Goggles Black	6	
7	Hand Mike	1	
8	Whistle	6	
9	Hasia	1	
10	Jarkin	2	
11	Rope	1	
12	Crow Bar	2	
13	Mask	6	
14	Sabble	2	
15	Gaiti	2	
16	Shabel	2	

17	Ghan	1	
18	Bucket	8	
19	Vest	2	
20	Strature	1	
21	FA Kit box	2	
22	Life Jacket	8	

विपद् पुर्वतयारी सम्वन्धि सम्वन्धि जानकारीमुलक सन्देश

“जुटेर मात्रै सम्भव छ, विपद् जोखिम न्यूनीकरण”

विरेन्द्रनगर नगरपालिकामा हुन सक्ने देहायका विपद् बाट सुरक्षित हुन निम्नानुसार पुर्वतयारी गरौ

्१ भुकम्प	२ वाढि तथा डुवान	३ ,आगलागी	४ पहिरो
▪ भूकम्प पूर्व, आइ्रहेको वखत र भूकम्प पश्चात आउनु पर्ने सुरक्षात्मक उपायहरुका बारेमा सामुदायीक सचेतना अभिबृद्धि गर्ने ।	▪ गेजरिडरबाट नदिमा बाढीको सतह र अवस्थाको बारेमा नियमित जानकारी लिने गरौं । ▪ मोवाईल फोन नियमित चार्ज गरेर राखौं ▪ रेडियो र टेलिभिजनबाट आउने बर्षा र बाढी सम्बन्धि खबर/सन्देश ध्यान दिएर सुनौं	▪ खाना पकाईसक्ने वित्तिकै आगो, ग्यास चुलो, स्टोभ वा हिटर निभाईहालौ । ▪ सिलिन्डरको रेगुलेटर पाईपबाट वा चरलोबाट ग्यास लिक भएको छ कि छैन भन्ने हेक्का राखौ । ग्यास पेटोलको गन्ध आए बेवास्ता नगरौ ।	▪ माटो बगीरहने भिरालो जमिनमा घर नबनाऔ । ▪ घर बनाउनु अघि घडेरिको माटो विज्ञबाट चेक गराऔ । ▪ उक पटक पहिरोगई सकेको ठांउमा फेरी फेरी पहिरो जान सक्छ । त्यसैले घर बनाउन लागेको ठांउमा पहिले पहिरो गएको छ छैन बुझौ । पुरानो पहिरोको थुप्रो रहेको ठांउमा

▪ भौतिक संरचना निर्माण तथा पुन निर्माण गर्दा भूकम्पीय सुरक्षा प्रविधि हर अपनाउने । ▪ हरेक घरमा झ्टप्ट(Go bag) झोला घरकाल सवै सदस्यहरुले देख्ने ठाउंमा राख्ने र जानकारी गराउने , ▪ खोज तथा उद्धार राहत, प्राथमकि उपचार तथा अस्थायी आवाज जस्ता टोसल गठन गरी निम्मेवारी तोक्ने । ▪ घरको छत छाना जस्ता ठाउंमा गमला, पानीको ट्याङ्की आदी नराख्ने । ▪ पङ्खा , बत्ती, ठुलो ऐना फोटा जस्ता सामाग्रीहरु झुण्ड्याईएमा नखस्ने गरी राख्ने । ▪ प्रत्येक घरमा सुरक्षीत स्थानको पहिचान गर्ने तथा प्राथमीक उपचार सीप र साधनको व्यवस्था गर्ने ।	▪ बाढीको चेतावनी तह र खतराको सूचना पाउन साईरनको आवाज ध्यान दिएर सुनौं । प्रत्येक पटकको साईरनको आवाज पश्चात हाते माईकको निर्देशनको ख्याल गरौं । . ▪ सतर्क हुन पहिलो पटक छोटो समय सम्म साईरन वा सिट्ठी बज्दा सतर्क बनौं र तयारी अवस्थामा बसौं । ▪ चेतावनीका लागि दोश्रो पटक एक मिनेट सम्म लगातार र एक मिनेटको समय फरक गरी फेरी एक मिनेटसम्म लगातार साईरन बज्दा महत्वपूर्ण कागजपत्रहरु भएको झोला, सुख्खा खानेकुरा, पकाएर खाने खाद्यान्न,बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति वृद्धवृद्धाहरु, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुलाई तयारी अवस्थामा राखौं । ▪ सुरक्षित स्थानमा जान तेश्रो पटक दुई मिनेट सम्म लगातार र त्यसपछि आधा मिनेट रोकेपछि फेरी दुई मिनेट सम्म लगातार गरी ३ पटक सम्म साईरन बज्दा महत्वपूर्ण कागजातहरु भएको झोला, सुख्खा खानेकुरा, पकाएर खाने खाद्य सामाग्री सहित बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, वृद्धवृद्धाहरु, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुलाई लिएर सुरक्षित स्थल तर्फ जाऔं	▪ चुरोट, तमाखु, चिलिम वा सुल्पा नखाऔं । यसको आगो राम्ररी निभाऔं । ▪ धूपबत्ती दियो बाल्दा नजिकै तेल, कागज र कपडा जस्ता छिट्टै आगो सल्किने बस्तु नराखौं । ▪ बिजुलिका तार , स्वीच ,प्लाग तथा वाईरिङ ठिक अवस्थामा छन छैनन् , नियमित जांच गरौं । ▪ सम्भब भए सम्म ६ महिनामा वा वर्ष दिनमा बिजुलीको वायरिंग स्विच चेक जांच गर्ने आवशककता अनुसार परिबर्तन गर्ने ▪ मल्टिपलग , पानी तताउने किल्ती , टिभिलगाएत विधुतिय उपकरण काम सकिने बित्तिकै बन्द गरौं । ▪ सलाईर लाईटर जस्ता आगो सल्काउने बस्तु बालबालिकाले भेट्न सक्ने ठांउमा नराखौं । ▪ गोठमा कुंडो पकाईसकेपछि राम्ररी पानी छ्यापेर आगो निभाऔं । ▪ खेतबारीमा आगो लगाउने काम नगरौं । ▪ घर कार्यलयमा आगो निभाउने फायर एक्स्टिङगइजर राखौ , त्यसलाई प्रयोग गर्ने तरीका पनि जानी राखौ । ▪ सकिन्छ भने घर कार्यालयमा फायर अलार्म जडान गरौ । ▪ जोखिममा रहेको घरबस्ती नजिकै पोखरी, ट्याङ्की वा अरु कुनै तरिकाले पानीको जोहो गरौ, सेउला माटो बालुवा थुपारेर राखौं	घर बनाउनु अत्यन्तै जोखिमपूर्ण हुन्छ । ▪ भिरालो ठांउमा घर बनाईएको छ भने खाली ठांउमा जरा बलियो भएका रुख बिरुवा रोपौ , वरपर रिटेनिङ वाल लगाऔ र घरमाथी र वरिपरी पानीको नीकास सर्लक्क तर्काउ । ▪ घर पछाडी वा दायां बाया कमलो माटोको ठुलो कान्लो अथवा ढिस्को छ भने त्यहा रिटेनिङ वाल बनाऔं । ▪ लगातार पानी परीरहेको छ भने राती चनाखो भई बसौ । पहिरो आउंने संका लागेमा सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिऔं । ▪ आफ्नो घर वरपर पहिरो जान सक्ने सम्भावित ठांउको पहिचान गरौं । पहिरोका पुर्व संकेत देखिएको अवस्थामा भाग्ने बाटो सहितका सुरक्षित ठांउ पहिलेनै पहिचान गरी संकेत गरेर राखौ । ▪ खहरे वा ठाडो खोल्साबाट नजिकै घर, गोठ नबनाऔं । ▪ बर्खाको बेला घरमाथीका सडक बाटोहरुका ढल, निकास खोल्सा खोल्सीहरु थुनिएका छन् छैनन् हेरौं । थुनिएका निकास हरु खोलौं र बस्तीतर्फ भल पस्नबाट रोकौं ▪ बलिष्ठ स्वयंसेवी युवायूवतीको समूह वनाएर संकटको बेला कसरी आफू जोगिने र अरुलाई जोगाउने भनेर पूर्वभ्यास गर्ने गरौ

आपतकालिन अवस्थामा निम्न नम्वरहरुमा सम्पर्क गरौ :

☎ आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र सम्पर्क नम्वर : ०८३ ५२०७४९ ☎ एम्वुलेन्स सम्पर्क नम्वर : ०८३ ५२४४०३ ☎ मोवाईल नम्वर : ९७४५५०२२२२ ☎ नगर अस्पताल सम्पर्क नम्वर ०८३ ५२४४०३ ☎ दमकल सम्पर्क नम्वर : १०१ ☎ नेपाल प्रहरी सम्पर्क नम्वर १००

सन्दर्भ सामाग्री पुनरावलोकन तथा साभार

क सं.	सन्दर्भ सामाग्री	मुख्यय सिकाई
१	सुर्खेत जिल्ला विपद् प्रतिकार्य योजना, २०७८,	विपद् प्रतिकार्य योजना क्रियाशिल भई कार्यान्वय भएको छ ।

२	सुर्खेत जिल्ला विपद् प्रतिकार्य योजना, २०७६	विपद् प्रतिकार्य योजनाले अनमान गरे भन्दा ठुलो विपद आएकोले स्रोत अपुग भएको
३.	जिल्ला जनसंख्या पार्श्व चित्र, सुर्खेत, ०६८/०६९	जनगणनाको अद्यावधि तथ्यांक समावेश गरिएको ।
४	जिल्लामा विगतमा गरिएका विपद् प्रतिकार्यको अभिलेख ।	विगतका कामहरूको अभ्यासले विपद् प्रतिकार्य योजनाको लागि सहज गराएको ।
५	विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७	विषयगत एवं एकिकृत विपद् प्रतिकार्य योजना बनाउन सहज ।
६	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रिय स्तरमा तयार नीतीबारे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रियाबारे स्पष्टता ।
७	दैवी प्रकोप उद्धार ऐन, २०३९	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड वमोजिम विपद व्यवस्थापन गर्न मार्गदर्शन
८	स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४	विपद् जोखिम न्य”नीकरणमा स्थानीय तहको भुमिकाबारे जानकारी ।
९	स्फेयर स्टेण्डर्ड	राहत मापदण्ड र आवश्यकताबारे जानकारी ।
१०	स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८	विपद् व्यवस्थापनका स्थानीय गतिविधिहरू पहिचान र कार्यान्वयन बारे जानकारी ।
११	नगर विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७६	स्थानीय विपद् व्यवस्थापनका नितिगत व्यवस्थाहरुको अनुसरण
१२	वीरेन्द्रनगर नगरपालिका को नगर प्रोफाईल	जनसंख्या , भउपयोग लगाएत अन्य विस्तृत विवरण
१३	वडा स्तरिय संकटासंनता क्षमता विष्लेषण प्रतिबेदन	प्रकोपहरुको स्तरिकरण तथा संकटासंनता सम’दायको पहिचान
१४	कोभिड दैनिक अपडेट रिर्पोट / न.पा.	प्रभावित संख्या तथा अनुमानित प्रभावीत संख्या
१५	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, कैलाली, कर्णाली प्रदेश र काठमाडौ	राष्टियस्तरको विपद् अवस्था तथा जानकारी
१६	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, सर्खेत	जिल्ला स्तरका तथ्याङ्क तथा अनुसचीहरु
१७	विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन रणनितिक कार्ययोजना २०२२ देखि २०३०	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजनाका तथ्यांक तथा योजनाहरु
१८	वीरेन्द्रननगर नगरपालिका विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधि गर्न